

CENTRUM
STOSUNKÓW
MIĘDZYKRAJOWYCH

Państwa Afryki

2015

VADEMECUM

Od wydawcy

DR MAŁGORZATA BONIKOWSKA
PREZES, CENTRUM STOSUNKÓW MIĘDZYNARODOWYCH
PARTNER, OŚRODEK THINKTANK

Losy Afryki są częścią historii Europy, mają wpływ na naszą współczesność i przyszłość. W Afryce urodził się pierwszy człowiek, powstała jedna z najstarszych cywilizacji, tworzyły się i umierały królestwa, żyły miliony plemion. Podbita i skolonizowana przez Europejczyków w połowie XX w. rozpoczęła samodzielny marsz. Dziś jest domem miliarda ludzi, źródłem nowych wielkich szans i jeszcze większych wyzwań. Agenda 2063, opracowana przez Unię Afrykańską, określa globalną strategię kontynentu na najbliższe pół wieku. Celem jest takie użycie zasobów Afryki, aby przyniosły jak największą korzyść jej mieszkańcom.

Polska – członek Unii Europejskiej od ponad dekadę – widzi swój świat globalnie. Wracamy w miejsca, które zaniedbywaliśmy, skoncentrowani na wewnętrznej transformacji, sprawach Zachodu

i Wschodu. Dziś patrzymy także na Południe, na Afrykę, która przechodzi społeczno-ekonomiczną transformację. Uruchomiony kilka lat temu rządowy program „Go Africa” zachęca polskie firmy do szukania gospodarczych szans, partnerów i nowych rynków właśnie na tym kontynencie. Jedną z barier jest niska wiedza przedsiębiorców na temat istniejących możliwości, a także specyfiki afrykańskich krajów.

To istny ocean, osobna planeta, różnorodny przebogaty kosmos. Tylko w wielkim uproszczeniu, dla wygody, mówimy – Afryka – pisał Ryszard Kapuściński („Heban”). Celem publikacji jest przybliżenie Państwu tego kontynentu poprzez syntetyczne opisanie jego 54 państw, także w kontekście związków z Polską.

VADEMECUM

THINKTANK
ośrodek dialogu i analiz

Vademecum zostało przygotowane we współpracy z **ośrodkiem dialogu i analiz THINKTANK**.

Zespół redakcyjny: dr Małgorzata Bonikowska, Agnieszka Ostrowska, Michał Szczygielski.

Współpraca: Marek Franusiak, Tomasz Nowicki, Andrzej Turkowski, Antoni Wierzejski.

Koordinacja publikacji: Agnieszka Ostrowska • Korekta: Renata Modzelewska

Projekt graficzny: Katarzyna Zbytniewska • Skład: Limbach studio

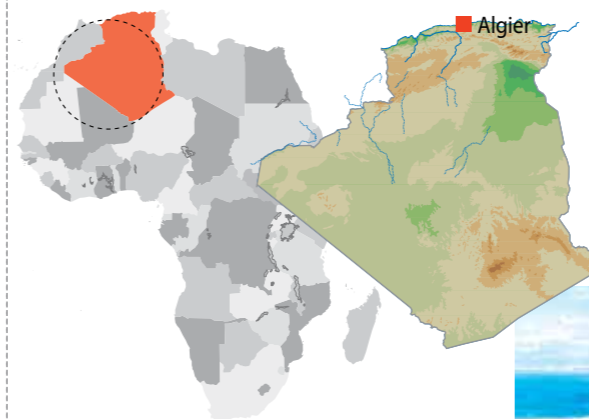
Druk: BETA GRAFO • ISBN: 978-83-63460-38-9

spis państw

1	Algieria	28	Mali
2	Angola	29	Maroko
3	Benin	30	Mauretania
4	Botswana	31	Mauritius
5	Burkina Faso	32	Mozambik
6	Burundi	33	Namibia
7	Czad	34	Niger
8	Demokratyczna Republika Konga	35	Nigeria
9	Dżibuti	36	Republika Południowej Afryki
10	Egipt	37	Republika Środkowoafrykańska
11	Etiopia	38	Republika Zielonego Przylądka
12	Erytrea	39	Rwanda
13	Gabon	40	Senegal
14	Gambia	41	Seszele
15	Ghana	42	Sierra Leone
16	Gwinea	43	Somalia
17	Gwinea Bissau	44	Suazi
18	Gwinea Równikowa	45	Sudan
19	Kamerun	46	Sudan Południowy
20	Kenia	47	Tanzania
21	Komory	48	Togo
22	Kongo	49	Tunezja
23	Lesotho	50	Uganda
24	Liberia	51	Wybrzeże Kości Słoniowej
25	Libia	52	Wyspy Świętego Tomasza i Książęca
26	Madagaskar	53	Zambia
27	Malawi	54	Zimbabwe

ALGERIA

powierzchnia: 2 381 740 mln km²
(największy kraj Afryki)

ludność: 39,21 mln

główne atrakcje turystyczne: góry Atlas, pustynia Sahara, w Algierze: Wielki Meczeta al Kebir z XI-XVII w., kasba – cytadela wzniesiona przez Turków w XVI w., Pałac Gubernatora, katolicka katedra św. Filipa z XIX w., kościół pielgrzymkowy Notre Dame d'Afrique z XIX w.

uzyskanie niepodległości: 5 lipca 1962 (od Francji)

„Algierska rzeczywistość na każdym kroku odsłania nam swoje kontrasty, sprzeczności i konflikty.”

Ryszard Kapuściński, *Algieria zakrywa twarz (Wojna futbolowa)*

HISTORIA: W starożytności tereny zamieszkałe przez plemiona berberyjskie zostały skolonizowane przez Fenicjan i Rzymian. Arabski podbój w VII w. przyniósł islamizację i arabizację Berberów. W 1525 r. obszary te zostały włączone do Imperium Osmańskiego. W 1848 r. Algieria stała się integralną częścią Francji, co zapoczątkowało epokę europejskiego osadnictwa. W czasie II wojny światowej Algier był przez pewien czas stolicą wolnej Francji i siedzibą tymczasowego rządu gen. de Gaulle'a. W 1962 r. kraj uzyskał niepodległość po 8-letniej wojnie. W okresie 1991-2002 trwał konflikt domowy pomiędzy rządem i islamistami, a w latach 2010-11 w Algierii doszło do wystąpień społecznych w ramach „arabskiej wiosny”.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika parlamentarno-gabinetowa

prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym (brak limitu kadencji)

ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)

obecny prezydent: Abdelaziz Bouteflika (od 1999)

władza wykonawcza: rząd z premierem mianowanym przez prezydenta

obecny premier: Abdelmalek Sellal (od 2014)

parlament: dwuizbowy (izba wyższa: Ludowe Zgromadzenie Narodowe, izba niższa: Rada Narodu)

ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 74,68%

największe miasta: Algier (stolica, 2,3 mln), Oran, Konstantyna, Batina, Dżilfa

oficjalny język: arabski

inne używane języki: francuski, dialekty berberyjskie

grupy etniczne: Arabowie 83%, Berberowie (Kabylowie i Tuaregowie) 16%, Francuzi 0,1%

religie: islam, ok. 150 tys. chrześcijan (katolików, gł. Europejczycy)

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 227,8 mld dol.

PKB (ważone PSN): 552,6 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 14,3 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 4%

struktura PKB: przemysł 48,3%, usługi 43,1%, rolnictwo 8,6%

wartość eksportu: 62,1 mld dol.

dobra eksportowe: ropa naftowa, gaz ziemny (4. światowy eksporter), produkty petrochemiczne (do 97% eksportu)

główni partnerzy eksportowi: Włochy 16%, Stany Zjednoczone 15%, Hiszpania 10,9%, Francja 8,5%, Holandia 7,3%, Kanada 7,1%

wartość importu: 55,36 mld dol.

dobra importowe: półprodukty, surowce nieprzetworzone, artykuły żywnościowe

główni partnerzy importowi: Chiny 12%, Francja 11,4%, Włochy 10,3%, Hiszpania 8,6%, Niemcy 5,2%

zasoby naturalne: ropa naftowa (3% światowego wydobycia), gaz ziemny, fosforan, cynk, ołów, miedź, węgiel kamienny, sól kamienna, gips, rtęć (światowy producent), uran, ruda żelaza

Algieria to jeden z najbardziej obiecujących rynków afrykańskich, z dużą dynamiką wzrostu wymiany handlowej.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 154

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska jest głównym partnerem handlowym Algierii w Europie Środkowej i Wschodniej, a Algieria 2. największym partnerem Polski w Afryce.

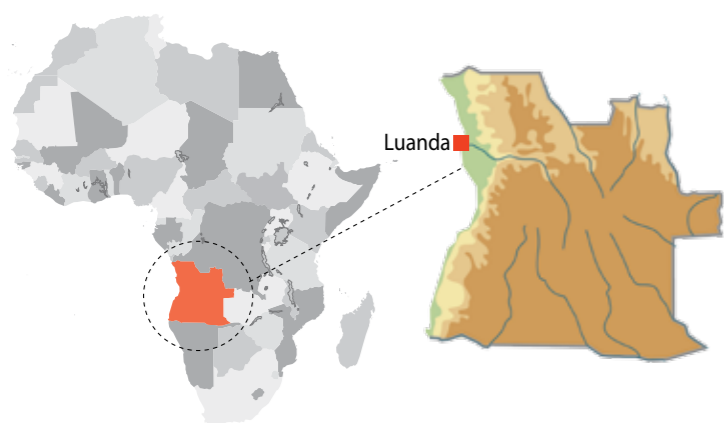
W 2014 r. wartość obrotów handlowych Polski z Algierią przekroczyła 736 mln dol. (prawie dwukrotny wzrost w porównaniu z 2013 r.), z czego polski eksport wyniósł ponad 678 mln dol. (wzrost o 96%), a import z Algierii 58 mln dol. (wzrost o 24%).

W 2011 r. z wizytą do Polski przybył algierski minister spraw zagranicznych M. Medelci. W marcu 2015 r. wicepremier i minister gospodarki J. Piechociński uczestniczył w Algiersko-Polskim Forum Gospodarczym w Algierze.

W Algierze mieści się Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP.

AMBASADA RP: Algier, Rue Olof Palme, Nouveau-Paradou, Hydra – Algier

www.algier.msz.gov.pl

powierzchnia: 1 246 700 km²
ludność: 21,4 mln
główne atrakcje turystyczne: piaszczyste plaże Ilha do Mussulo, wodospady Kalandula, Park Narodowy Kissama, Muzeum Historii Niewolnictwa (25 km od Luandy), Państwowe Muzeum Antropologiczne, Muzeum Narodowe oraz galeria sztuki Humbi-Humbi w Luandzie
uzyskanie niepodległości: 11 listopada 1975 (od Portugalii)

„Každy przyjezdny, który wypije z rzeki Bengo, już nigdy nie będzie chciał wyjechać”.
 Angolańskie przysłowie

HISTORIA: Pierwszym państwem na tym terenie było Królestwo Kongo, powstałe w XIII w. W 1575 r. Portugalia założyła kolonię w Luandzie, która 30 lat później uzyskała status miasta. Angolę łączyły silne więzi handlowe z Brazylią, inną kolonią portugalską. Brazylijskie wpływy w sferze religii i edukacji docierały tu również za pośrednictwem jezuitów. W XVIII w. kolonia dzieliła się na 2 królestwa: Angolę i Benguelę. Po ustaleniu granic w końcu XIX w. Angola stała się formalnie Portugalską Afryką Zachodnią. Od lat 50. XX w. lokalne ruchy wyzwolenicze walczyły o niepodległość. Jej uzyskanie zapoczątkowało długotrwałą i krwawą wojnę domową, trwającą z przerwami do 2002 r.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: zgodnie z konstytucją z 2010 r., prezydentem zostaje lider zwycięskiej partii; piastuje także stanowisko premiera
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)
obecny prezydent: José Eduardo Dos Santos (od 1979)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
Dziedzictwo dyktatury i trwającej wiele lat wojny domowej powoduje, że jednym z największych wyzwań stojących przed Angolą jest budowa sprawnego systemu demokratycznego.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 60,74%
największe miasta: Luanda (stolica, 2,7 mln; najdroższe miasto świata), Huambo (226 tys.), Lobito (207 tys.)
oficjalny język: portugalski
inne używane języki: bantu, dialekty afrykańskie
grupy etniczne: Ovimbundu 37%, Ambundu 25%, Bakongo 13%
religie: chrześcijaństwo 90,5%, islam 5,1%, wierzenia tradycyjne 4,4%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 131,4 mld dol.
PKB (ważone PSN): 175,5 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 8,2 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3,9%
struktura PKB: przemysł 61,4%, usługi 28,4%, rolnictwo 10,2%
wartość eksportu: 69,46 mld dol.
dobra eksportowe: ropa naftowa, diamenty, przetworzone produkty paliwowe, kawa, sisal, ryby, drewno, bawełna
główni partnerzy eksportowi: Chiny 46,3%, USA 13,9%, Indie 10,1%, RPA 4,2%
wartość importu: 28,05 mld dol.
dobra importowe: maszyny, pojazdy i części zamienne, medykamenty, artykuły spożywcze, tekstylia, sprzęt wojskowy
główni partnerzy importowi: Chiny 20,9%, Portugalia 19,5%, USA 7,7%, RPA 7,1%, Brazylia 5,9%
zasoby naturalne: ropa naftowa, diamenty (5. miejsce na świecie), ruda żelaza, złoto, fosforyty, miedź, cynk, uran, marmur, granit.
Angola jest 3. największą gospodarką Afryki subsaharyjskiej (po RPA i Nigerii). Przychody z tytułu wydobycia ropy stanowią 46% PKB, 80% przychodów budżetowych oraz 95% przychodów z eksportu. Przemysł wydobywczy stanowi 4% światowego wydobycia.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 181

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2014 r. obroty handlowe między Polską i Angolą wyniosły 40,5 mln dol., w tym polski eksport stanowił 37 mln dol. (głównie przyrządy, aparaty optyczne, kinematograficzne, pomiarowe i medyczne; urządzenia mechaniczne i elektryczne, do rejestracji i odbioru dźwięku; wyroby nieszlachetne i wyroby z metali nieszlachetnych; gotowe artykuły spożywcze; napoje, alkohol, ocet, tytoń), a import – 3,5 mln dol. (głównie granit). Czołowi polscy eksporterzy to Navimor International (stworzenie Instytutu Nauk Morskich w Namibe, budowa statków), Volvo Polska, PCC Rokita SA, a importerzy – Marble & Quartzite Polska Spółka z o.o.

AMBASADA RP: Luanda, Damião de Góis 64 Alvalade, www.luanda.msz.gov.pl

powierzchnia: 112 622 km²
ludność: 10,16 mln
główne atrakcje turystyczne: Ganvie („Wenecja Afryki”, wioska zbudowana na jeziorze Nokoué), Lac Doukon (małe jezioro zamieszkałe przez hipopotamy), „Drzwi bez powrotu” – Porte du non retour (symbol niewolnictwa w Beninie – monument zbudowany na plaży Ouidah, skąd odpyływały statki z niewolnikami)
uzyskanie niepodległości: 1 sierpnia 1960 r. (od Francji)

„Nadszedł czas, by wszyscy mieszkańcy Beninu, bez względu na przynależność plemienną czy religijną, połączyli swe siły w dziele odbudowy kraju”.

Jan Paweł II podczas pielgrzymki do Beninu w 1993 r.

HISTORIA: Benin był w średniowieczu królestwem znanym pod nazwą Dahomej. Od XV w. przybywali tam Portugalczycy, Holendrzy i Francuzi, którzy budowali na wybrzeżu forty. W 1894 r. Dahomej stał się kolonią francuską, a w 1904 r. wszedł w skład Francuskiej Afryki Zachodniej. W 1915 i 1923 r. w kraju wybuchły antyfrancuskie powstania, a po II wojnie światowej narastały ruchy wyzwolenicze. W 1958 r. Dahomej zyskał autonomię w ramach Wspólnoty Francuskiej, a dwa lata później proklamował niepodległość. W 1975 r. Dahomej przemianowano na Ludową Republikę Beninu, a 15 lat później, w obliczu kryzysu gospodarczego, wprowadzono demokratyczne reformy. Kraj wyróżnia się polityczną stabilnością.

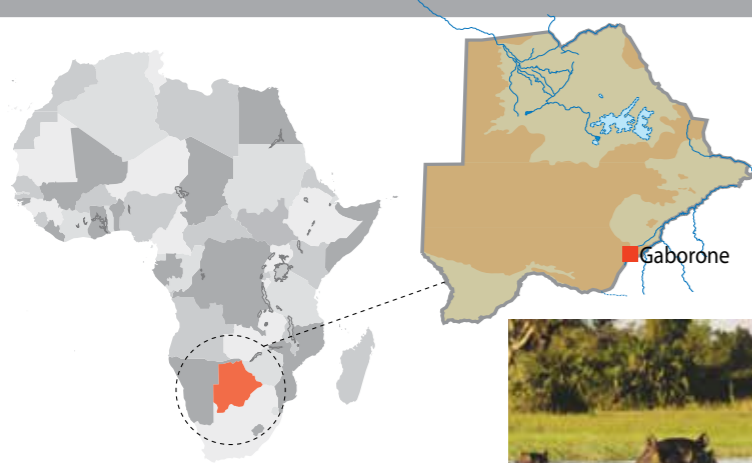
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 9,237 mld dol.
PKB (ważone PSN): 19,85 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1900 dol.
wzrost gospodarczy: 5,5%
struktura PKB: przemysł 12,3%, usługi 55,9%, rolnictwo 31,8%
wartość eksportu: 2,045 mld dol.
dobra eksportowe: bawełna 40%, kakao, kukurydza, owoce morza, nerkowce, masło shea, tekstylia, produkty palmowe,
główni partnerzy eksportowi: Nigeria 21%, Chiny 20%, Indie 19%, Liban 18,7%
wartość importu: 2,905 mld dol.
dobra importowe: produkty spożywcze, dobra kapitałowe, paliwa
główni partnerzy importowi: Francja 18%, Chiny 15%, Togo, Ghana
zasoby naturalne: małe przybrzeżne złoża ropy, wapień, marmur, drewno
Po uzyskaniu niepodległości Benin zmagają się z problemem narastającego ubóstwa. Od czasu demokratycznych przemian w 1990 roku, kraj przechodzi ożywienie gospodarcze, jednak wciąż pozostaje jednym z najbiedniejszych państw Afryki.
Miejsce w rankingu Doing Business 2015: 151

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2014 r. (3 kwartały) obroty handlowe z Beninem wyniosły 32,178,468 mln euro (w tym wartość polskiego eksportu wyniosła 32,173,604 mln euro, a importu 4,864 mln euro). Główną część eksportu z Polski stanowi mięso i podroby jadalne (81%), natomiast importu, z bardzo niskimi wartościami bezwzględny, tkaniny bawełniane i druty izolowane/przewody elektryczne (90%). Współpraca UE i Beninu oparta jest na traktacie z Cotonou. Z Europejskiego Funduszu Rozwoju (EDF) na pomoc dla Beninu przeznaczono 380,37 mln euro.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 581 730 km²

ludność: ponad 2 mln

główne atrakcje turystyczne: Tsodilo („Luwur pustyni”, przeszło 4,5 tys. malowideł naskalnych na pustyni Kalahari), Park Narodowy Chobe i region delty Okavango (najlepsze miejsce na safari), pustynia Kalahari i kultura buszmeńska, Wzgórze Tswapong (gdzie można spotkać rzadki gatunek zająca – Jameson’s Red Rock Hare)
uzyskanie niepodległości: 30 września 1966 (od Wielkiej Brytanii)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany bezpośrednio przez Zgromadzenie Narodowe na 5-letnią kadencję (brak ograniczeń liczby kadencji); piastuje także stanowisko premiera
obecny prezydent: Seretse Ian Khama (od 2008)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 62,95%
największe miasta: Gaborone (231,626, stolica), Francistown, Molepolole, Selebi-Phikwe, Maun
oficjalny język: angielski
inny używany język: setswana (język narodowy, 78,2% populacji)
grupy etniczne: Tswana 67,5%, Kalanga 10,1%, Ndebele 3,3%
religie: chrześcijaństwo 71,6%, ateizm 20,6%, tradycyjne wierzenia 6%
W Botswanie występuje bardzo wysoki stopień zakażenia wirusem HIV (ponad 38% społeczeństwa).

„Gra pan w filmie *Krwawy diament*, który pokazuje, jak bardzo diamenty mogą krzywdzić. Przekonał się o tym na własnej skórze”.

Buszmeni z Botswany w liście do Leonardo DiCaprio

HISTORIA: Nazwa kraju pochodzi od największej grupy etnicznej, Tswana albo Batswana. W XIX w. przybywali na te tereny brytyjscy misjonarze i ludy migrujące pod naporem Zulusów, którzy najeżdżali południe kraju. Tswana prowadzili również walki z Burami. W drugiej połowie XIX w. ziemie dzisiejszej Botswany opanowali Brytyjczycy, a w 1885 r. utworzyli tam kolonię Bechuana. Pod koniec lat 40. XX w. narodził się ruch wyzwolenczy. W 1964 r. Wielka Brytania przyznała Bechuanię autonomię, a dwa lata później proklamowano niepodległą republikę Botswany. Kraj zaczął się rozwijać gospodarczo wskutek odkrycia złóż diamentów w latach 70. Jak dotąd w Botswanie nie odnotowano wojen domowych ani zamachów stanu.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 16,3 mld dol.
PKB (ważone PSN): 33,62 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 16 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,5%
struktura PKB: usługi 69,4%, przemysł 28,7%, rolnictwo 1,9%
wartość eksportu: 7,477 mld dol.
dobry eksportowe: diamenty (ponad 60% całego eksportu, 80% zysków z eksportu), miedź, nikiel, wołowina, tekstylia
główni partnerzy eksportowi: Wielka Brytania (56%), RPA, Izrael i Belgia
wartość importu: 7,141 mld dol.
dobry importowe: paliwa, artykuły spożywcze, napoje, tytoń, maszyny i sprzęt elektroniczny, produkty chemiczne i gumowe, pojazdy
główni partnerzy importowi: RPA (75%), Chiny, Izrael, Namibia i Zimbabwe
zasoby naturalne: diamenty, miedź, nikiel, sód, soda, potas, węgiel, ruda żelaza, mangan, srebro
Botswana jest największym producentem diamentów na świecie (pod względem wartości wydobycia). Kopalnia Jwaneng to najzasobniejsza w diamenty kopalnia na kuli ziemskiej. Botswańska giełda zajmuje 3. miejsce w Afryce południowej pod względem kapitalizacji rynkowej.
miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 74

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Obroty handlowe Polski i Botswany za 2013 r. wyniosły 1,4 mln dol. Wartość polskiego eksportu to 1,2 mln dol. (głównie urządzenia mechaniczne i elektryczne do rejestracji i odbioru dźwięku), a importu – 0,2 mln dol. (materiały i wyroby włókiennicze). Na przełomie sierpnia i września 2015 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP zorganizowało misję gospodarczą do Botswany. Ramy współpracy Polski z Botswaną określa Ekonomiczne Porozumienie Partnerskie podpisane przez ten kraj z UE w 2014 r. Polska korzysta z preferencyjnych stawek celnych, a polscy eksporterzy mają pełny dostęp do rynku Botswany.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 274 000 km²

ludność: 16,9 mln

główne atrakcje turystyczne: FESPACO (panafrykański festiwal filmowy) oraz SIAO (międzynarodowa wystawa sztuki i wyrobów ręcznych) odbywające się co dwa nieparzyste lata w Ouagadougou, Park Narodowy Arli, jezioro Tangrela, rezerwat Nazinga (główna atrakcja: słonie)
uzyskanie niepodległości: 5 sierpnia 1960 (od Francji)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)
obecny prezydent: Roch Marc Christian Kaboré (od 2015)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Paul Kaba Thiéba (od 2016)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 28,19%
największe miasta: Ouagadougou (stolica, 1,6 mln ludności), Bobo Dioulasso
oficjalny język: francuski
inne używane języki: lokalne języki afrykańskie (m.in. mossi, gurunsi) posługuje się nimi 90% populacji
grupy etniczne: ludy Mossi 48%, Fulanie 10%, Bobo, Mande i in.
religie: islam 60,5%, katolicyzm 19%, animizm 15,3%, protestantyzm 4,2%
Burkina Faso zamieszkuje ok. 60 plemion.

HISTORIA: Początki państwowości Burkina Faso sięgają XI w. W średniowieczu lud Mossi stworzył na tych terenach własne państwo. Pod koniec XIX w. zostały one podbite przez Francuzów i włączone do kolonii Górny Senegal-Niger. W 1919 r. wydzielono z niej kolonię Górna Wolta, wchodzącą w skład Francuskiej Afryki Zachodniej. Po II wojnie światowej związki zawodowe i partie polityczne prowadziły walkę z kolonizatorami. W 1958 r. Górna Wolta stała się autonomią w ramach Wspólnoty Francuskiej, a dwa lata później uzyskała niepodległość, zachowując jednak silne związki z Francją. W 1984 r. nazwę państwa przemianowano na Burkina Faso. W kraju miało miejsce kilka wojskowych zamachów stanu (ostatni w 2014 r.).

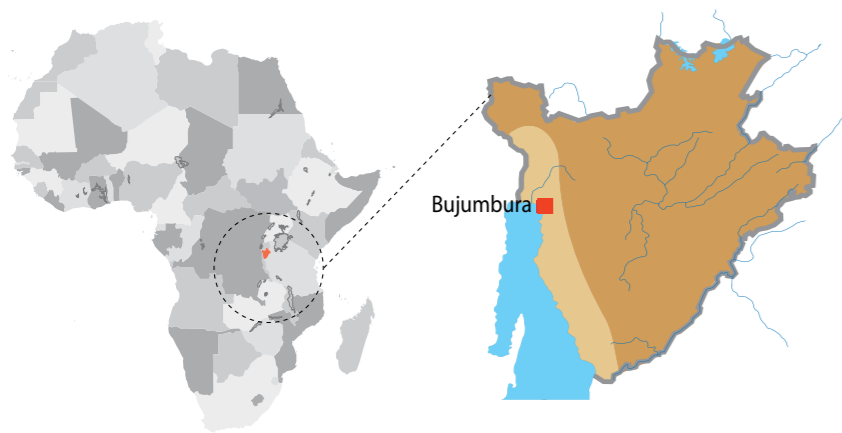
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 13,38 mld dol.
PKB (ważone PSN): 30,08 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1700 dol.
wzrost gospodarczy: 6,7%
struktura PKB: przemysł 22%, usługi 40%, rolnictwo 38%
wartość eksportu: 2,254 mld dol.
dobry eksportowe: złoto, bawełna, żywy inwentarz
główni partnerzy eksportowi: Chiny 25,9%, Turcja 24,8%, Belgia 5,2%
wartość importu: 3,117 mld dol.
dobry importowe: dobra kapitałowe, produkty spożywcze, paliwa
główni partnerzy importowi: Wybrzeże Kości Słoniowej 17,6%, Francja 15,2%, Ghana 4,8%, Togo 4,4%
zasoby naturalne: mangan, wapień, marmur, fosforyty, pumeks, sól, złoto
W Afryce Subsaharyjskiej Burkina Faso jest wiodącym producentem bawełny, której produkcja stanowi źródło utrzymania większości gospodarstw domowych.
miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 167

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Formalnie między RP a Burkina Faso nie obowiązują żadne umowy o charakterze gospodarczym. Kwestie dostępu do rynku towarów i usług reguluje prawodawstwo Zachodnioafrykańskiej Unii Gospodarczej i Monetarnej oraz Wspólnoty Gospodarczej Państw Afryki Zachodniej. W 2014 obroty handlowe Polski z republiką były warte 1,67 mln euro. Wartość polskiego eksportu wyniosła 0,82 mln euro, a importu – 0,87 mln euro (ujemne saldo).

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Algierii.

powierzchnia: 27 830 km²

ludność: 10,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Rzeki Rusizi, Jezioro Ptaków Rwihinda, jezioro Tanganika, pomnik Livingstone'a i Stanleya (upamiętnia obu odkrywców), Park Narodowy Ruvubu

uzyskanie niepodległości: 1 lipca 1962 (od Terytorium Powierniczego ONZ administrowanego przez Belgię)

„Od uzyskania niepodległości w Burundi były dwa przypadki ludobójstwa: masowe rzezie Hutu przez zdominowaną przez Tutsi armię w 1972 r. i masowe rzezie Tutsi przez większość etniczną Hutu w 1994 r.”
tumblr.com

HISTORIA: Plemienne państwo Urundi powstało w XVI lub XVII w. W XIX w. dotarli tam pierwsi przybysze z Europy. W 1885 r. tereny te znalazły się w niemieckiej strefie wpływów, a w 1903 r. zostały częścią Niemieckiej Afryki Wschodniej. Po I wojnie światowej Belgia otrzymała od Ligi Narodów mandat nad Rwandą-Urundi. Belgowie popierali chrystianizację kraju i utrzymywali dominację mniejszości Tutsi nad większością Hutu i Twa. Po II wojnie światowej Burundi stało się Terytorium Powierniczym ONZ, a w 1962 r. uzyskało niepodległość. Do 2009 r. w kraju toczyły się walki etniczne pomiędzy Hutu i Tutsi, które pochłonęły setki tysięcy ofiar. Sytuacja polityczna w Burundi do dziś pozostaje niestabilna.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany w głosowaniu powszechnym na 5-letnią kadencję; piastuje także stanowisko premiera
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)
obecny prezydent: Pierre Nkurunziza (od 2005)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: dwuizbowy (Izba Niższa: Zgromadzenie Narodowe, Izba Wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2015 (następne 2020)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 11,48%
największe miasta: Bużumbura (stolica, 500 tys.)
oficjalne języki: kirundi, francuski, angielski
inny używany język: suahili
grupy etniczne: Hutu (Bantu) 85%, Tutsi (Chamici) 14%, Twa (Pigmeje) 1%
religie: katolicyzm 62,1%, protestantyzm 23,9%, islam 2,5%
Burundi to jeden z najgęściej zaludnionych krajów Afryki. Bohaterem narodowym jest Louis Rwagasore, syn króla Mwambutsy IV, symbol ruchu niepodległościowego i były premier.

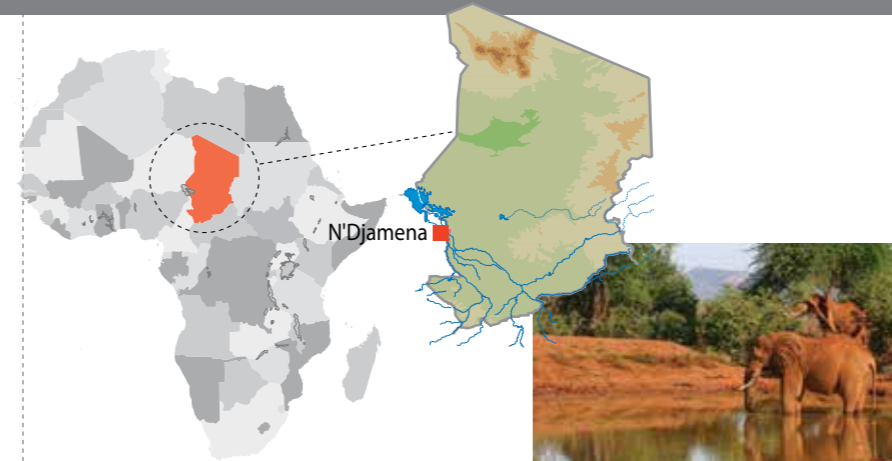
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 3,037 mld dol.
PKB (ważone PSN): 8,396 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 900 dol.
wzrost gospodarczy: 4,7%
struktura PKB: usługi 42,5%, rolnictwo 40,3%, przemysł 17,1%
wartość eksportu: 113,6 mln dol.
dobry eksportowe: kawa, herbata, cukier, bawełna, skóry
główni partnerzy eksportowi: Szwajcaria 23,9%, Wielka Brytania 12,9%, Belgia 7,4%, Pakistan 7,4%, Demokratyczna Republika Kongo 7,4%, Uganda 5,6%, Niemcy 5,2%, Chiny 4,9%, Egipt 4,7%
wartość importu: 873 mln dol.
dobry importowe: dobra kapitałowe, produkty petrochemiczne, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Arabia Saudyjska 11,3%, Belgia 10,1%, Chiny 9,1%, Indie 7,9%, Tanzania 6,5%, Kenia 6%, Uganda 5,7%, Zambia 4,6%, USA 4,1%
zasoby naturalne: uran, nikiel, kobalt, miedź i platyna
Słabo rozwinięta gospodarka Burundi jest oparta w głównej mierze na rolnictwie, które dostarcza 34,4% PKB i zatrudnia ponad 93% czynnych zawodowo obywateli.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 152

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2009 r. polsko-burundyjskie obroty handlowe wyniosły ok. 1,6 mln euro (eksport – 0,9 mln euro, import – 0,7 mln euro). Statystyki za lata 2010 i 2011 odnotowują jedynie polski import z Burundi o wartości odpowiednio 2 mln euro i 1 mln euro. Stosunki pomiędzy Burundi i Polską reguluje Porozumienie z Cotonou, którego członkiem Polska jest od czasu przystąpienia do UE. Polonia w Burundi liczy kilkadziesiąt osób. Są to głównie misjonarze, którzy obok działalności religijnej zajmują się edukacją i opieką zdrowotną.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 1 284 tys. km²

ludność: 12,8 mln

główne atrakcje turystyczne: jezioro Ounianga (18 połączonych jezior w skrajnie pustynnym regionie Ennedi na Saharze), Park Narodowy Zakouma, góry Tibesti (znajdują się tam jaskinie i skały z prehistorycznymi malowidłami naskalnymi)

uzyskanie niepodległości: 11 sierpnia 1960 (od Francji)

„Osa może być bardziej niebezpieczna niż tygrys”.

Czadyjskie przysłowie

HISTORIA: Pierwszą cywilizacją na terytoriach dzisiejszego Czadu była kultura Sao, a od VIII w. zaczęła tam napływać ludność arabsko-berberyjska. Dominującą religią stał się islam. W 1900 r. Czad skolonizowali Francuzi, włączając go 20 lat później do Francuskiej Afryki Równikowej. Podczas II wojny światowej Czad był jedną z baz operacyjnych Wolnej Francji. W 1958 r. uzyskał status autonomicznej republiki, a w 1960 r. – niepodległość. W 1965 r. wybuchł zbrojny konflikt między muzułmańską północą a chrześcijańsko-animistycznym południem.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 15,84 mld dol.
PKB (ważone PSN): 29,85 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2,6 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 9,6%
struktura PKB: rolnictwo 54,3%, usługi 32,4%, przemysł 13,2%
wartość eksportu: 4,912 mld dol.
dobry eksportowe: ropa naftowa, bydło, bawełna, guma arabska
główni partnerzy eksportowi: USA 81,9%, Chiny 6,7%
wartość importu: 3,481 mld dol.
dobry importowe: maszyny i sprzęt transportowy, dobra przemysłowe, artykuły spożywcze, tekstylia
główni partnerzy importowi: Chiny 20,2%, Kamerun 18,2%, Francja 16,1%, Arabia Saudyjska 5,6%, USA 4,2%
zasoby naturalne: ropa naftowa, natron (węglan sodowy), kaolin, złoto, boksyty, cyna, wolfram, tytan, rudy żelaza
Czad należy do najuboższych państw świata. Trudności gospodarcze są spotęgowane położeniem w głębi kontynentu afrykańskiego, z dala od głównych linii transportowych, wysoką korupcją i powtarzającymi się suszami. Kraj jest całkowicie uzależniony od pomocy zagranicznej (głównie francuskiej).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 185

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W latach 2008-2009 polski kontyngent wojskowy brał udział w operacjach wojskowych w Czadzie (EU Eufor Tchad i UN MINURCAT). Polski oddział Funduszu Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci (UNICEF) podarował dzieciom z Czadu ponad 715 tys. złotych.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Tunezji.

powierzchnia: 2 345 410 km²

ludność: 77,4 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Wirunga (najstarszy w Afryce), Park Narodowy Garamba (rozległe sawanny, łąki i lasy), Wodospady Livingstone'a, Rezerwat Dzikiej Przyrody Okapi (wiele zagrożonych gatunków ptaków i naczelnych)
uzyskanie niepodległości: 30 czerwca 1960 (od Belgii)

„Przeprawa wzdłuż tej rzeki przypominała podróż do początków świata, kiedy [...] wielkie drzewa były królami”.

Joseph Conrad, *Jądro ciemności*, o rzece Kongo

HISTORIA: Obszar ten zamieszkiwali pierwotnie Pigmeje. W średniowieczu północna część należała do potężnego Królestwa Kongo. W 1482 r. przybyli tam Portugalczycy i nawiązali z Kongiem stosunki dyplomatyczne. W XIX w. król Belgii Leopold II sfinansował wyprawę kolonizacyjną, w wyniku której przyznano mu zwierzchność nad Wolnym Państwem Kongo, które w 1908 r. zostało belgijską kolonią. W 1958 r. utworzono Kongijski Ruch Narodowy, na czele którego stanął Patrice Lumumba. Od uzyskania niepodległości krajem targają konflikty i walki. W 1965 r. władzę przejął pułkownik Mobutu i zmienił nazwę kraju na Zair. Wojna domowa 1998-2003 pochłonęła prawie 6 mln ofiar. W DRK jest największe zgrupowanie misji ONZ w Afryce.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika półprezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)
obecny prezydent: Joseph Kabila (od 2001)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Augustin Matata Ponyo (od 2012)
parlament: dwuizbowy (Izba Niższa: Zgromadzenie Narodowe, Izba Wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 35,37%
największe miasta: Kinsasa (stolica, ponad 9 mln); Lubumbashi (ponad 1,5 mln), Mbuji-Mayi (ponad 1,5 mln)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: lingala (język handlowy), kingwana (dialekt kiswahili), kituba, tshiluba
grupy etniczne: Bantu; plemiona Mongo, Luba, Kongo i Mangbetu-Azande (stanowią około 45% populacji)
religie: katolicyzm 50%, protestantyzm 20%, kimbangizm (afrochrześcijaństwo) 10%, islam 10%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

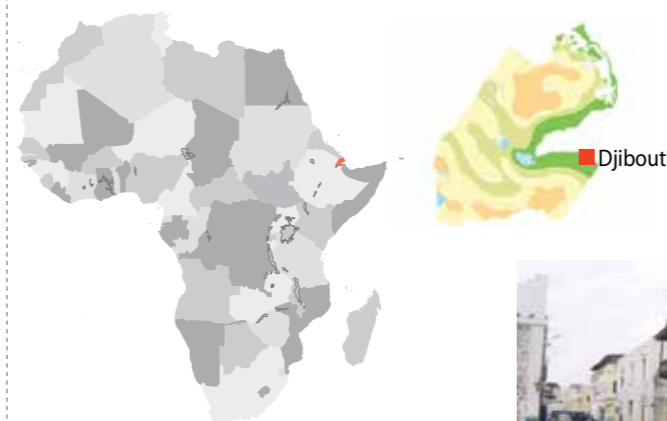
PKB: 32,67 mld dol.
PKB (ważone PSN): 55,73 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 700 dol.
wzrost gospodarczy: 8,6%
struktura PKB: rolnictwo 40,4%, usługi 36,6%, przemysł 23%
wartość eksportu: 10,09 mld dol.
dobry eksportowe: diamenty, miedź, złoto, kobalt, drewno, ropa naftowa, kawa
główni partnerzy eksportowi: Chiny 54,3%, Zambia 22,6%, Belgia 5,7%
wartość importu: 9,781 mld dol.
dobry importowe: artykuły spożywcze, maszyny górnicze i inne, urządzenia transportowe, paliwa
główni partnerzy importowi: RPA 22,3%, Chiny 15,3%, Belgia 8%, Zambia 6,9%, Zimbabwe 5,6%, Francja 4,9%, Kenia 4,7%
zasoby naturalne: kobalt, miedź, tantal, niob, ropa naftowa, diamenty przemysłowe i na klejnoty, złoto, srebro, cynk, mangan, cyna, uran, węgiel, energia wodna, drewno
DRK posiada 30% światowych zasobów diamentów i jest największym światowym producentem kobaltu. Obfitość surowców nie przekłada się jednak na wskaźniki gospodarcze i poziom życia obywateli.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 184

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W latach 1999-2009 KGHM Polska Miedź inwestowała na terenie DRK w wydobycie rud miedzi i kobaltu, jednak ostatecznie wycofała swoje aktywa.

W 2013 r. polskie MSZ zorganizowało w DRK wizytę na poziomie podsekretarza stanu (konsultacje polityczne, spotkania w resortach z udziałem przedstawicieli polskich firm, forum gospodarcze). W tym samym roku w DRK zainwestowała spółka Gamrat, producent rur i systemów rynnowych z PCV oraz wykładzin (cel: budowa fabryki rur kanalizacyjnych).

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Angoli.

powierzchnia: 22 980 km²

ludność: 810 tys.

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Day Forest, Wyspa Moucha, Grand Bara (pustynia), Meczet Hamoudi w mieście Dżibuti, Jezioro Assal (najniższy położony punkt w Afryce: 150 m p.p.m.)
uzyskanie niepodległości: 27 czerwca 1977 r. (od Francji)

„Nasza flago, twoje barwy to nieśmiertelna zieleń Ziemi, błękit nieba oraz biel, kolor pokoju, a pośrodku czerwona gwiazda z krwi”.

Z hymnu narodowego Dżibuti

HISTORIA: Lokalne plemiona od wieków prowadziły kontakty handlowe z Arabami i przyjęły islam. Już w XIII w. terytorium było pod władzą sułtanatu Ifat, a potem sułtanatów Somali i Afaru. W połowie XIX w. zainteresowali się tym terenem Francuzi. W 1894 r. Leonce Lagarde wprowadził stałą francuską administrację w mieście Dżibuti i ustanowił protektorat Somali Francuskie. W 1947 r. stało się ono terytorium zamorskim, które w 1967 r. przemianowano na Francuskie Terytorium Afarów i Issów. W referendum 1977 r. 99,8 proc. głosujących opowiedziało się za niepodległością. W latach 90. XX w. w kraju wybuchły wojna domowa i głód. Od 2008 r. między Dżibuti a Erytreą istnieje konflikt graniczny.

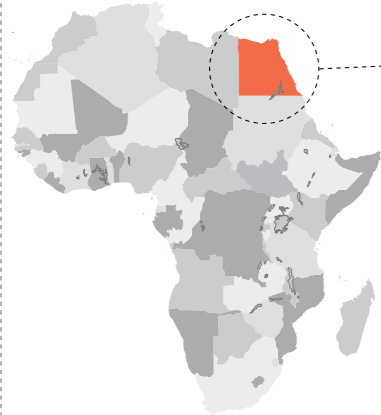
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 1,582 mld dol.
PKB (ważone PSN): 2,858 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 3000 dol.
wzrost gospodarczy: 5,5%
struktura PKB: przemysł 16,6%, usługi 80,5%, rolnictwo 2,9%
wartość eksportu: 119,5 mln dol.
dobry eksportowe: reeksport, skóry, kawa
główni partnerzy eksportowi: Somalia 80,1%, Zjednoczone Emiraty Arabskie 4,4%, Jemen 4,1%
wartość importu: 612,1 mln dol.
dobry importowe: artykuły spożywcze, napoje, urządzenia transportowe, produkty chemiczne, produkty petrochemiczne
główni partnerzy importowi: Chiny 24,4%, Arabia Saudyjska 16,4%, Indie 10,6%, Indonezja 7,3%
zasoby naturalne: złoto, glina, granit, marmur, minerały (sól, perlówiec, gips, wapienie), ropa naftowa
Położenie nowoczesnego portu w Dżibuti w rogu Morza Czerwonego odgrywa kluczową rolę dla gospodarki kraju. Jedyna linia kolejowa w Dżibuti, łącząca kraj ze stolicą Etiopii Addis Abebą (106 km na terytorium Dżibuti), ma strategiczne znaczenie z perspektywy etiopskiego handlu zagranicznego.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 155

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Najbardziej perspektywicznym obszarem współpracy gospodarczej z Polską jest partnerstwo w sektorze infrastruktury i logistyki w związku z inwestycjami w porcie w Dżibuti.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Etiopii.

powierzchnia: 1 001 000 km²

ludność: 88,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Dolina Królów, rejsy po Nilu, Karnak, Abu Mena (ruiny dawnego świętego miasta), Memphis i jego nekropolie – teren od Gazy do Dahshur, na którym znajdują się pomniki pogrzebowe (m.in. piramidy), nubijskie zabytki od Abu Simbel do Philae
uzyskanie niepodległości: 28 lutego 1922 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Egipt to miejsce olbrzymich kontrastów: wspaniałe obiekty błyszczą pośród kurzu”.

Gustaw Flaubert, *Flaubert in Egypt: A Sensibility on Tour*

HISTORIA: Jedna z najstarszych cywilizacji, powstała ok. 6 tys. lat temu. W I w. n.e. Egipt został przejęty przez Rzymian. Podbity i zislamizowany przez Arabów w VII w. stał się częścią Kalifatu, rządzoną przez emirów. Zajęty przez Imperium Osmańskie w 1517 r., dwa stulecia później stał się miejscem rywalizacji między Francją i Wielką Brytanią. W 1804 r. Turcy utworzyli wicekrólestwo Egiptu, w 1881 r. władzę przejęli tam Brytyjczycy, a w 1914 r. ogłoszono brytyjski protektorat. Traktat z 1936 r. kończył ich militarną okupację, z wyjątkiem strefy Kanału Sueskiego. W latach 1953-1970 w Republice Egiptu władzę sprawował gen. Gamal Abdel Nasser. W 2011 r. „arabska wiosna” obaliła rządy Hosni Mubarak, władzę przejęli islamisci, a potem znów armia.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika półprezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 4-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2014 (następne w 2018)
obecny prezydent: Abdel Fattah el-Sisi (od 2014)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Sherif Ismail (od 2015)
parlament: jednoizbowy (Izba Reprezentantów)
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 43,81%
największe miasta: Kair (stolica, około 12 mln), Aleksandria (4,5 mln), Giza (3,6 mln), Port Said (ponad 600 tys.)
oficjalny język: arabski
inne używane języki: angielski, francuski
grupy etniczne: Egipcjanie 99,6%, inni 0,4%
religie: islam (głównie obrządku sunnickiego) 90%, chrześcijaństwo 10%
Chociaż populacja Egiptu liczy około 88 mln osób, osadnictwo koncentruje się właściwie wyłącznie w delcie Nilu i wzdłuż głównej rzeki oraz na wybrzeżu Morza Śródziemnego.

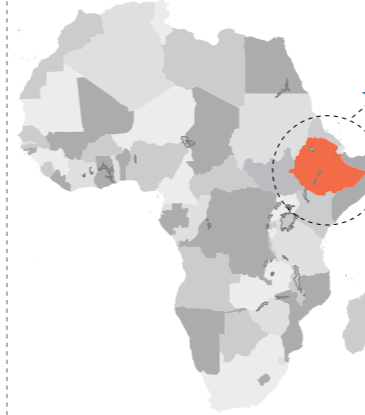
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 284,9 mld dol.
PKB (ważone PSN): 945,4 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 11 100 dol.
wzrost gospodarczy: 2,2%
struktura PKB: przemysł 38,9%, usługi 46,5%, rolnictwo 14,6%
wartość eksportu: 27,15 mld dol.
dobra eksportowe: ropa naftowa i produkty petrochemiczne, bawełna, tekstylia, produkty metalowe, chemikalia, przetworzona żywność
główni partnerzy eksportowi: Włochy 7,9%, Indie 6,9%, USA 6,8%
wartość importu: 55,26 mld dol.
dobry importowe: maszyny, artykuły spożywcze, chemikalia, produkty z drewna, paliwa
główni partnerzy importowi: Chiny 9,5%, USA 7,6%, Niemcy 6,7%
zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, rudy żelaza, fosfor, mangan, wapień, gips, talk, azbest, ołów, cynk
W 2010 roku Egipt odwiedziło około 14,7 mln turystów, zostawiając 12,5 mld dol. Stanowiło to ponad 11% PKB państwa. Wskutek niepokojów społecznych trwających od 2011 roku wartość branży turystycznej znacząco zmalała.
Miejsce w rankingu Doing Business 2015: 112

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polsko-egipskie relacje dyplomatyczne ustanowiono w 1926 r. Od 1997 r. działa Stowarzyszenie Biznesmenów Egipskich i Polskich z siedzibą w Kairze. Według GUS obroty handlowe między Polską i Egiptem wyniosły w 2014 r. 415,3 mln dol. Wartość polskiego eksportu wyniosła 278,1 mln dol. (urządzenia mechaniczne i elektryczne, środki transportu, prod. poch. roślinnego, perfumy), a importu 137,2 mln dol. (dywany, dzianiny, tworzywa sztuczne, owoce i warzywa). Najbardziej perspektywiczne dziedziny współpracy to: sektor ropy i gazu, branża kolejowa oraz sektor motoryzacyjny. W Kairze mieści się Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP.

AMBASADA RP: Kair, 5 Aziz Osman, Zamalek.
www.kair.msz.gov.pl

powierzchnia: 1 104 300 km²

ludność: 90,1 mln

główne atrakcje turystyczne: Góry Semien, jezioro Tana, Muzeum Narodowe w Addis Abebie (m.in. szkielet Lucy, istoty żeńskiej z gatunku *Australopithecus*), skalne kościoły w Lalibeli
najstarsze niepodległe państwo w Afryce i jedno z najstarszych na świecie, istnieje ponad 2000 lat

„Ludzie wiedzą, że Etiopia jest biedna. Kiedy biję światowe rekordy, dowiadują się czegoś więcej o Etiopii, czegoś dobrego”.

Haile Gebrselassie, światowej sławy biegacz

HISTORIA: Jedno z najstarszych państw Afryki. Pierwszym historycznym władcą był Menelik I (ok. 960 r. p.n.e.), a jego rodzicami wg legendy - król Salomon i królowa Saby. Tradycję kontynuowało państwo Aksum, założone w I w. p.n.e. przez ludy semickie. W IV w. n.e. Etiopia przyjęła chrześcijaństwo, które pozostawało religią państwową do 1974 r. Od VII w. królestwo („Króla Jana”) musiało się bronić przez muzułmanami. W XVI w. jego część została poddana islamizacji, jednak udało się zachować niepodległość. W 1896 r. obroniło się przed włoskim najazdem i uległo dopiero w 1936 r. na pięć lat. W 1930 r. na tron wstąpił cesarz Haile Selassie I, zdetronizowany w 1974 r. Etiopia stała się republiką. W 1993 r. utraciła Erytreę.

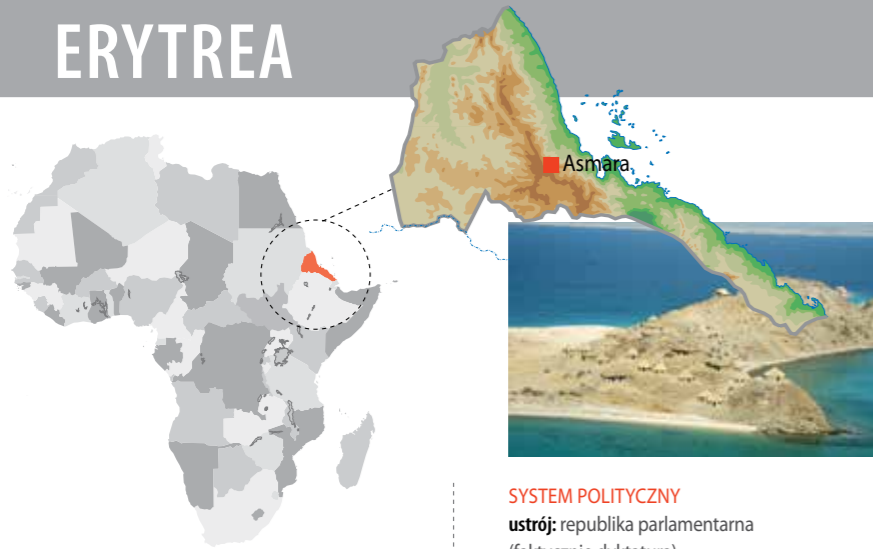
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 49,86 mld dol.
PKB (ważone PSN): 139,4 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1500 dol.
wzrost gospodarczy: 8,2%
struktura PKB: rolnictwo 47,7%, usługi 41,9%, przemysł 10,4%
wartość eksportu: 4,14 mld dol.
dobry eksportowe: kawa, złoto, wyroby skórzane, zwierzęta, nasiona roślin oleistych
główni partnerzy eksportowi: Chiny 13%, Niemcy 10,8%, USA 8%, Belgia 7,7%,
wartość importu: 12,08 mld dol.
dobry importowe: artykuły spożywcze i zwierzęta hodowlane, ropa naftowa i produkty petrochemiczne, chemikalia, maszyny, pojazdy, zboża, tekstylia
główni partnerzy importowi: Chiny 13,1%, USA 11%, Arabia Saudyjska 8,4%, Indie 5,4%
zasoby naturalne: małe złoża złota, srebro, platyna, miedź, potas, gaz ziemny, energia wodna
Etiopia jest 8. największym producentem kawy na świecie (największym w Afryce) i 12. światowym producentem kukurydzy.
Miejsce w rankingu Doing Business 2015: 132

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Etiopią w 1930 r. Współpracę między UE i Etiopią reguluje Umowa o Partnerstwie Gospodarczym (EPA), a stosunki z Polską – kolejne dwa porozumienia. Od stycznia do listopada 2014 r. obroty handlowe między Polską a Etiopią wyniosły 31,3 mln dol. Wartość polskiego eksportu wyniosła 26 mln dol. (wyroby przemysłu elektromaszynowego, artykuły rolnospożywcze, wyroby przemysłu drzewno-papierowego), a wartość importu – 5,2 mln dol. (kawa, herbata, materiały i wyroby włókiennicze). W 2013 r. Ursus zawarł umowę na dostawę 3000 ciągników do Etiopii. Perspektywiczne obszary współpracy: rolnictwo, hodowla, infrastruktura, IT, sektor przetwórczy, budownictwo, energetyka.

AMBASADA RP: Addis Abeba, Dej. Belay Zeleke Road, Guelele Sub-City
www.addisabeba.msz.gov.pl

powierzchnia: 118 000 km²

ludność: 6,4 mln

główne atrakcje turystyczne: Archipelag Dahlak (piękne rafy koralowe), Katedra św. Józefa w Asmarze (zbudowana w epoce kolonialnej), Muzeum Narodowe w Asmarze, Linia Starej Kolei Parowej (biegnie od Asmary do Massawy, wzdłuż wybrzeża Morza Czerwonego)
uzyskanie niepodległości: 24 maja 1993 r. (od Etiopii)

„Erytrejczycy są silni i opiekuńczy. Na przekór temu, co przeszli, tryskają optymizmem. Nasz kraj stoi u progu olbrzymiej zmiany.”

Abeba Habtu, *Become courageous Abeba: A story of love, loss, war and hope*

HISTORIA: Region był częścią królestwa Etiopii, ale w VII w. przeszedł pod wpływ arabskie. W XVI w. podbili go Turcy. W 1890 r. Erytrea stała się włoską kolonią, a w 1936 r. weszła w skład Włoskiej Afryki Wschodniej. Po dekadzie panowania brytyjskiego, w 1952 r. rezolucja ONZ włączyła kraj do Etiopii z zachowaniem autonomii. Kilka lat później etiopski cesarz zaanektował Erytreę, co rozpoczęło zbrojne zmagania z partyzantami trwające trzy dekady. Od odzyskania niepodległości władzę w Erytrei sprawuje prezydent Isaias Afewerki, uważany za najbardziej opresyjnego dyktatora w Afryce. Lata 1998-2000 to kolejna wojna z Etiopią. Podczas wojny w Somalii (2006-2009) Erytrea wsparła islamistów walczących z rządem.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika parlamentarna (faktycznie dyktatura)

prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję (konstytucja nie weszła w życie); piastuje także urząd premiera

ostatnie wybory: 1993, data następnych nieznana

obecny prezydent: Isaias Afewerki (od 1993)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta

parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)

ostatnie wybory: 1997, ratyfikacja nowej konstytucji
Reżim Isaiasa Afewerki jest uznawany za najbardziej opresyjny w Afryce. Erytrea regularnie zajmuje ostatnie miejsce na świecie w rankingu wolności mediów „World Press Freedom Index”.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 22,24%

największe miasta: Asmara (stolica, ponad 700 tys.), Keren (ponad 80 tys.)

oficjalny język: Tigrinya, arabski, angielski
inne używane języki: włoski, francuski, amharski

grupy etniczne: Tigrinya 55%, Tigre 30%, Saho 4%, Kunama 2%, Rashaida 2%, Bilen 2%
religie: islam 47%, chrześcijaństwo (Erytrejski Kościół Ortodoksyjny Tewahedo) 39%, chrześcijaństwo obrządku katolickiego 5%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 3,87 mld dol.

PKB (ważone PSN): 7,855 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 1200 dol.

wzrost gospodarczy: 2%

struktura PKB: przemysł 28,2%, usługi 60,2%, rolnictwo 11,6%

wartość eksportu: 573,5 mln dol.

dobra eksportowe: żywe zwierzęta, sorgo, tekstylia, artykuły spożywcze

główni partnerzy eksportowi: Włochy 30,5%, Sudan 24%, Arabia Saudyjska 8,8%, Chiny 8,5%, Egipt 4,8%

wartość importu: 1,16 mld dol.

dobra importowe: maszyny, produkty petrochemiczne, artykuły spożywcze, artykuły przemysłowe

główni partnerzy importowi: Arabia Saudyjska 15,7%, Egipt 11,9%, Chiny 11,1%, Indie 8,9%, Włochy 7,2%, Niemcy 7,2%, RPA 6,5%, Brazylia 5,9%

zasoby naturalne: złoto, potas, cynk, miedź, sól, prawdopodobnie ropa i gaz ziemny, ryby

Istnieją geologiczne badania potwierdzające obecność na terytorium Erytrei złóż ropy naftowej i gazu ziemnego w ilościach handlowych.

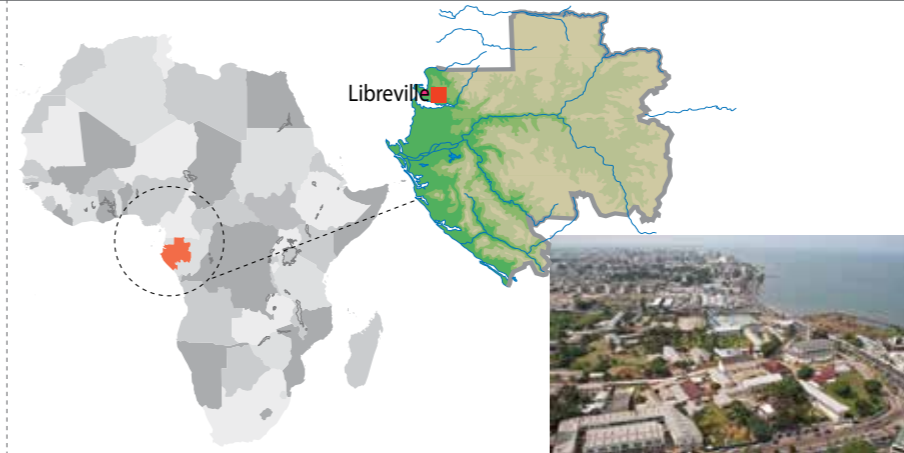
miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 189

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Ramy współpracy Polski z Erytreą regulowało od 2004 r. Porozumienie z Cotonou, zastąpione przez Umowę o Partnerstwie Gospodarczym (EPA) pomiędzy UE i Asmarą.

Dane Ministerstwa Gospodarki sytuacji Erytreę na 211. miejscu w rankingu partnerów handlowych Polski. Obroty za rok 2014 wyniosły 293 tys. dol. Jest to prawie 100% więcej, niż w roku poprzednim. Polski eksport wyniósł 131 tys. dol. (silniki spalinowe, ekstrakt słodowy, cysterny, bębny, nośniki do zapisu dźwięku), a import 161 tys. dol. (dorsze, żelazostopy, sztaby i pręty ze stali nierdzewnej). Perspektywiczne dziedziny współpracy to: rolnictwo, rozwój małych i średnich przedsiębiorstw oraz infrastruktura.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Egipcie.

powierzchnia: 267 667 km²

ludność: 1,7 mln

główne atrakcje turystyczne: targ Mont-Bouet w Libreville (największy targ w Gabonie z setkami stoisk), plaża Ekwata, ekosystem i unikalny krajobraz kulturowy Lopé-Okanda (dobrze zachowany las tropikalny i sawanna)

uzyskanie niepodległości: 17 sierpnia 1960 (od Francji)

„Od uzyskania niepodległości, Gabon jest jednym z nielicznych stabilnych i spokojnych krajów Centralnej Afryki”.

Omar Bongo, prezydent Gabonu (1967-2009)

HISTORIA: Pierwszymi mieszkańcami tych terenów byli Pigmeje i ludy Bantu. W XV w. przybyli tam Europejczycy. Portugalczycy, którzy w 1485 r. dotarli do ujścia zaciśniętej rzeki, nazwali ją Rio de Gaboa („Rzeka Schronienia”). Pod koniec XIX w. Gabon przeszedł pod panowanie Francji, a w 1910 r. wszedł w skład Francuskiej Afryki Równikowej. Pierwsze lata niepodległości były niestabilne. Potem, aż przez 42 lata (1967-2009) prezydentem Gabonu był Omar Bongo, jeden z najdłużej urzędujących i najbardziej wpływowych przywódców kontynentu. Utrzymywał bliskie stosunki z Francją. Obecnie władzę sprawuje jego syn. Gabon ma jeden z najwyższych standardów życia w Afryce.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 20,68 mld dol.

PKB (ważone PSN): 34,28 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 21,6 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 5,1%

struktura PKB: przemysł 61,7%, usługi 34,6%, rolnictwo 3,7%

wartość eksportu: 8,401 mld dol.

dobra eksportowe: ropa naftowa, drewno, mangan, uran

główni partnerzy eksportowi: Japonia 24,1%, USA 17%, Australia 11,3%, Indie 7,4%, Chiny 5,4%

wartość importu: 4,76 mld dol.

dobra importowe: maszyny, artykuły spożywcze, chemikalia, materiały budowlane

główni partnerzy importowi: Francja 28,2%, Chiny 12,6%, USA 9,4%, Belgia 5,8%

zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, diamenty, niob, mangan, uran, złoto, drewno, żelazo, energia wodna

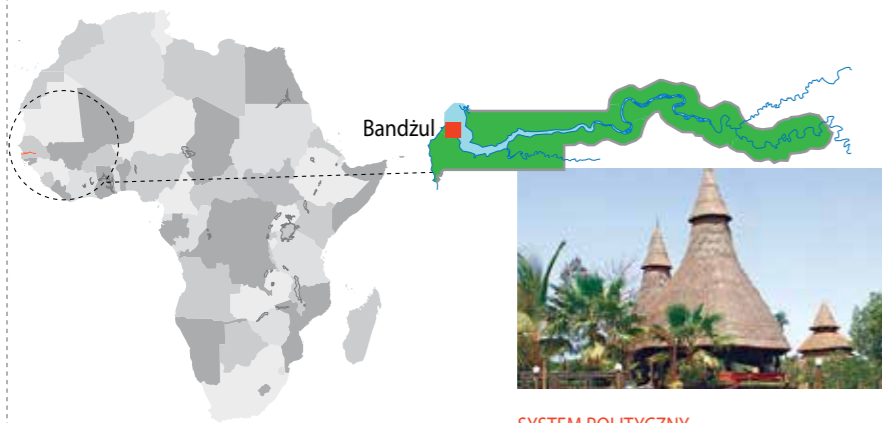
W ostatnich latach Gabon notował malejące przychody z tytułu sprzedaży ropy naftowej, co doprowadziło do prób dywersyfikacji źródeł dochodów. Coraz ważniejsze znaczenie dla gospodarki kraju zaczyna mieć turystyka.

miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 144

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Gabonem w 1976 r. Dwustronna wymiana handlowa jest słabo rozwinięta. Wspierane przez UE reformy w Gabonie mają na celu zwiększenie zróżnicowania gospodarczego, poprawę zarządzania i demokratyzację. Europejski Fundusz Rozwoju finansuje m.in. inwestycje w podstawową infrastrukturę komunikacyjną i sektor edukacji.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Angoli.

powierzchnia: 11 000 km²

ludność: 1,9 mln

główne atrakcje turystyczne: wyspa Kunta Kinteh (z ruinami XVII-wiecznego fortu), Albreda (b. ośrodek handlu niewolnikami), basen krokodyli w Bakau, Park Narodowy Kiang West, plaża Kotu w Serekunda, Park Narodowy Rzeki Gambii, wioska Juffure (skąd pochodził Kunta Kinte, bohater powieści „Korzenie” A. Haleya)

uzyskanie niepodległości: 18 lutego 1965 (od Wielkiej Brytanii)

„Gambia – uśmiechnięte
wybrzeże Wschodniej Afryki”.

Półoficjalny slogan reklamowy,
często wykorzystywany w mediach

HISTORIA: Pierwsze wzmianki o tym obszarze pochodzą z X w. W średniowieczu tereny Gambii były częścią królestw Ghana, Songhaj i Mali. Portugalczycy dotarli w ten rejon w XV w. O kontrolę nad ujściem rzeki Gambii rywalizowali z Hiszpanami i Holendrami, a potem Francuzami i Brytyjczykami. Przez 3 stulecia wywieziono z tych terenów prawie 3 miliony niewolników. W latach 1651-61 część Gambii była kolonią Księstwa Kurlandii – lenna Rzeczypospolitej. W 1783 r. Wielka Brytania uzyskała prawo do rzeki, ale Francuzi utrzymali małą enklawę w jej północnym brzegu (Albreda). W 1888 r. Gambia stała się brytyjską kolonią. Po uzyskaniu niepodległości była najpierw monarchią, a od 1970 r. republiką.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka

prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję (brak limitu kadencji), piastuje także stanowisko szefa rządu (funkcja premiera nie istnieje)

ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)

obecny prezydent: Yahya Jammeh (od 1994, w wyniku przewrotu wojskowego)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta

parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)

ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)

Prezydent Jammeh jest oskarżony

o nadużywanie kompetencji i ograniczanie swobód obywatelskich.

W grudniu 2015 r. Gambia została ogłoszona republiką islamską.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 58,41%

największe miasta: Bandżul (stolica, ponad 350 tys. wraz z zespołem miejskim, w którego skład wchodzi Serekunda i Bakau), Brikama (ponad 100 tys.)

oficjalny język: angielski

inne używane języki: mandinka, wolof, fula, serer, jola

grupy etniczne: Mandinka 42%, Fula 18%, Wolof 16%, Jola 10%, Serahuli 9%

religie: islam 90%, chrześcijaństwo 8%, wierzenia tradycyjne 2%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 918 mln dol.

PKB (ważone PSN): 3,362 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 1,7 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 7,4%

struktura PKB: usługi 65,5%, rolnictwo 22,8%, przemysł 11,8%

wartość eksportu: 107,4 mln dol.

dobra eksportowe: produkty z orzeszków ziemnych, ryby, przędze bawełniane, nasiona palmy

główni partnerzy eksportowi: Chiny 57,1%, Indie 18,6%, Francja 4,6%, Wielka Brytania 4%

wartość importu: 353,1 mln dol.

dobra importowe: artykuły spożywcze,

paliwa, maszyny i sprzęt transportowy

główni partnerzy importowi: Chiny 27,6%, Senegal 8,5%, Brazylia 8,1%, Wielka Brytania 6,4%, Indie 6,1%, Indonezja 4,1%

zasoby naturalne: ryby, tytan, cyna,

cyrkon, piasek kwarcowy

Gambia jest jednym z najbiedniejszych krajów na świecie, z gospodarką uzależnioną od eksportu orzeszków ziemnych (ponad 50% eksportu kraju).

Główną instytucją zajmującą się obsługą inwestorów zagranicznych w Gambii jest Agencja Promocji Inwestycji i Strefy Wolnego Handlu (GIPFZA), oferująca pośrednictwo w uzyskiwaniu licencji na prowadzenie działalności gospodarczej.

miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 138

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W okresie I-X 2014 r. obroty handlowe między Polską a Gambią wyniosły ponad 3,83 mln euro, w tym eksport do Gambii ponad 3,82 mln euro (systematyczny wzrost od poziomu zaledwie 0,6 mln euro w 2009 r.), a import – tylko 11 tys. euro. Polska eksportuje przetwory ze zbóż, mąki, skrobi i mleka, pieczywa cukiernicze, artykuły włókiennicze i odzież używaną.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Maroku.

powierzchnia: 238 535 km²

ludność: 27,043 mln

główne atrakcje turystyczne: Elmina (pierwsza europejska osada w Afryce Zachodniej), forty i faktorie wzdłuż brzegów Wołty, w okolicach Akry oraz w Ghanie środkowej i zachodniej, tradycyjne budownictwo Aszantów na północnym wschodzie, Kumasi, Park Narodowy Kakum, Ogrody Botaniczne Aburi

uzyskanie niepodległości: 6 marca 1957 r. (od Wielkiej Brytanii) – jako pierwsze państwo Afryki kolonialnej

„Wiem, że potraficie. Yes, you can!”

Prezydent USA Barack Obama podczas wizyty w Ghanie, 2009

HISTORIA: Średniowieczne królestwo Ghany znajdowało się na północy regionu, ale nazwa przetrwała na południu. W XV w. na wybrzeże przybyli Portugalczycy i rozwinęli handel niewolnikami oraz złotem. Tereny te kolonizowali także Holendrzy, Szwedzi, Niemcy i Duńczycy. Wzdłuż „złotego wybrzeża” Europejczycy zbudowali ponad 30 fortów i zamków. Do XIX w. południowa część dzisiejszej Ghany była częścią Królestwa Ashanti. W 1874 r. Wielka Brytania włączyła większość tych terenów w skład Brytyjskiego Złotego Wybrzeża. W 1957 r. Ghana uzyskała niepodległość, jako pierwsza kolonia w Afryce. Prezydentem został Kwame Nkrumah, premier i lider ruchu niepodległościowego. Ghane odcenia się jako państwo stabilne i demokratyczne.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 35,48 mld dol.

PKB (ważone PSN): 109,4 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 4,2 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 4,5%

struktura PKB: usługi 49,4%, przemysł 29,2%, rolnictwo 21,4%

wartość eksportu: 13,53 mld dol.

dobra eksportowe: ropa naftowa, złoto, kakao, drewno, tuńczyk, boksyty, aluminium, mangan, diamenty, produkty ogrodnicze

główni partnerzy eksportowi: Francja 13,6%, Włochy 12,4%, Holandia 8,9%, Chiny 7,4%

wartość importu: 16 mld dol.

dobra importowe: dobra kapitałowe,

ropa naftowa, artykuły spożywcze

główni partnerzy importowi: Chiny 25,6%,

Nigeria 11%, USA 7%, Holandia 6,2%

zasoby naturalne: złoto, drewno,

diamenty, boksyty, mangan, ryby

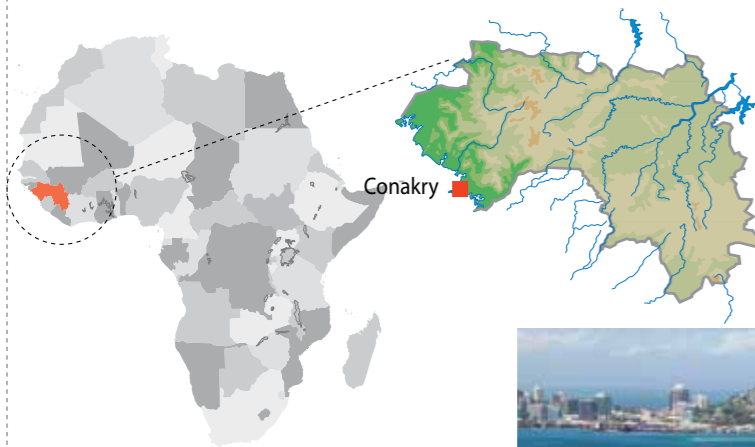
Ghana notuje stabilny wzrost gospodarczy dzięki wysokim cenom kakao (drugi producent na świecie) i złota na rynkach międzynarodowych.

miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 70

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Ghaną w 1959 r. Dwustronne obroty handlowe w 2014 r. wyniosły 69 mln dol. (o 33% mniej niż w 2013 r. z powodu wybuchu epidemii wirusa Ebola). Wartość polskiego eksportu osiągnęła 31 mln dol. (mleko, śmietana, chemikalia, skóry), a wartość importu – 38 mln dol. (rudny metali, wyroby z kauczuku). Perspektywiczne sektory współpracy to: rynek konsumencki i surowcowy, infrastruktura oraz sektor finansowy. Największymi polskimi eksporterami do Ghany są: Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA oraz Spółdzielnia Mleczarska „Mlekpol” w Grajewie. Wśród importerów czołowe pozycje zajmują Barry Callebaut Manufacturing Polska i Michelin Polska.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 245 857 km²

ludność: 11,5 mln

główne atrakcje turystyczne: wyspy Los, wodospady Bridal Veil, Lady of Mali (góra), stolica Conakry (dynamicznie rozwijające się centrum muzyczne), trzy wielkie rzeki zachodniej Afryki (Gambia, Senegal i Niger) mają źródła w Gwinei
uzyskanie niepodległości: 2 października 1958 (od Francji)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)
obecny prezydent: Alpha Condé (od 2010)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Mamady Youla (od 2015)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 36,39%
największe miasta: Conakry (stolica, 1,7 mln), Nzerekore (około 200 tys.), Kankan (193 tys.)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: fulani, malinke, soussou i wiele innych
grupy etniczne: Peuhl 40%, Malinke 30%, Soussou 20%, inne 10%
religie: islam 85%, chrześcijaństwo 8%, tradycyjne wierzenia 7%
Gwinea była pierwszym krajem w Afryce dotkniętym epidemią wirusa ebola (w marcu 2014 roku).

HISTORIA: Terytorium Gwinei było częścią kilku królestw zachodniej Afryki, m.in Imperium Ghany i Imperium Mali. W XV w. przybyli tam Portugalczycy. W kolejnych stuleciach rozwinęły intensywny handel niewolnikami. W połowie XIX w. władzę w regionie przejęli Francuzi. W 1904 r. Gwinea stała się częścią Francuskiej Afryki Zachodniej. Od uzyskania niepodległości kraj był rządzony przez armię. Pierwsze demokratyczne wybory odbyły się dopiero w 1993 r. Wygrał je gen. Lansana Conte, stając na czele rządu obywatelskiego. Był prezydentem do śmierci w 2008 r., kiedy to władzę na dwa lata znów przejęła armia. Gwinea jest jednym z najuboższych państw świata.

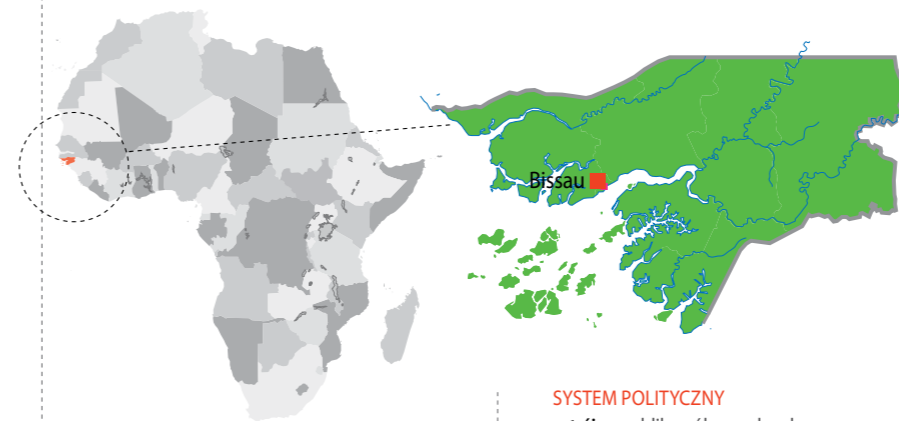
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 6,77 mld dol.
PKB (ważone PSN): 15,31 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,3 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 2,5%
struktura PKB: przemysł 44,5%, usługi 35,3%, rolnictwo 20,2%
wartość eksportu: 1,754 mld dol.
dobra eksportowe: boksyty, aluminium, złoto, diamenty, kawa, ryby, produkty rolnicze
główni partnerzy eksportowi: Indie 10,6%, Hiszpania 9,6%, Chile 9,4%, USA 7,1%, Irlandia 6,3%, Niemcy 6,3%
wartość importu: 2,155 mld dol.
dobry importowe: produkty petrochemiczne, metale, maszyny, sprzęt transportowy, tekstylia, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Chiny 14,2%, Holandia 7,6%, Wlk. Brytania 4,2%
zasoby naturalne: boksyty, rudy żelaza, diamenty, złoto, energia wodna, uran, ryby
Gwinea ma jedne z największych złóż boksytów (rudy, z której wydobywa się aluminium) na świecie. Dzięki surowcom mogłaby zostać jednym z najbogatszych państw w Afryce.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 169

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W pierwszych trzech kwartałach 2014 r. obroty handlowe między naszymi krajami wyniosły ponad 16,3 mln euro, z czego polski eksport – ponad 14,8 mln euro (papierosy, mięso i podroby jadalne z drobiu), a import – ponad 1,5 mln euro (kautucz naturalny, kawa niepalona). Swe produkty w Gwinei sprzedaje 56 polskich firm. W 2013 r. spółka Krezus Mining Guinee, która współpracuje z Przedsiębiorstwem Badań Geofizycznych, otrzymała tam koncesję na poszukiwanie boksytów. W 2014 r. w Polsce gościła delegacja rządowa Gwinei.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 36 125 km²

ludność: 1,7 mln

główne atrakcje turystyczne: archipelag Bijagos, stolica Bissau z kolonialną architekturą, miasto Gabu, fort z XVI w. w Cacheu, Park Narodowy Wysp Orango, Park Natury Lagoas de Cufada (najstarszy chroniony obszar w Gwinei Bissau)
uzyskanie niepodległości: 10 września 1974 r. (od Portugalii)

„Chodźmy do Komo odzyskać siłę, chodźmy do Komo napić się z tego samego źródła, gdzie pierwszy bezimienny wojownik o niepodległość wysączył ostatnią kroplę”.

Tony Tcheka, *Hymn of the new day*

HISTORIA: Ziemię tę były w średniowieczu częścią potężnego Imperium Mali. W połowie XV w. zjawili się tam Portugalczycy. Terytorium znane jako Gwinea Portugalska lub Wybrzeże Niewolników stało się jednym z głównych centrów światowego handlu niewolnikami. Było najsłabiej rozwiniętą portugalską kolonią w Afryce. W 1954 r. zostało zamorską prowincją Portugalii. Od połowy zeszłego stulecia walczyło o niezależność i uzyskało ją w 1973 r. dzięki wysiłkom Afrykańskiej Partii Niepodległości Gwinei i Wysp Zielonego Przylądka (PAIGC). Walki polityczne i wojna domowa w latach 1998-1999 skutecznie zrujnowały kraj. Jest wciąż niestabilny na skutek licznych zamachów stanu.

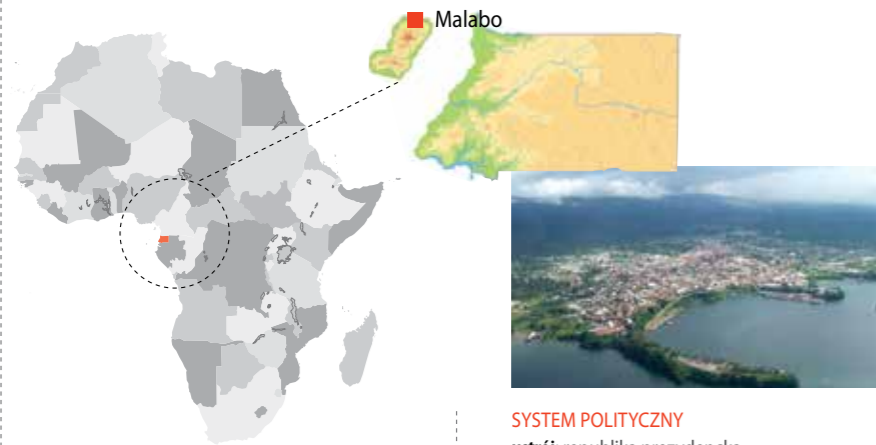
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 1,04 mld dol.
PKB (ważone PSN): 2,502 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,4 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 2,6%
struktura PKB: przemysł 7,5%, usługi 47,5%, rolnictwo 45%
wartość eksportu: 179,9 mln dol.
dobry eksportowe: ryby, krewetki, orzechy nerkowca, orzeszki ziemne, nasiona palmy, drewno
główni partnerzy eksportowi: Indie 56,5%, Nigeria 27,1%, Togo 5,9%
wartość importu: 236,2 mln dol.
dobry importowe: żywność, maszyny i sprzęt transportowy, produkty petrochemiczne
główni partnerzy importowi: Portugalia 28,8%, Senegal 17,5%, USA 7,3%, Chiny 5%
zasoby naturalne: ryby, drewno, złoża boksytów i fosforytów (nieeksploatowane), ropa naftowa
Gwinea Bissau jest jednym z największych na świecie producentów orzechów nerkowca. Nie wpływa to jednak w znaczącym stopniu na stan gospodarki, ponieważ Gwinea Bissau należy do najuboższych państw świata.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 179

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Wartość obrotów towarowych między Polską a Gwineą Bissau utrzymywała się w ostatnich latach na bardzo niskim poziomie (do 2,5 mln euro). Znaczącą część tej wymiany stanowił polski eksport. W 2013 roku i w ciągu pierwszych dziesięciu miesięcy 2014 roku dwustronne obroty ograniczały się do eksportu towarów z Polski do Gwinei Bissau, a jego przedmiotem były głównie cygara, cygaretki i papierosy z tytoniu lub namiastek tytoniu. W uznaniu dla reform wprowadzonych przez nowe władze kraju UE rozszerzyła w 2015 roku zakres politycznej i gospodarczej współpracy z Gwineą Bissau.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Maroku.

powierzchnia: 28 051 km²

ludność: 723 tys.

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Monte Alen (chroniony obszar lasów deszczowych), Dolina Moca (ze słynnymi kaskadami Moca, które są domem dla różnych gatunków małp), plaże wyspy Bioko
uzyskanie niepodległości: 12 października 1968 r. (od Hiszpanii)

„»Hispanidad« to uczucie, to niewyczerpane dziedzictwo, z którego musimy zawsze czerpać, kiedy brak nam duchowego męstwa, aby dalej iść razem naprzód”.

Trinidad M. Besari, *Guinea Ecuatorial y la Hispanidad*

HISTORIA: Pierwszymi mieszkańcami tych terenów byli Pigmeje, a potem plemiona Bantu. W XV w. na wybrzeże i wyspy przybyli Portugalczycy, którzy dwa wieki później przekazali swe kolonie Hiszpanom. Część kontynentalna została w 1885 r. protektorem hiszpańskim, a potem kolonią. W 1968 r. przeprowadzono referendum i Gwinea Równikowa uzyskała niepodległość. Do dziś jest rządzona przez prezydentów posiadających władzę dyktatorską. W 1979 r. doszło do przewrotu, prezydent Francisco Macias Nguema został zamordowany, a władzę przejął jego siostrzeniec Teodoro Obiang Nguema Mbasogo. Jego rządy to jeden z najbardziej brutalnych reżimów w Afryce.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka (faktycznie dyktatura)
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 7-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2009 (następne w 2016)
obecny prezydent: Teodoro Obiang Nguema Mbasogo (od 1979, gdy przejął władzę w wyniku przewrotu wojskowego)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Vicente Ehaté Tomi (od 2012)
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Izba Reprezentantów Ludu, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 39,81%
największe miasta: Bata (173 tys.), Malabo (stolica, 156 tys.), Ebebiyin (26 tys.)
oficjalny język: hiszpański (podstawowy język), francuski
inne używane języki: fang, bubi, igbo, portugalski
grupy etniczne: Fang 85,7%, Bubi 6,5%, Mdowe 3,6%, Annobon 1,6%
religie: chrześcijaństwo obrządku katolickiego 87%, chrześcijaństwo obrządku protestanckiego 5%
Zaledwie połowa populacji kraju ma stały dostęp do czystej wody pitnej. Aż 20% dzieci umiera przed osiągnięciem piątego roku życia.

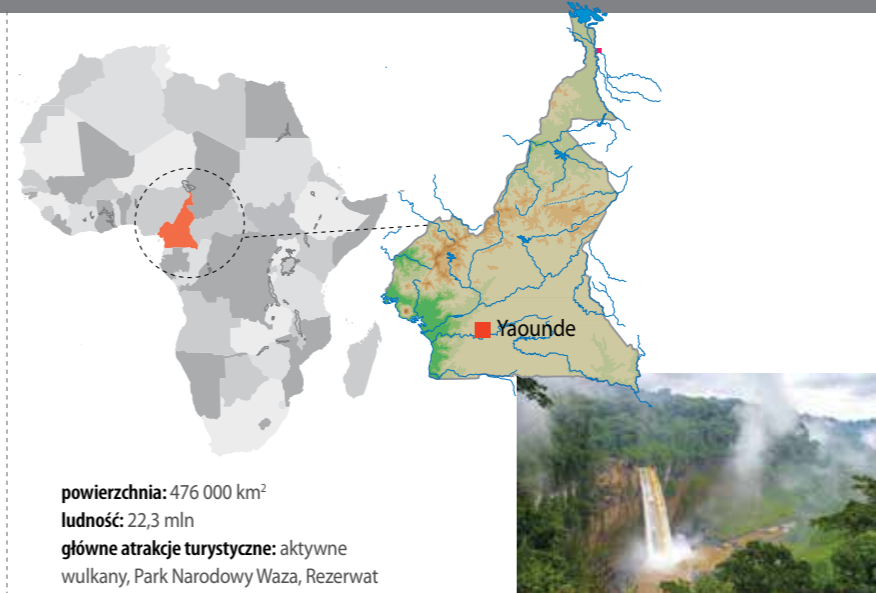
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 15,4 mld dol.
PKB (ważone PSN): 25,33 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 32 600 dol.
wzrost gospodarczy: -2,5%
struktura PKB: przemysł 85,7%, usługi 9,2%, rolnictwo 5,1%
wartość eksportu: 13,26 mld dol.
dobry eksportowe: produkty petrochemiczne, drewno
główni partnerzy eksportowi: Japonia 18,8%, Francja 16,1%, Chiny 11,7%
wartość importu: 6,436 mld dol.
dobry importowe: sprzęt dla branży petrochemicznej, materiały budowlane
główni partnerzy importowi: Hiszpania 18,4%, Chiny 17,4%, USA 11,1%, Francja 8%
zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, drewno, złoto, boksyty, diamenty, tantal
Gwinea Równikowa jest 8. największym producentem ropy naftowej w Afryce. Zyski pochodzące z przemysłu petrochemicznego stanowią 95% PKB oraz 99% zysków z eksportu. PKB per capita w Gwinei Równikowej jest najwyższe w Afryce, lecz dochody są dzielone bardzo nierównomiernie (większość zawłaszczają osoby powiązane z władzami).
miejsce w rankingu *Doing Business* 2015: 165

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska ustanowiła stosunki dyplomatyczne z Gwineą Równikową w 1979 r. Gwinea Równikowa jest członkiem Forum Eksporterów Gazu, które kontroluje prawie 70% światowych zasobów. Lotos Oil sprzedaje smary i oleje do Gwinei Równikowej. Ważnym polskim eksporterem na rynek Gwinei Równikowej jest również Polmos Białystok.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 476 000 km²

ludność: 22,3 mln

główne atrakcje turystyczne: aktywne wulkany, Park Narodowy Waza, Rezerwat Dja, ze względu na różnorodność klimatu i roślinności Kamerun jest często nazywany „miniaturową Afryką”
uzyskanie niepodległości: 1 stycznia 1960 (od Francji)

„O, Kamerunie, kolebko naszych przodków, idź z podniesioną głową, zadość strzegąc wolności...”

Z hymnu narodowego Kamerunu

HISTORIA: Pierwszymi osadnikami w Kamerunie byli Pigmeje. Europejczycy zaczęli tam przybywać pod koniec XV w. W 1884 r. na wybrzeżu dzisiejszego Kamerunu ustanowiono niemiecki protektorat, a 4 lata później Niemcy rozpoczęli podbój wnętrza kraju. Po I wojnie światowej Liga Narodów powierzyła mandat nad Kamerunem Francji i Wielkiej Brytanii. W obu częściach kraju, zwłaszcza francuskiej, rozwijał się ruch wyzwolenczy. W 1960 r. uzyskała ona niepodległość, a rok później proklamowano Federalną Republikę Kamerunu, w której skład weszły też południowe tereny części brytyjskiej. Skutki podziału państwa są odczuwalne do dziś. Od 2014 r. na północy kraju nasila się aktywność islamskich fundamentalistów z Boko Haram.

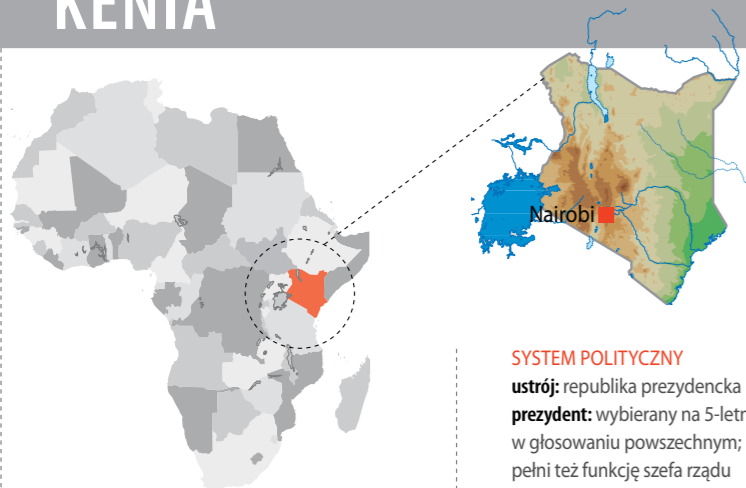
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 32,16 mld dol.
PKB (ważone PSN): 67,23 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 3 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,1%
struktura PKB: usługi 52,5%, przemysł 27,6%, rolnictwo 19,9%
wartość eksportu: 6,376 mld dol.
dobry eksportowe: ropa naftowa i produkty petrochemiczne, drewno, ziarna kakaowca, aluminium, kawa, bawełna
główni partnerzy eksportowi: Chiny 15,2%, Holandia 9,7%, Hiszpania 9,1%, Indie 8,6%, Portugalia 8,1%, Włochy 6%, USA 5,5%, Francja 4%
wartość importu: 6,937 mld dol.
dobry importowe: maszyny, sprzęt elektryczny, wyposażenie transportowe, paliwa, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Chiny 18,7%, Francja 14,9%, Nigeria 12,3%, Belgia 5,2%, USA 4,4%, Indie 4,2%
zasoby naturalne: ropa naftowa, drewno, energia wodna, gaz ziemny, kobalt, nikiel
Dochody Kamerunu zależą przede wszystkim od zysków pochodzących ze sprzedaży ropy naftowej i kakao. Wahania cen tych surowców na rynkach międzynarodowych mają silny wpływ na stan kameruńskiej gospodarki.
miejsce w rankingu *Doing Business* 2015: 158

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 1882 roku polski podróżnik Stefan Rogoziński zorganizował wyprawę do Kamerunu. Na cześć tego wydarzenia jedna z gór została nazwana jego imieniem. Polonia w Kamerunie liczy dziś około 200 osób. Wartość polskiego eksportu do Kamerunu w 2013 r. wyniosła 13 mln dol., a importu – 19,5 mln dol. Z uwagi na duży niedobór produkcji mleka (9 ton dziennie, przy np. dziennym zapotrzebowaniu na poziomie 54 ton ze strony uczniów w najbardziej rozwiniętym rejonie zachodnim) konsumenci mleka w Kamerunie mogą być atrakcyjną grupą docelową dla polskich mleczarni.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 582 646 km²

ludność: 45 mln

główne atrakcje turystyczne: Narodowy Rezerwat Masai Mara (ostoja dzikiej przyrody, m.in. słoni, lwów, gepardów, antylop), Park Narodowy Jezioro Nakuru, Park Narodowy Góry Kenia, Jezioro Turkana, średniowieczne miasta Lamu i Gedi, meczet Jamia w Nairobi, Muzeum Karen Blixen pod Nairobi (duńskiej autorki książek na temat Kenii), Fort Jesus w Mombasie, święte gaje kaya ludu Mijikenda

uzyskanie niepodległości: 12 grudnia 1963 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Wiesz, że naprawdę żyjesz, kiedy żyjesz pomiędzy lwami”.

Karen Blixen, *Pożegnanie z Afryką* (na podstawie książki nakręcono hollywoodzki film)

HISTORIA: Od VII w. wybrzeże było w rękach Arabów. Od końca XV w. kolonizowali je Portugalczycy, którzy ponownie ulegli Arabom trzy stulecia później. Tereny obecnej Kenii stały się częścią sultanatu Zanzibaru. W 1888 r. przejęli je Brytyjczycy, włączając do Brytyjskiej Afryki Wschodniej. W 1920 r. Kenia została brytyjską kolonią, a lokalna ludność rozpoczęła walkę o niepodległość. W 1947 r. na czele Afrykańskiego Związku Kenii stanął Jomo Kenyatta, a kilka lat później wybuchło antybrytyjskie powstanie Mau Mau. Od uzyskania niepodległości kraj notuje wzrost gospodarczy. Jednocześnie targają nim polityczne spory. Obecny prezydent Uhuru Kenyatta (syn) jest oskarżony przed Międzynarodowym Trybunałem Praw Człowieka.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym; pełni też funkcję szefa rządu
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)
obecny prezydent: Uhuru Kenyatta (od 2013)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 24%
największe miasta: Nairobi (stolica, około 3,5 mln), Mombasa (1,3 mln), Kisumu (ponad 400 tys.)
oficjalny język: angielski, suahili
inne używane języki: luhya, kikuyu, luo i inne języki lokalne
grupy etniczne: Kikuyu 22%, Luhya 14%, Luo 13%, Kalenjin 12%, Kamba 11%, Kisii 6%, Meru 6%
religie: chrześcijaństwo obrządku protestanckiego 47,4%, chrześcijaństwo obrządku katolickiego 23,3%, inne obrządki chrześcijańskie 11,8%, islam 11,1%
Jednym z najbardziej rozpoznawalnych rdzennych ludów Kenii są Masajowie, znani ze swoich oryginalnych zwyczajów i ubiorów. Wangari Maathai (1940-2011), kenijska aktywistka polityczna i ekologiczna, była pierwszą kobietą z Afryki, która otrzymała Pokojową Nagrodę Nobla (w 2004 roku).

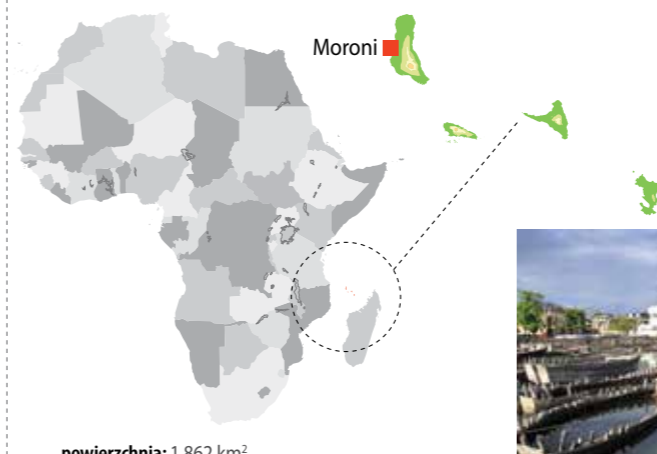
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 62,72 mld dol.
PKB (ważone PSN): 134,7 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 3,1 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,3%
struktura PKB: przemysł 17,7%, usługi 53%, rolnictwo 29,3%
wartość eksportu: 6,271 mld dol.
dobry eksportowe: herbata, produkty ogrodnicze, kawa, produkty petrochemiczne, ryby, cement
główni partnerzy eksportowi: Uganda 10,3%, Tanzania 10%, Holandia 7,7%, Wielka Brytania 7,2%, USA 6,3%, Egipt 4,8%,
wartość importu: 16,47 mld dol.
dobry importowe: maszyny i sprzęt transportowy, produkty petrochemiczne, pojazdy silnikowe, żelazo, stal, żywica, plastik
główni partnerzy importowi: Indie 20,9%, Chiny 15,4%, Zjednoczone Emiraty Arabskie 9,8%, Arabia Saudyjska 6,9%
zasoby naturalne: wapień, soda amoniakalna, sól, kamienie szlachetne, cynk, ropa naftowa, gaz ziemny, gips, energia wodna
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 136

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Kenią w 1963 r. W 2014 r. obroty handlowe Polski z Kenią wzrosły o 26% i wyniosły ok. 79 mln dol. Eksport towarów z Polski do Kenii wyniósł 54 mln dol. (wzrost o 39%) w porównaniu z 2013 r. Wartość importu to 25 mln dol. (wzrost o 5%). W strukturze eksportu z Polski dominowały produkty pochodzenia roślinnego (głównie pszenica), materiały i wyroby włókiennicze oraz pojazdy (przede wszystkim ciągniki). Polska importuje z Kenii produkty pochodzenia roślinnego (herbatę, kwiaty cięte i owoce), stanowiące 78% ogólnej wartości importu. Do głównych eksporterów na kenijski rynek należą Cefetra Polska, Vive-Textile Recycling i P.P.H.U. „Wtórpol”. Największymi importerami są Tesco (Polska), Mokate i Bastek Coffee & Tea. Potencjalne możliwości zbytu na rynku kenijskim dotyczą m.in. maszyn rolniczych, sprzętu elektrycznego i energetycznego. W 2015 r. firma Ambra rozpoczęła sprzedaż cydru do Kenii.

AMBASADA RP: Nairobi, 58 Red Hill Road (off Limuru Road), www.nairobi.msz.gov.pl

powierzchnia: 1 862 km²

ludność: 766 tys.

główne atrakcje turystyczne: Park Morski Moheli, Meczet Vendredi w Moroni (miasto z kolonialną przeszłością), miasta Domoni i Mutsamudu założone przez perską arystokrację, czynny wulkan Karthala (najwyższy szczyt Komorów – 2361 m n.p.m.)
uzyskanie niepodległości: 6 lipca 1975 (od Francji)

Cztery gwiazdki na fladze Komorów symbolizują cztery wyspy archipelagu: Grande Comore, Anjouan, Mayotte i Moheli.

HISTORIA: Przez stulecia wyspy były najeżdżane przez Persów, Indonezyjczyków i Afrykanów. Na początku XVI w. napływ arabskich imigrantów przyspieszył islamizację. W latach 1886-1912 wyspy były protektoratem Francji, a potem jej kolonią pod jurysdykcją Madagaskaru. Po II wojnie światowej zostały przyłączone do Francji jako terytorium zamorskie. W roku 1961 zagwarantowano im autonomię. W referendum przeprowadzonym w 1974 r. 96 proc. mieszkańców Związku Komorów zagłosowało za niepodległością. Wyjątkiem była wyspa Mayotte, która do dziś podlega francuskiej administracji.

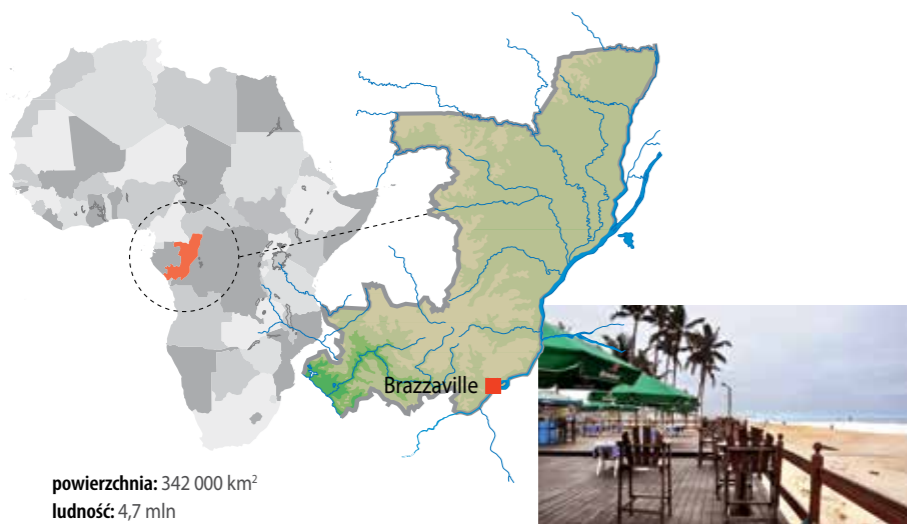
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 722 mln dol.
PKB (ważone PSN): 1,211 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,7 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3,9%
struktura PKB: rolnictwo 50,4%, usługi 35,9%, przemysł 13,7%
wartość eksportu: 24,3 mln dol.
dobry eksportowe: wanilia, jagodlin wonny (ylang-ylang), goździki, miąższ orzechów palmy kokosowej
główni partnerzy eksportowi: Holandia 58,6%, Singapur 10,6%, Turcja 9,3%, Francja 5,6%, Indie 5%
wartość importu: 235,8 mln dol.
dobry importowe: ryż i inne artykuły spożywcze, dobra konsumpcyjne, produkty petrochemiczne, cement, urządzenia transportowe
główni partnerzy importowi: Pakistan 15,7%, Francja 14,2%, Zjednoczone Emiraty Arabskie 11,5%, Indie 8,5%, Chiny 6,7%, Kenia 5,3%, Singapur 5,2%
zasoby naturalne: palmy kokosowe, banany, jagodlin wonny, goździki
Komory są jednym z największych na świecie eksporterów wanilii (8. miejsce na świecie, 3. w Afryce), 5. producentem goździków oraz światowym liderem w produkcji jagodlinu wonnego (składnik perfum).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 159

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Relacje polityczne i gospodarcze Polski z Unią Komorów są bardzo słabo rozwinięte, wymiana handlowa jest śladowa.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 342 000 km²
ludność: 4,7 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Odzala-Kokoua (drugi największy na świecie las tropikalny), rezerwat Lefini, Bazylika św. Anny i dom Charles'a de Gaulle'a w Brazzaville
uzyskanie niepodległości: 15 sierpnia 1960 (od Francji)

„Kraje afrykańskie... charakteryzują się chłonnym rynkiem, na którym polscy przedsiębiorcy mają olbrzymie szanse rozwoju, szczególnie w Republice Konga...”

Janusz Piechociński na Polsko-Kongijskim Forum Gospodarczym, 2013

HISTORIA: Tereny te były pierwotnie zamieszkiwane przez Pigmejów i plemiona Bantu. Pierwsi Europejczycy (Portugalczyki) przybyli tam pod koniec XV w. i podporządkowali sobie lokalnych władców. Dwa stulecia później władzę w regionie przejęli Francuzi. W roku 1910 połączono terytoria m.in. Konga, Gabonu i Czadu, tworząc Francuską Afrykę Równikową. W czasie II wojny światowej Brazzaville było stolicą Ruchu Wolnej Francji, któremu przewodził Charles de Gaulle. W 1958 r. rozwiązano Francuską Afrykę Równikową. Uzyskana dwa lata później niepodległość Konga wprowadziła kraj w okres konfliktów i walk wewnętrznych, który trwał do 1999 r.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 7-letnią kadencję; piastuje także stanowisko premiera
ostatnie wybory: 2009 (następne w 2016)
obecny prezydent: Denis Sassou-Nguesso (od 1997)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 61,72%
największe miasta: Brazzaville (stolica, ponad 1,5 mln), Pointe-Noire (ponad 820 tys.)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: kituba, lingala
grupy etniczne: Kongo 48%, M'Bochi 20%, Sangha 12%, Teke 17%
religie: katolicyzm 33,1%, Kościół Przebudzenia/Chrześcijańska Odnowa 22,3%, protestantyzm 19,9%
Ponad 70% ludności kraju żyje poniżej progu ubóstwa.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 14,11 mld dol.
PKB (ważone PSN): 28,09 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 6,6 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 6%
struktura PKB: przemysł 74,4%, usługi 22,3%, rolnictwo 3,3%
wartość eksportu: 8,972 mld dol.
dobra eksportowe: ropa naftowa, drewno, sklejka, cukier, kakao, kawa, diamenty
główni partnerzy eksportowi: Chiny 39%, USA 13%, Francja 9,5%, Australia 8,8%, Holandia 6,8%
wartość importu: 4,389 mld dol.
dobra importowe: maszyny i urządzenia, materiały budowlane, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Francja 19,5%, Chiny 13,5%, Brazylia 9,1%, USA 6,1%, Indie 5,8%
zasoby naturalne: ropa naftowa, drewno, potas, cynk, uran, miedź, fosforyty, gaz ziemny, energia wodna
Branża wydobywcza generuje 35% PKB i stanowi około 75% wartości eksportu. Kongo jest 4. największym producentem ropy naftowej w regionie Afryki Subsaharyjskiej (65% PKB).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 178

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2014 r. polsko-kongijskie obroty handlowe wyniosły ponad 33 mln dol. (w tym polski eksport – ponad 30 mln dol., a import – 3,6 mln dol.). Do Konga sprzedajemy: mięso i podroby jadalne, artykuły włókiennicze, wyroby metalurgiczne, przemysłu elektromaszynowego i chemicznego. Importujemy głównie produkty rolno-spożywcze (ponad 79% udziału w imporcie ogółem, zwłaszcza kawa).
W 2013 r. Polskę dwukrotnie odwiedziła delegacja rządowa z Konga, w Warszawie odbyły się Dni Polsko-Kongijskie, a przedstawiciele MSZ i polskich firm uczestniczyli w Forum Gospodarczym w Brazzaville i Pointe Noire.
Spółka Zanaga Iron Ore Company (należąca do Kulczyk Investments) inwestuje w Kongo w wydobycie rud żelaza.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Angoli.

powierzchnia: 30 355 km²
ludność: 2,1 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Sehlabathebe (niezwykłe formacje górskie i roślinność wysokogórska), wodospady Maletsunyane, Rezerwat Przyrody Bokong, tama Katse (druga największa tama w Afryce)
uzyskanie niepodległości: 4 października 1966 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Rolnik, który nie pracuje w deszczu ani w słońcu, nie ma czego zbierać podczas zniw”.

Lesothańskie w przysłowie

HISTORIA: Pomiędzy III i XI w. region południowej Afryki został zasiedlony przez ludy Sotho-Tswana. W 1822 r. na terytorium dzisiejszego Lesotho powstało państwo Basuto, założone przez króla Moshoeshe I. Po przegranych wojnach z Wielką Brytanią, w 1868 r. utworzono brytyjski protektorat Basutoland. Kraj odzyskał niepodległość w 1966 r. i ponownie przyjął ustrój monarchii. Cztery lata później kompetencje króla zostały ograniczone w wyniku zamachu stanu przeprowadzonego przez premiera Leabue Jonathana. W 1986 r. władzę przejął gen. Justin Lekhanya i przywrócił uprawnienia monarchy. W 1993 r. w kraju odbyły się pierwsze demokratyczne wybory, lecz nie ustabilizowało to sytuacji politycznej.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 2,458 mld dol.
PKB (ważone PSN): 5,589 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2,9 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 4,3%
struktura PKB: przemysł 35,7%, usługi 56,9%, rolnictwo 7,5%
wartość eksportu: 824,9 mln dol.
dobra eksportowe: ubrania 40%, diamenty 22%, pojazdy mechaniczne, woda, wełna, tytoń
główni partnerzy eksportowi: USA 35%, RPA 30%
wartość importu: 1,931 mld dol.
dobra importowe: artykuły spożywcze, paliwa, maszyny, materiały budowlane
główni partnerzy importowi: RPA 73%, Chiny 6%, Hongkong 6%
zasoby naturalne: diamenty, woda, grunty rolne i pastwiska, piasek, glina, kamień budowlany
Lesotho to enklawa położona wewnątrz terytorium RPA. Kraj jest silnie uzależniony od sąsiada pod względem rynku pracy i powiązań gospodarczych. Lesotho eksportuje do RPA przede wszystkim słodką wodę.
Tylko niewielka część ziemi nadaje się pod uprawę, którą stanowią głównie kukurydza, sorgo, pszenica i fasola.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 128

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Stosunki dyplomatyczne między Polską i Lesotho zostały nawiązane w 1978 roku. Polska nie podpisała żadnych umów z Lesotho.
Wartość polskiego importu z Lesotho wyniosła w 2013 roku 0,3 mln dol. Oznacza to spadek o 86,8% w stosunku do roku 2012. Główną pozycję w imporcie stanowiły urządzenia mechaniczne i elektryczne do rejestracji dźwięku.
W ciągu ostatnich lat nie odnotowano żadnych oficjalnych wizyt.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 111 369 km²

ludność: 4,1 mln

główne atrakcje turystyczne: Ścisły Rezerwat Przyrody Góry Nimba, wodospady Kpa-Tawe, Park Narodowy Sapu, Blo Degbo (formacja skalna wyglądająca jak ludzka twarz)
uzyskanie niepodległości: 26 lipca 1847 r. (od USA)

SYSTEM POLITYCZNY

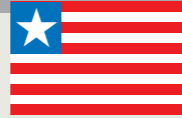
ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 6-letnią kadencję; piastuje także urząd szefa rządu
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2017)
obecny prezydent: Ellen Johnson Sirleaf (od 2005)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: dwuizbowy (Izba niższa: Izba Reprezentantów, Izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2017)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 48,92%
największe miasta: Monrovia (stolica, ponad 1,1 mln), Gbarnga (około 45 tys.), Kakata (ponad 30 tys.)
oficjalny język: angielski
inne używane języki: dwadzieścia etnicznych grup językowych (m.in. bassa, dan)
grupy etniczne: Kpelle 20,3%, Bassa 13,4%, Grebo 10%, Gio 8%, Manu 7,9%, Kru 6%
religie: chrześcijaństwo 85,6%, islam 12,2%, tradycyjne wierzenia 0,6%
Liberia znalazła się wśród krajów najsilniej dotkniętych epidemią wirusa ebola w 2014 r.

HISTORIA: Terytoria dzisiejszej Liberii zostały pierwotnie zasiedlone przez lud Mende. W XV w. dotarli tam Portugalczycy. Od 1822 r. Amerykanie zakładali w Liberii osady dla wyzwolonych niewolników, którzy 25 lat później proklamowali pierwszą w Afryce republikę. Po II wojnie światowej prezydent William Tubman zreformował gospodarkę. W 1980 r. w Liberii doszło do zamachu stanu przeprowadzonego przez Samuela Doe, zaś w 1990 r., w wyniku kolejnego przewrotu, władzę objął Charles Taylor. Zapoczątkowało to okres wojen domowych, trwający do 2003 r. Trzy lata później Ellen Johnson-Sirleaf została pierwszą kobietą w Afryce wybraną na prezydenta w wolnych wyborach, a Liberia zaczęła notować wzrost gospodarczy.

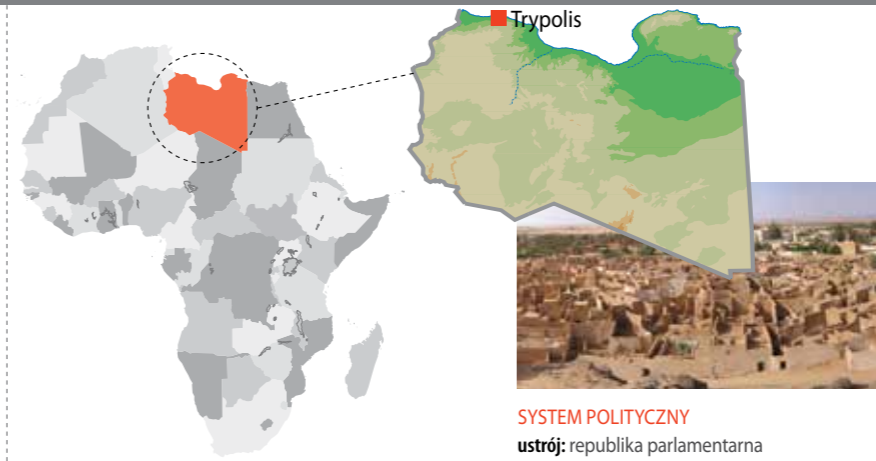
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 2,073 mld dol.
PKB (ważone PSN): 3,771 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 900 dol.
wzrost gospodarczy: 2,5%
struktura PKB: przemysł 16,4%, usługi 44,7%, rolnictwo 38,8%
wartość eksportu: 897,9 mln dol.
dobry eksportowe: drewno, kawa, diamenty, złoto, guma
główni partnerzy eksportowi: Chiny 24%, USA 15,3%, Hiszpania 11%, Algieria 6,5%, Tajlandia 4,5%, Malezja 4,1%, Francja 4%
wartość importu: 2,615 mld dol.
dobry importowe: paliwa, chemikalia, maszyny, sprzęt transportowy, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Korea Południowa 26,7%, Chiny 24,4%, Singapur 23,2%, Japonia 16,1%
zasoby naturalne: diamenty, rudy żelaza, drewno, złoto, energia wodna
Liberia znana jest również jako kraj „taniej bandery”. Zarejestrowane tu statki tworzą drugą największą flotę na świecie (po panamskiej). Wiodącym inwestorem w Liberii są Chiny (inwestycje m.in. w infrastrukturę drogową). Liberia jest jedynym krajem Afryki Zachodniej, który nie należy do WTO.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 174

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Obroty handlowe między Polską i Liberią wyniosły w 2014 roku 141,5 mln dol. Wartość eksportu z Polski do Liberii kształtowała się na poziomie 41,5 mln dol. (wyroby elektromaszynowe, art. rolnospożywcze, wyroby metalurgiczne), a wartość importu wyniosła 100 mln dol. W związku z wybuchem epidemii eboli, obroty w 2014 r. spadły o 392% w stosunku do analogicznego okresu w roku 2013. W 2014 r. wiceminister spraw zagranicznych Katarzyna Kacperczyk spotkała się z ministrem sprawiedliwości Liberii Wheatonią Dixon Barnes. Rozmowy dotyczyły współpracy gospodarczej, rolnictwa i edukacji.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 1 760 000 km²

ludność: 6,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Cyrena (antyczne miasto zniszczone przez trzęsienie ziemi w 365 r. n.e.), Stare Miasto w Ghadamis (zlokalizowane w oazie), starożytne rzymskie i fenickie miasta Leptis Magna i Sabrata, antyczne malowidła naskalne w Tadrart Acacus
uzyskanie niepodległości: 24 grudnia 1951 r. (od Terytorium Powierniczego ONZ)

„Historia Trypolisu się zmienia. Ale zawsze będzie tam przejrzyste niebo, pod którym grzech się przyznać do bólu, starości czy też smutku”.

Mabel Loomis Todd, amerykańska pisarka

HISTORIA: Około 630 r. p.n.e. wschodnią część terytorium dzisiejszej Libii skolonizowali Grecy. W 74 r. p.n.e. region wszedł w skład Imperium Rzymskiego jako prowincja Trypolitania, a następnie został podbity przez Wandalów, Cesarstwo Bizantyńskie i Arabów. Od XVI w. do 1912 r. Libia znajdowała się w granicach Imperium Osmańskiego, po czym w latach 1912-43 kontrolowały ją Włochy. W 1951 r. kraj uzyskał niepodległość. Osiemnaście lat później kpt Muammar al-Kaddafi dokonał zamachu stanu i rozpoczął dyktatorskie rządy trwające do 2011 r. Został obalony w wyniku wojny domowej, stanowiącej część „arabskiej wiosny”. W kraju do dziś trwają wewnętrzne konflikty z udziałem m.in. islamskich fundamentalistów.

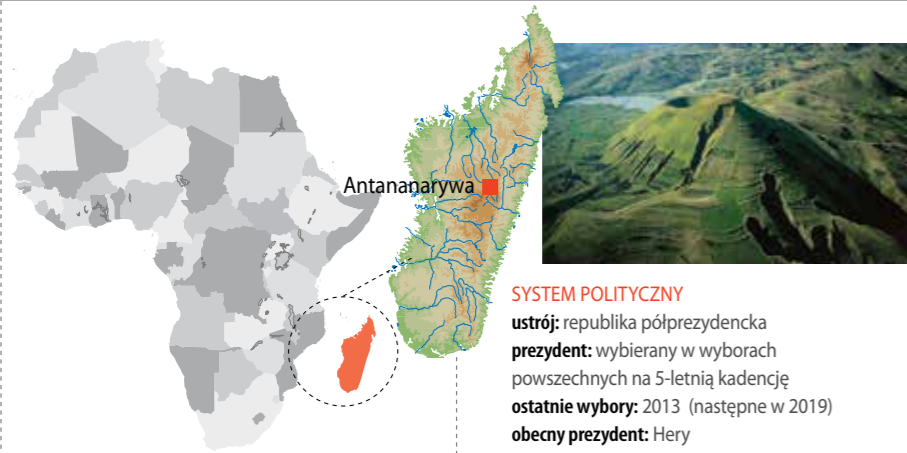
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 49,34 mld dol.
PKB (ważone PSN): 103,3 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 16,6 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 19,8%
struktura PKB: przemysł 45,8%, usługi 52,2%, rolnictwo 2%
wartość eksportu: 17,49 mld dol.
dobry eksportowe: ropa naftowa, produkty petrochemiczne, gaz ziemny, chemikalia
główni partnerzy eksportowi: Włochy 23,3%, Niemcy 12,4%, Chiny 11,2%, Francja 9,7%, Hiszpania 7,6%, Wlk. Brytania 4,7%, USA 4,5%
wartość importu: 16,08 mld dol.
dobry importowe: maszyny, półprodukty, artykuły spożywcze, sprzęt transportowy, produkty konsumpcyjne
główni partnerzy importowi: Chiny 13%, Turcja 11,6%, Włochy 8,2%, Egipt 7,7%, Tunezja 6,6%, Korea Południowa 5,8%
zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, gips
Libia posiada bogate złoża ropy naftowej, a jej gospodarka jest oparta na przemysle wydobywczym. Przewyciężając skutki wojny domowej kraj zanotował w 2012 roku rekordowy wzrost gospodarczy wynoszący 104,5%. W kolejnym roku nastąpiło załamanie w wyniku spadku produkcji ropy naftowej.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 188

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Libią w 1963 r. W 2013 r. wzajemne obroty handlowe wyniosły 113,2 mln dol., w tym eksport do Libii – 93,1 mln dol. Główne towary eksportowe to: artykuły spożywcze, napoje bezalkoholowe, tytoń i pojazdy. Import wyniósł 20,1 mln dol. (głównie jednostki pływające). Rok później obroty spadły o połowę, w tym polski eksport o 40%. Największymi eksporterami do Libii są: NAVITECH – Maritime & Offshore Services, PUH Pilot Unlimited i Glencore Polska. W 2011 r. i 2012 r. zorganizowano dwie polskie misje gospodarcze do Libii.

AMBASADA RP: W 2014 r. ambasada RP w Trypolisie została ewakuowana ze względów bezpieczeństwa. Jej obowiązki przejęła tymczasowo ambasada RP w Egipcie; www.trypolis.msz.gov.pl

powierzchnia: 587 041 km²
ludność: 23,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Królewskie Wzgórze Ambohimanga, Ścisły Rezerwat Przyrody Tsingy de Bemaraha (wapienne skały), lasy deszczowe Atsinanana (sześć parków narodowych), Park Narodowy Isalo, Aleja Baobabów w regionie Menabe, lemury indri (babakoto), przylądek Sainte Marie (królestwo żółwi)

uzyskanie niepodległości: 26 czerwca 1960 r. (od Francji)

„Podróż moja na Madagaskar obfitowała w liczne i głębokie wzruszenia osobiste: całym sercem pokochałem daleką wyspę, jej ludność, krajobrazy i zwierzęta...”

Arkady Fiedler, *Gorąca wieś Ambinanitelo*

HISTORIA: W czasach antycznych wyspa została zasiedlona przez Jawajczyków, a następnie na Madagaskar przybyła ludność Bantu i Suahili oraz Arabowie. W XVI w. w regionie pojawili się Portugalczycy, natomiast w 1643 r. Francuzi założyli na wyspie swe faktorie. W kolejnych stuleciach Francja prowadziła z Malgaszami wojny, zakończone w 1904 r. zwycięstwem kolonizatorów. Miejscowa ludność nie zaprzestała walki i po dekadach zbrojnych wystąpień (w tym powstaniu w latach 1947-48) Madagaskar ogłosił w 1960 r. niepodległość. W okresie „zimnej wojny” kraj należał do obozu socjalistycznego. Na początku lat 90. wprowadzono demokratyczne reformy, lecz sytuacja polityczna ustabilizowała się dopiero po wyborach w 2013 r.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika półprezydencka
prezydent: wybierany w wyborach powszechnych na 5-letnią kadencję
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2019)
obecny prezydent: Hery Rajaonarimampianina (od 2014)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Jean Ravelonarivo (od 2015)
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2019)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 33,84%
największe miasta: Antananarywa (ponad 2 mln), Toamasina (ponad 200 tys.), Antsirabe (około 200 tys.)
oficjalny język: francuski, malgaski
inne używane języki: angielski
grupy etniczne: ludność malajsko-indonezyjska (Merina, Betsileo), ludność pochodzenia majajsko-afrykańsko-arabskiego (Betsimisaraka, Tsimihety, Antaisaka, Sakalava), Francuzi, Indusi, Kreole, Komorczycy
religie: tradycyjne wierzenia 52%, chrześcijaństwo 41%, islam 7%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 11,19 mld dol.
PKB (ważone PSN): 33,64 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,4 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3%
struktura PKB: przemysł 17,4%, usługi 54,5%, rolnictwo 28,1%
wartość eksportu: 864,8 mln dol.
dobra eksportowe: kawa, wanilia, skorupiaki, cukier, bawełniane ubrania, chromit, produkty petrochemiczne
główni partnerzy eksportowi: Francja 21,6%, USA 8,6%, Chiny 8,2%, Holandia 5,3%, Niemcy 5,1%, Kanada 4,9%, Belgia 4,5%, Japonia 4,4%, RPA 4,1%
wartość importu: 2,742 mld dol.
dobry importowe: dobra kapitałowe, ropa naftowa, dobra konsumpcyjne, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Chiny 19,4%, Francja 11,9%, Indie 6,4%, RPA 5,6%, Bahrajn 4,6%
zasoby naturalne: grafit, chromit, węgiel, boksyty, sól, kwarc, kamienie półszlachetne, mika, ryby, energia wodna
Madagaskar zajmuje pierwsze miejsce na świecie w produkcji wanilii.
Wyspa jest krajem rolniczym – z pracy na roli utrzymuje się około 75% obywateli.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 163

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W XVIII w. Polak Maurycy Beniowski sprawował przez 10 lat (1776-86) królewskie rządy na Madagaskarze.

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Madagaskarem w 1973 roku. Wartość wymiany handlowej utrzymywała się w ostatnich latach na niskim poziomie. W 2011 r. Polska sprzedała na wyspę towary o wartości 0,4 mln euro, a import wyniósł 3,3 mln euro. Perspektywiczne obszary współpracy to rybołówstwo i sektor rolno-spożywczy.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

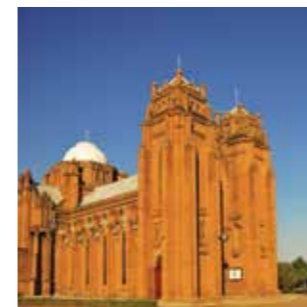

powierzchnia: 118 484 km²
ludność: 16,4 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Liwonde, Las Viphya, Park Narodowy Jeziora Malawi, malowidła naskalne Chongoni (największa koncentracja malowideł naskalnych w Afryce Środkowej), góra Mulanje (najwyższy szczyt kraju – 3002 m n.p.m.), Rezerwat Dzikiej Przyrody Majete, Park Narodowy Kasungu
uzyskanie niepodległości: 6 lipca 1964 r. (od Wielkiej Brytanii)

„W Malawi można nadal usiąść pod drzewem, pod którym Livingstone negocjował z handlarzami niewolników ich oswobodzenie”.

Joyce Banda, prezydent Malawi (2012-2014)

HISTORIA: Od X w. terytoria dzisiejszego Malawi były zasiedlane przez ludy Bantu. W XVI w. lokalne plemiona utworzyły królestwo Malawi, które przetrwało do kolejnego stulecia. W II połowie XIX w. do kraju przybyli pierwsi Europejczycy, a w 1891 r. Wielka Brytania ustanowiła w Malawi protektorat, przekształcony 16 lat później w kolonię. Terytorium znane jako Niasa stanowiło w latach 1953-64 część Federacji Środkowej Afryki wraz z Rodezją Północną i Południową. W 1964 r. ogłosiło niepodległość jako Malawi. Przez blisko 30 lat władzę w państwie sprawował autorytarny prezydent Hastings Banda. Pod naciskiem społeczności międzynarodowej, w 1993 r. zgodził się na liberalizację systemu politycznego.

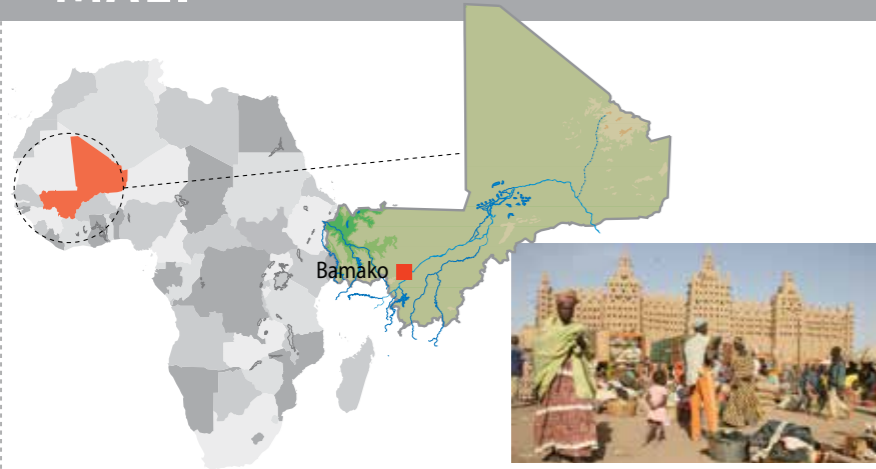
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 4,408 mld dol.
PKB (ważone PSN): 13,76 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 800 dol.
wzrost gospodarczy: 5,7%
struktura PKB: przemysł 18,5%, usługi 51,3%, rolnictwo 30,1%
wartość eksportu: 1,332 mld dol.
dobry eksportowe: tytoń (56%), herbata, cukier, bawełna, kawa, orzeszki ziemne, produkty z drewna
główni partnerzy eksportowi: Kanada 11%, Niemcy 10%, Rosja 7%
wartość importu: 2,498 mld dol.
dobry importowe: artykuły spożywcze, produkty petrochemiczne, półprodukty, dobra konsumpcyjne, sprzęt transportowy
główni partnerzy importowi: RPA 33%, Chiny 18%, Indie 10%
zasoby naturalne: wapień, energia wodna, uran (nie eksploatowane złoża), węgiel, boksyty
Malawi należy do najsłabiej rozwiniętych państw na świecie. Około 85% populacji utrzymuje się z rolnictwa.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 164

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Malawi w 1992 r.
Ramy współpracy między Polską a Malawi określało Porozumienie z Cotonou. W 2007 zostało zastąpione przez nową Umowę o Partnerstwie Gospodarczym (EPA) Unii Europejskiej z Malawi. Obroty handlowe pomiędzy Polską i Malawi wyniosły w 2014 roku 34,7 mln dol. Wartość polskiego eksportu osiągnęła jedynie 0,9 mln dol. (wyroby i materiały włókiennicze, artykuły spożywcze), natomiast wartość importu 33,8 mln dol. (tytoń, herbata). Perspektywnym obszarem współpracy jest górnictwo węgla. Pokłady tego surowca oceniane są na 22 mld ton.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 1240 000 km²

ludność: 16,5 mln

główne atrakcje turystyczne: Meczet Djinguereber w Timbuktu (z powodu wojny domowej wpisany przez UNESCO na listę zagrożonego dziedzictwa kultury w 2012 r.), szczyt Hombori Tondo, Stare Miasto w Djenne (zamieszkane od około 250 r. p.n.e., dawniej ważny węzeł na szlakach handlu złotem na Saharze)
uzyskanie niepodległości: 22 września 1960 (od Francji)

„Nasz folklor, utwory mówione i pisane oraz muzyka stanowią najbardziej żywotne przejawy naszej kultury”.

Modibo Keita, pierwszy prezydent Mali

HISTORIA: Obszary należące obecnie do Mali stanowiły w średniowieczu część królestw Ghany, Mali i Songhaj. Państwo Songhaj upadło w XVI w. w wyniku inwazji dokonanej przez Maroko. Od połowy XIX w. kontrolę nad Mali zaczęła przejmować Francja. Do końca stulecia utworzono kolonię Sudan Francuski, która w latach 1904-1958 była częścią Francuskiej Afryki Zachodniej. Po uzyskaniu niepodległości w 1960 r. Mali ewoluowało od socjalizmu, poprzez dyktaturę wojskową, do demokracji, ustanowionej w 1992 r. W 2012 r. doszło do przewrotu wojskowego, a północ kraju (Azawad) znalazła się pod kontrolą islamskich fundamentalistów. Wojna domowa zakończyła się w 2014 r. dzięki interwencji wojsk francuskich.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)
obecny prezydent: Ibrahim Boubacar Keita (od 2013)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Modibo Keita (od 2015)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)
Przed wojskowym zamachem stanu i rebelią Tuaregów na północy kraju w 2012 r. Mali było uznawane za modelową afrykańską demokrację. Wybory z 2013 r. stanowiły próbę powrotu do demokratycznych standardów.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 36,22%
największe miasta: Bamako (stolica, około 2 mln), Sikasso (230 tys.), Mopti (115 tys.)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: bambara, bogon, maasina fulfulde, arabski, soninke i in.
grupy etniczne: Mande 50%, Peul 17%, Maurowie i Tuaregowie 10%, Songhai 6%
religie: islam 94,8%, chrześcijaństwo 2,4%, animizm 2%

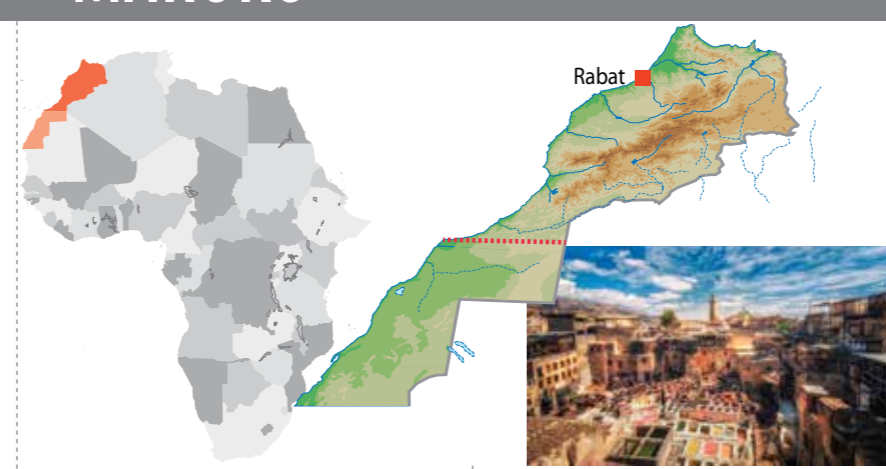
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 12,04 mld dol.
PKB (ważone PSN): 27,1 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,6 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,9%
struktura PKB: usługi 38,7%, rolnictwo 38%, przemysł 23,3%
wartość eksportu: 2,763 mld dol.
dobra eksportowe: bawełna, złoto, żywe zwierzęta
główni partnerzy eksportowi: Chiny 30,5%, Indie 15,1%, Indonezja 8,6%, Bangladesz 6,3%, Tajlandia 5,6%
wartość importu: 2,995 mld dol.
dobra importowe: paliwa, maszyny, materiały budowlane, żywność, tekstylia
główni partnerzy importowi: Francja 11%, Senegal 10,1%, Wybrzeże Kości Słoniowej 9,2%, Chiny 7,6%
zasoby naturalne: złoto, fosforyty, kaolin, sól, wapieni, uran, gips, granit, energia wodna
Mali jest jednym z 25 najbiedniejszych państw świata. Gospodarka kraju jest uzależniona od wydobycia złota oraz eksportu produktów rolniczych i bawełny. Mali jest 3. największym producentem złota w Afryce (po RPA i Ghanie).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 146

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polsko-malijskie stosunki dyplomatyczne zostały ustanowione w 1961 r. W kwietniu 2015 r. Polskę odwiedziła malijska delegacja rządowa. Dyskutowano m.in. o współpracy gospodarczej i najbardziej perspektywicznych branżach (energetyka, budownictwo, rolnictwo: hodowla bydła, przetwórstwo mięsa i skór, sektor wydobywczy).
W 2014 r. wartość polskiego eksportu do Mali wyniosła 2,9 mln euro, a importu do Polski – 2,7 mln euro.
W 2013 r. Polska wysłała do Mali 20 żołnierzy w ramach misji szkoleniowej Unii Europejskiej, a także zapewniła 170 ton sprzętu wojskowego dla malijskich sił zbrojnych.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Algierii.

powierzchnia: 710 850 km²

(z Saharą Zachodnią)

ludność: 33 mln

główne atrakcje turystyczne: meczet Kutubijja, Pałac Bahia, Ogrody Menara i Grobowce Saadytów w Marrakeszu, medyna w As-Sawira, miasto Mazagan zbudowane przez Portugalczyków (obecnie Al-Dżadida) z fortyfikacjami z XVI w., starożytne miasto Volubilis, Fez (pierwsza stolica Maroka)
uzyskanie niepodległości: 2 marca 1956 (od Francji)

„Ten, kto nie podróżuje, nie może poznać wartości człowieka”.

Przysłowie marokańskie

HISTORIA: Pierwszymi osadnikami na terytorium dzisiejszego Maroka byli Berberowie. Po upadku Kartaginy w II w. p.n.e. ich ziemie opanowało Imperium Rzymskie. Następnie Marokiem rządziły dynastie berberyjskie, które przyjęły islam i zwierzchnictwo kalifatu. Od 1631 r. władzę sprawuje dynastia Alawitów, z której pochodzi obecny król. W XIX w. w Maroku zaczęły rosnąć wpływy Francji, a na pustynnym południu Hiszpania utworzyła w 1885 r. swój protektorat - Saharę Hiszpańską. Na mocy traktatu w Fezie z 1912 r. Maroko stało się protektoratem Francji. W 1956 r. odzyskało niepodległość, a 20 lat później przejęło Saharę Zachodnią. Sprawa Sahary wymaga międzynarodowego uregulowania, Maroko proponuje autonomię w ramach swojego terytorium.

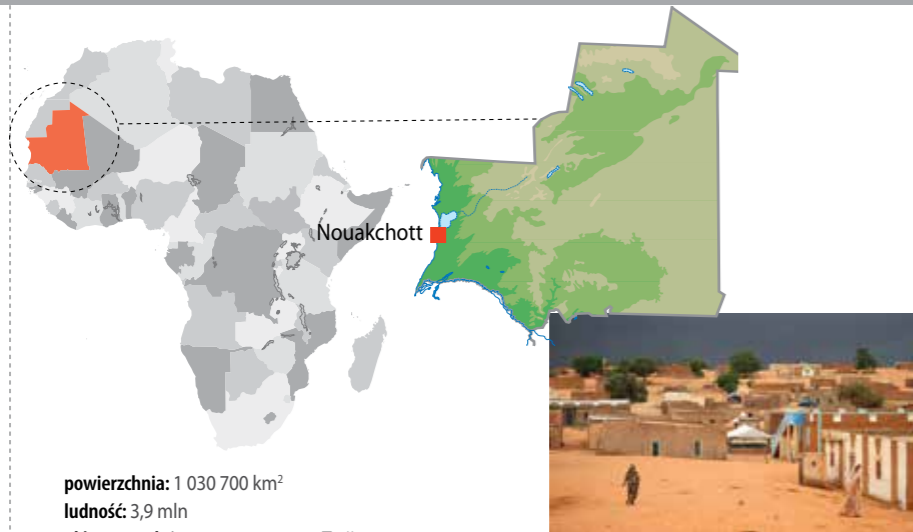
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 112,6 mld dol.
PKB (ważone PSN): 254,4 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 7 700 dol.
wzrost gospodarczy: 3,5%
struktura PKB: usługi 61,1%, przemysł 24,9%, rolnictwo 14%
wartość eksportu: 19,56 mld dol.
dobra eksportowe: nawozy, ubrania i tekstylia, urządzenia elektryczne, chemikalia nieorganiczne, tranzystory, minerały, wyroby przemysłu petrochemicznego, cytrusy, ryby, warzywa
główni partnerzy eksportowi: Francja 21%, Hiszpania 17%, Brazylia 5%
wartość importu: 40,04 mld dol.
dobra importowe: ropa naftowa, materiały włókiennicze, sprzęt telekomunikacyjny, gaz i energia elektryczna, pszenica
główni partnerzy importowi: Hiszpania 13%, Francja 12%, Chiny 7%, USA 7%
zasoby naturalne: fosforyty (trzeci największy producent na świecie), rudy żelaza, mangan, ołów, cynk, ryby, sól
Branża turystyczna jest jednym z najważniejszych sektorów marokańskiej gospodarki (ponad 10 mln turystów w 2013 r.).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 71

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Maroko jest jednym z głównych partnerów gospodarczych RP w regionie Afryki Północnej i Bliskiego Wschodu. W 2011 r. z uwagi na potencjał ekonomiczny kraju oraz jego znaczenie dla relacji gospodarczych Polski z regionem otworzono Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP w Maroku (z siedzibą w Casablance). W 2014 r. kolejny rok z rzędu wzrosły obroty polsko-marokańskiego handlu zagranicznego (o 35% w porównaniu z 2013 r.), osiągając wartość 721,2 mln dol. (z czego polski eksport do Maroka wyniósł 433,2; a import – 288 mln dol.). Największym polskim inwestorem w Maroku jest firma Can-Pack, właściciel fabryki puszek w Casablance.

AMBASADA RP: Rabat, 23, av. Oqbah, B.P. 425, 10 090 Rabat
www.rabat.msz.gov.pl

powierzchnia: 1 030 700 km²

ludność: 3,9 mln

główne atrakcje turystyczne: oaza Terjit, meczet w Chinguetti, Park Narodowy Banc d'Arguin, średniowieczne miasta Chinguetti, Tichit i Oualata (założone w XI i XII w. z myślą o obsłudze karawan przemierzających Saharę)
uzyskanie niepodległości: 28 listopada 1960 (od Wielkiej Brytanii)

„Mauratania przypomina statek oczekujący na remont w dokach – częściowo zardzewiały, zanurzony w zimnym Atlantyku; częściowo zakopany w piasku”.

maptia.com

HISTORIA: W starożytności terytorium Mauretanii były zamieszkiwane przez plemiona Bafour. Od XI w. znajdowały się pod panowaniem Arabów, którzy musieli często przeciwstawiać się zbrojnym wystąpieniom miejscowej ludności. Większość lokalnych plemion przyjęła islam. W XIX stuleciu Mauretania została opanowana przez Francuzów, a następnie – po serii stłumionych powstań – stała się w 1920 r. częścią Francuskiej Afryki Zachodniej. W 1960 r. uzyskała niepodległość, zakładając na wybrzeżu nową stolicę – Nouakchott. W kolejnych dekadach w kraju doszło do licznych przewrotów politycznych (ostatni miał miejsce w 2008 r.). W 1982 r. Mauretania oficjalnie zniosła niewolnictwo.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika parlamentarna
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)
obecny prezydent: Mohamed Ould Abdel Aziz (od 2009)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Yahya Ould Hademine (od 2014)
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 42,01%
największe miasta: Nouakchott (stolica, około 950 tys.), Nouadhibou (118 tys.)
oficjalny język: arabski
inne używane języki: pulaar, soninke, wolof, zenaga, francuski
grupy etniczne: czarni Maurowie 40%, biali Maurowie 30%, ludność afrykańska 30%
religia: islam 100%
Narodową potrawą Mauretanii jest thieboudienne – danie z ryb, ryżu i sosu pomidorowego.

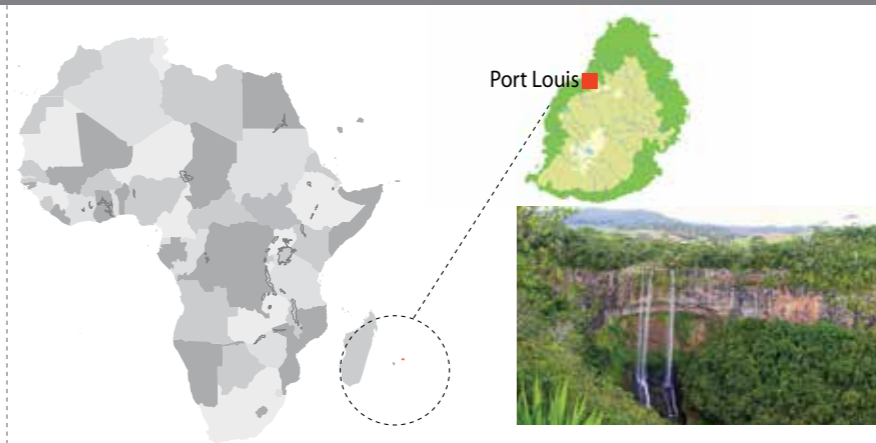
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 4,286 mld dol.
PKB (ważone PSN): 12,86 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 3,4 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 6,8%
struktura PKB: przemysł 48,7%, usługi 34,2%, rolnictwo 17,1%
wartość eksportu: 2,573 mld dol.
dobry eksportowe: ropa naftowa, rudy żelaza, złoto, miedź, gips, ryby
główni partnerzy eksportowi: Chiny 49%, Włochy 8%, Japonia 7%
wartość importu: 3,489 mld dol.
dobry importowe: maszyny, żywność, wyroby przemysłu petrochemicznego
główni partnerzy importowi: Chiny 13%, Holandia 11%, USA 8%
zasoby naturalne: ropa naftowa, rudy żelaza, gips, miedź, fosforyty, diamenty, złoto, ryby
Gospodarka kraju jest uzależniona od podatnego na susze sektora rolniczego. Bogatym w ryby terenem przybrzeżnym Mauretanii grozi wyeksploatowanie. Według danych Banku Światowego Mauretania jest 2. największym eksporterem rud żelaza w Afryce.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 176

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Mauretanią w 1965 r. Przewodniczący Senatu Mohamed El Hadj odwiedził Polskę w 2013 r., a minister spraw zagranicznych Ahmed Ould Teguedi – w 2014 r. W październiku 2014 r. marszałek Senatu Bogdan Borusewicz odbył wizytę w Mauretanii w ramach misji ekonomicznej zorganizowanej przez Krajową Izbę Gospodarczą. Najbardziej perspektywicznymi branżami z punktu widzenia polskich inwestorów są rolnictwo i przemysł spożywczy. Wody Mauretanii stanowią jedno z najważniejszych terenów połowów dla polskiego rybołówstwa dalekomorskiego. Polskie statki łowią tam m.in. makrele, sardynki i ostroboki.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Maroku.

powierzchnia: 2 000 km²

ludność: 1,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Wodospady Tamarin, Park Narodowy Black River Gorges, Ogrody Botaniczne im. Seewoosagura Ramgoolama, Krajobraz Kulturowy Le Morne (obszar wykorzystywany w XVIII i XIX w. przez zbiegłych niewolników w charakterze kryjówki)
uzyskanie niepodległości: 12 marca 1968 (od Wielkiej Brytanii)

„O, moja ojczyzno.
Słodka jest twa uroda.
Słodki jest twój zapach”.

Z hymnu narodowego Mauritiusu

HISTORIA: W średniowieczu na wyspę przybywali arabscy żeglarze. W 1505 r. pojawili się tam po raz pierwszy Portugalczycy, ale europejska kolonizacja rozpoczęła się dopiero w XVII w. W 1638 r. Holendrzy nazwali wyspę Mauritius na cześć księcia Nassau Maurycego Orańskiego. W XVIII w. kontrolowała ją Francja, a w 1810 r. przejęła ją Wielka Brytania. W 1968 r. Mauritius ogłosił niepodległość, a 24 lata później zyskał status republiki w ramach Brytyjskiej Wspólnoty Narodów. W 2008 r. francusko-mauryjski pisarz Jean-Marie Gustave Le Clezio otrzymał literacką Nagrodę Nobla. Kraj jest od lat postrzegany jako stabilna demokracja, wyróżniająca się wysokim standardem życia obywateli.

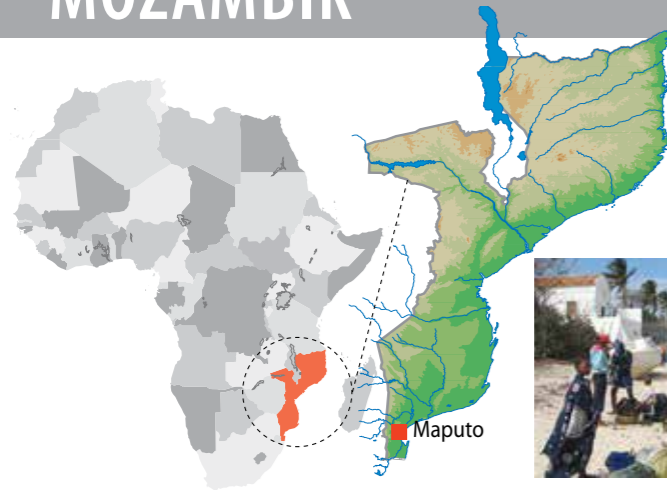
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 12,72 mld dol.
PKB (ważone PSN): 23,42 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 17,9 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3,3%
struktura PKB: usługi 73,2%, przemysł 22,4%, rolnictwo 4,5%
wartość eksportu: 3,135 mld dol.
dobry eksportowe: ubrania i tekstylia, cukier, kwiaty cięte, melasa
główni partnerzy eksportowi: Wielka Brytania 19%, Francja 16%, USA 10%
wartość importu: 5,441 mld dol.
dobry importowe: dobra przetworzone, żywność, wyroby przemysłu petrochemicznego, chemikalia
główni partnerzy importowi: Indie 24%, Chiny 15%, Francja 9%
zasoby naturalne: bazalt, piasek koralowy, wapień koralowy, sól
Dzięki stabilności politycznej i społecznej Mauritius jest jedną z najlepiej funkcjonujących gospodarek w Afryce. Trzcina cukrowa zajmuje około 90% ogólnej powierzchni upraw, a przychody z jej eksportu stanowią 15% ogólnych przychodów eksportowych państwa.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 28 (najwyższe w całej Afryce)

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2013 r. wartość polskiego eksportu na Mauritius wyniosła 4,4 mln euro, a importu – 24,3 mln euro. Nasz kraj nie posiada dwustronnych umów gospodarczych z Mauritium. Współpracę reguluje Porozumienie o Partnerstwie Gospodarczym, dzięki któremu towary eksportowane przez Mauritius do państw Unii Europejskiej są zwolnione z opłat celnych. Polska eksportuje na Mauritius: urządzenia elektryczne, sprzęt AGD, kosmetyki i perfumy, akcesoria komputerowe, papierosy, maszyny i części zamienne; importuje: tuńczyka i inne gatunki ryb, trzcinę cukrową, cukier, odzież oraz materiał dzinsowy.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 801 590 km²

ludność: 24,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Gorongosa, Archipelag Bazaruto, wyspa Benguerra, wyspa Mozambik (ufortyfikowana portugalska placówka handlowa z XVI w.), duże odcinki raf koralowych

uzyskanie niepodległości: 25 czerwca 1975 (od Portugalii)

„Dyktatura nigdy nie upada stopniowo i po trochu, tylko zawsze momentalnie i całkowicie”.

Ryszard Kapuściński, *Pierwszy strzał za Mozambik*

HISTORIA: Na wybrzeżu dzisiejszego Mozambiku zakładano w średniowieczu m.in. arabskie i perskie przyczółki handlowe. Około 1500 r. Arabów zastąpili Portugalczycy. W 1609 r. Mozambik stał się terytorium zamorskim Portugalii, znanym przez następne trzy stulecia głównie jako ośrodek handlu niewolnikami. W 1964 r. Front Wyzwolenia Mozambiku (FRELIMO) zainicjował walkę o niepodległość, zakończoną sukcesem jedenaście lat później. W latach 1977-92 kraj pogrążył się w wojnie domowej pomiędzy lewicowym FRELIMO i nacjonalistycznym Narodowym Ruchem Oporu Mozambiku (RENAMO). W 2013 r. RENAMO wypowiedziało układ pokojowy z 1992 r. Starcia wybuchły na nowo, lecz nie przerodziły się w kolejny konflikt domowy.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka

prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym; pełni też funkcję szefa rządu

ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)

obecny prezydent: Filipe Nyusi (od 2015)

władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta (premier pełni funkcję doradczą wobec prezydenta – głowy państwa i szefa rządu)

obecny premier: Carlos Agostinho do Rosario (od 2015)

parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Republiki)

ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 31,68%

największe miasta: Maputo (stolica, ponad 1,1 mln), Matola (893 tys.)

oficjalny język: portugalski

inne używane języki: emakhuwa, xichangana, cisena, elomwe, echuwabo i wiele innych

grupy etniczne: Makhwa, Tsonga, Lomwe, Sena i inne plemiona afrykańskie 99,66%

religie: katolicyzm 28,4%, islam 17,9%, afrykański syjonizm (mieszanka chrześcijaństwa i tradycyjnych wyznań plemiennych) 15,5%, protestantyzm 12,2%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 16,59 mld dol.

PKB (ważone PSN): 29,76 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 1,1 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 8,3%

struktura PKB: usługi 47,1%, rolnictwo 28,9%, przemysł 24%

wartość eksportu: 4,345 mld dol.

dobra eksportowe: aluminium, węgiel, drewno, bawełna, krewetki, orzechy nerkowca, cytrusy, cukier

główni partnerzy eksportowi: RPA 31%, Belgia 13%, Chiny 9%

wartość importu: 8,954 mld dol.

dobra importowe: paliwa, chemikalia, maszyny i pojazdy, wyroby metalowe, tekstylia, żywność

główni partnerzy importowi: RPA 31%, Chiny 12%, Indie 11%

zasoby naturalne: węgiel, tytan, gaz ziemny, energia wodna, tantal, grafit

Po ustaniu wewnętrznych konfliktów gospodarka Mozambiku notuje obecnie jeden z najbardziej dynamicznych wzrostów na świecie. Kraj posiada niewykorzystane dotąd zasoby ropy naftowej i gazu, co może skłonić zagranicznych inwestorów do lokowania tam kapitału.

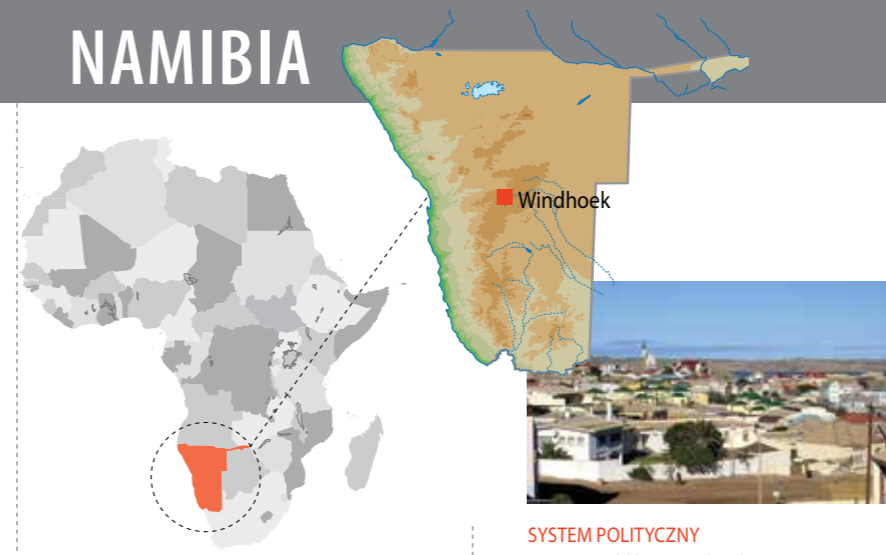
Miejsce w rankingu Doing Business 2015: 127

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Na przełomie sierpnia i września 2015 r. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP zorganizowało misję gospodarczą do Mozambiku.

W 2000 r. w Mozambiku powstał Club Polonia e Amigos. Założyły go polskie żony obywateli tego kraju wraz z absolwentami polskich uczelni.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 825 615 km²

ludność: 2,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Morze Piasku Namib (jedyna pustynia na świecie, na której powstaje mgła sięgająca kilkadziesiąt km od wybrzeża w głąb lądu), Kościół Chrystusa w Windhoek, Narodowe Akwarium Morskie, Wyspa Rekinów
uzyskanie niepodległości: 21 marca 1990 (od terytorium mandatowego RPA)

„Prawdziwy przyjaciel nigdy nie jest daleko, niezależnie od tego, gdzie przebywa”.

Namibijskie przysłowie

HISTORIA: Terytorium dzisiejszej Namibii było zamieszkiwane przez Buszmenów i plemiona Sana. W XV w. dotarli tam Portugalczycy. Przez kolejne cztery stulecia Namibia pozostawała nadal nieskolonizowana, a pierwsi stali osadnicy przybyli dopiero w XIX w. z Niemiec i Szwecji. W 1884 r. Namibia stała się kolonią Niemiec pod nazwą Niemiecka Afryka Południowo-Wschodnia. Podczas I wojny światowej w 1915 r. tereny te opanował Związek Południowej Afryki, a cztery lata później przejął administrację z mandatu Ligi Narodów. Od 1960 r. o niepodległość Namibii walczyła Organizacja Ludu Afryki Południowo-Zachodniej (SWAPO), kierowana przez Sama Nujomę. W 1990 r. w wolnej Namibii ustanowiono ustrój demokratyczny.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 11,98 mld dol.

PKB (ważone PSN): 23,59 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 10800 dol.

wzrost gospodarczy: 4,3%

struktura PKB: usługi 63,7%, przemysł 30%, rolnictwo 6,2%

wartość eksportu: 4,597 mld dol.

dobra eksportowe: diamenty, miedź, złoto, cynk, ołów, uran, bydło, ryby i mięczaki

główni partnerzy eksportowi: RPA 16%, Wielka Brytania 12%, Angola 11%

wartość importu: 7,056 mld dol.

dobra importowe: żywność, wyroby przemysłu petrochemicznego i paliwa, maszyny, chemikalia

główni partnerzy importowi: Chiny 19%, Peru 16%, Niemcy 15%, Bułgaria 15%

zasoby naturalne: diamenty, miedź, uran, złoto, srebro, ołów, cyna, lit, kadm, wolfram, cynk, sól, energia wodna, ryby; przypuszczalnie też zasoby ropy naftowej, węgla i rud żelaza

Branża wydobywcza zapewnia 11,5% wartości PKB kraju i ponad 50% przychodów z tytułu wymiany handlowej z zagranicą.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 88

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W lutym 2014 roku QKR Corporation Limited (należący do Kulczyk Investments) i Qatar Holding zawarły porozumienie z południowoafrykańskim koncernem górniczym AngloGold Ashanti, w wyniku czego przejęły 100% udziałów w AngloGold Ashanti Namibia.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 1 267 tys. km²

ludność: 17,8 mln

główne atrakcje turystyczne: meczet w Agadez, Wielki Meczet w Niamey, Pałac Sultana w Zinder, Narodowy Rezerwat Przyrody Air i Tenere (największy chroniony obszar w Afryce, znajduje się na Saharze)
uzyskanie niepodległości: 3 sierpnia 1960 (od Francji)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)
obecny prezydent: Mahamadou Issoufou (od 2011)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Brigi Rafini (od 2011)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2016 (następne w 2021)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 18,32%
największe miasta: Niamey (stolica, 1,3 mln), Zinder (274 tys.), Maradi (206 tys.)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: hausa, djerma i wiele innych
grupy etniczne: Hausa 55,4%, Djerma 21%, Tuaregowie 9,3%, Fulanie 8,5%, Kanuri 4,7%
religie: islam 94%, wyznania tradycyjne 5,2%, chrześcijaństwo 0,6%
W 2014 r. kraj znalazł się na ostatnim miejscu pod względem rozwoju społecznego w corocznym rankingu Programu Narodów Zjednoczonych ds. Rozwoju (UNDP). Niger ma najwyższy na świecie wskaźnik urodzeń (ponad 50%).

HISTORIA: Od X w. n.e. w południowym Nigrze powstawały niepodległe państwa–miasta plemion Hausa. Północna część kraju była kontrolowana przez koczowniczych Tuaregów. W XIX w. Hausa zostali wyparci przez plemiona Fulani. Pod koniec stulecia wpływy na tym obszarze zaczęła ustanawiać Francja, co doprowadziło w 1922 r. do formalnego skolonizowania Nigru. Kraj uzyskał niepodległość w 1960 r. W latach 1974-88 rządy sprawowała Najwyższa Rada Wojskowa, która m.in. zakazała działalności wszelkich partii politycznych. W ciągu ostatnich dwóch dekad w państwie doszło do trzech przewrotów – w 1996, 1999 i 2010 r. W wyniku demokratycznych wyborów w 2011 r. prezydentem został wybrany lider opozycji Mahamadou Issoufou.

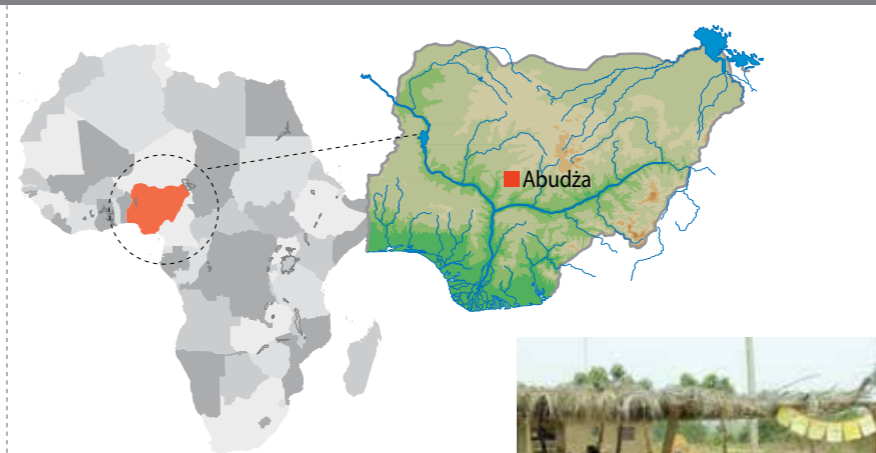
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 8,29 mld dol.
PKB (ważone PSN): 17,67 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1000 dol.
wzrost gospodarczy: 6,3%
struktura PKB: usługi 43,7%, rolnictwo 37,7%, przemysł 18,6%
wartość eksportu: 1,652 mld dol.
dobra eksportowe: rudy uranu, inwentarz żywy, fasolnik chiński, cebula
główni partnerzy eksportowi: Nigeria 40,3%, USA 17,2%, Indie 14,3%, Włochy 8,6%, Chiny 7,8%
wartość importu: 2,269 mld dol.
dobra importowe: żywność, maszyny, pojazdy i części zamienne, ropa naftowa, zboża
główni partnerzy importowi: Francja 14,4%, Chiny 11,3%, Nigeria 10,1%
zasoby naturalne: uran, węgiel, rudy żelaza, cyna, fosforyty, złoto, molibden, gips, sól, ropa naftowa
Około 90% obywateli Nigru jest zatrudnionych w rolnictwie.
Niewolnictwo w Nigrze zostało oficjalnie zniesione dopiero w 2003 r. Szanse na bardziej dynamiczny rozwój gospodarczy Nigru są związane ze wzrostem produkcji w sektorach przetwórstwa ropy naftowej (rafineria w Zinder) i górnictwym (m.in. wydobywanie złota).
miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 168

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polsko-nigerskie stosunki dyplomatyczne zostały ustanowione w 1971 r. Polacy pracowali w Nigrze m.in. jako lekarze i geolodzy. Były nigerski premier Boukary Adji studiował na Politechnice Warszawskiej. Wartość handlu pomiędzy Polską i Nigrem nie przekracza 2 mln euro w skali roku.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Tunezji.

powierzchnia: 924 000 km²

ludność: 177,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Yankari, skała Zuma, zapora Mattupetty, święty gaj Osun-Osogbo, Krajobraz Kulturowy Sukur (m.in. w pałacu Hidi i pozostałościami po dawnej produkcji żelaza)
uzyskanie niepodległości: 1 października 1960 (od Wielkiej Brytanii)

„Nigeria miała to nieszczęście – a właściwie szczęście – zobaczyć najgorszą twarz kapitalizmu w Afryce”.

Wole Soyinka, nigeryjski poeta i dramaturg

HISTORIA: Pierwszym znaczącym ośrodkiem państwowym na terytorium dzisiejszej Nigerii było Kanem-Bornu w VIII w. Trzy wieki później założono państwa–miasta Hausa. W XV stuleciu dotarli w te rejony Portugalczycy. W 1861 r. Brytyjczycy zajęli Lagos, a 53 lata później przekształcili Nigerię w swą kolonię. W 1960 r. kraj uzyskał niepodległość. W latach 1967-70 rząd toczył wojnę z separatystyczną Republiką Biafry. Do dziś państwo jest etnicznie i religijnie podzielone i zmaga się z islamskim terroryzmem. Bojówki Boko Haram dokonują ataków na chrześcijańską mniejszość na północy. Jednocześnie w ostatnich latach kraj przeżywa dynamiczny rozwój gospodarczy w wyniku eksploatacji złóż ropy naftowej.

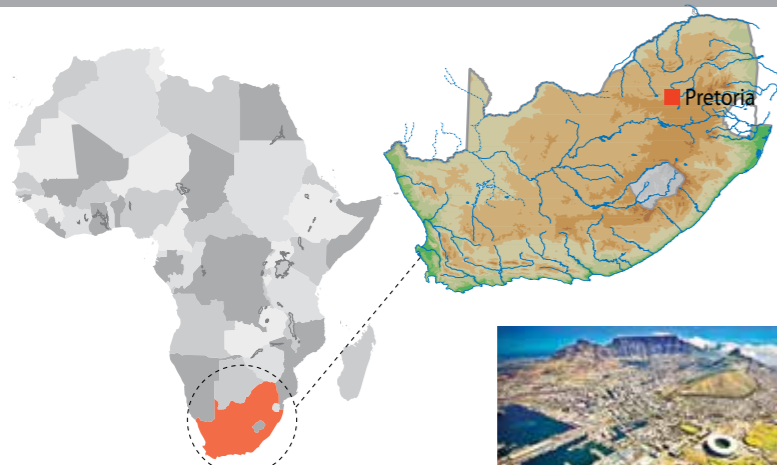
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 594,3 mld dol.
PKB (ważone PSN): 1,058 bln dol.
PKB per capita (ważone PSN): 6100 dol.
wzrost gospodarczy: 7%
struktura PKB: usługi 53,8%, przemysł 25,6%, rolnictwo 20,6%
wartość eksportu: 93,01 mld dol.
dobra eksportowe: ropa naftowa i wyroby przemysłu petrochemicznego (95%), kakao, guma
główni partnerzy eksportowi: USA 17%, Indie 12%, Holandia 9%
wartość importu: 52,79 mld dol.
dobra importowe: maszyny, chemikalia, urządzenia transportowe, dobra przetworzone, żywność
główni partnerzy importowi: Chiny 18%, USA 10%, Indie 6%
zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, cyna, rudy żelaza, węgiel
Nigeryjski przemysł filmowy (Nollywood) zajmuje 2. miejsce na świecie pod względem wielkości (po indyjskim Bollywood).
miejsce w rankingu *Doing Business 2015*: 170

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polsko-nigeryjskie stosunki dyplomatyczne zostały nawiązane w 1962 r. W 2013 r. ówczesny premier Donald Tusk odwiedził Nigerię – drugiego (po RPA) partnera gospodarczego Polski w Afryce. Rynkiem nigeryjskim interesują się polskie firmy przemysłu wydobywczego, energetycznego i teleinformatycznego (projekty związane z budową kopalń węgla kamiennego i elektrowni węglowych, linii energetycznych, remontów istniejących elektrowni, wykorzystanie biomasy i biopaliw, wydobywanie ropy naftowej – np. wielomilionowa inwestycja konsorcjum Neconde Energy Limited, którego udziałowcem od 2011 r. jest Kulczyk Investment). W 2013 nigeryjski rząd uhonorował Jana Kulczyka tytułem „Przyjaciela Nigerii”. W 2014 r. wartość polskiego eksportu do Nigerii wyniosła 84,4 mln euro, a importu – 13,5 mln euro.

AMBASADA RP: Abudża, 10, River Niger St., off Danube St., Maitama
www.abudza.msz.gov.pl

powierzchnia: 1 221 tys. km²

ludność: 52,8 mln

główne atrakcje turystyczne: parki narodowe: iSimangaliso, Krugera, Góry Stołowej, stanowiska człowiekowatych w Sterkfontein, Swartkrans i Kromdraai, wyspa Robben k. Kapsztadu, krajobraz kulturowy Mapungubwe, przylądek Floral, krater Vredefort, Sun City

uzyskanie niepodległości: 31 maja 1910 (Związek Południowej Afryki powstały z 4 brytyjskich kolonii); 31 maja 1961 (proklamowanie republiki)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka

prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję przez Zgromadzenie Narodowe; pełni też funkcję szefa rządu

obecny prezydent: Jacob Zuma (od 2009)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta

parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Krajowa Rada Prowincji)

ostatnie wybory: 2014 (następne w 2019)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 62%

największe miasta: Johannesburg (ponad 3,8 mln), Kapsztad (stolica legislacyjna, ponad 3,5 mln), Durban (ok. 3,4 mln), Pretoria (stolica administracyjna, ponad 1,5 mln), Bloemfontein (stolica sądowicza, 468 tys.)

oficjalne języki (11): isizulu, isixhosa, afrikaans, sesotho sa leboa, angielski, setswana, isixdebele, siSwati, tshivenda, xitsonga, sesotho

grupy etniczne: Czarni Afrykanie 80,2%, Biali Afrykanie 8,4%

religie: chrześcijaństwo różnych obrządków 79%, bezwyznaniowcy 15%, islam 1,5%, hinduizm 1,2%

HISTORIA: Terytoria dzisiejszej RPA zamieszkiwali Buszmeni i ludy Bantu. W XVII w. zaczęli napływać osadnicy z Holandii (Burowie), a w kolejnym stuleciu – z Wielkiej Brytanii. W połowie XIX w. Burowie założyli republiki Orania i Transwal, które po wojnach burskich (1880-1902) weszły w skład Imperium Brytyjskiego. W 1910 r. zjednoczony kraj uzyskał niepodległość jako Związek Południowej Afryki. Po II wojnie światowej w RPA ustanowiono rasistowski ustrój znany jako apartheid. O demokratyzację i polityczne zmiany walczył Afrykański Kongres Narodowy Nelsona Mandeli. Apartheid zniesiono w 1990 r., a Mandela został prezydentem. W 2010 r. w RPA zorganizowano pierwsze w Afryce piłkarskie mistrzostwa świata.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 341,2 mld dol.

PKB (ważone PSN): 683,1 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 12,7 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 1,4%

struktura PKB: usługi 69,1%, przemysł 28,5%, rolnictwo 2,4%

wartość eksportu: 97,9 mld dol.

dobry eksportowe: złoto, diamenty platyna, pozostałe metale i minerały, maszyny

główni partnerzy eksportowi: Chiny 15%, USA 8%, Japonia 6%

wartość importu: 102,2 mld dol.

dobry importowe: maszyny, chemikalia, wyroby przemysłu petrochemicznego, żywność

główni partnerzy importowi: Chiny 15%, Niemcy 10%, USA 7%, Arabia Saudyjska 7%

zasoby naturalne: złoto, chrom, węgiel, rudy żelaza, rudy manganu, nikiel, antymon, fosforyty

RPA jest 5. światowym producentem złota i jedną z największych gospodarek Afryki (wytwarza więcej, niż Rosja, Portugalia czy Singapur). Produkuje prawie połowę energii elektrycznej na całym kontynencie. Jednocześnie coraz większym problemem staje się ubóstwo obywateli i wzrastający wskaźnik przestępczości związany z wysoką stopą bezrobocia.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 43

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

RPA zajmuje 1. miejsce (z udziałem około 20%) w eksporcie Polski do Afryki oraz

1. miejsce (z udziałem około 27%) w imporcie Polski z Afryki. W 2014 r. obroty handlowe między naszymi krajami wyniosły 993,5 mln dol. RPA jest największym inwestorem spośród krajów afrykańskich w Polsce (skumulowana wartość BIZ z RPA w Polsce wyniosła 140,6 mln euro w 2013 r.). Z kolei wartość polskich inwestycji zagranicznych w RPA w 2013 r. opiewała na 4,3 mln euro. Na rynek RPA weszły ostatnio 2 polskie firmy: Kopex (usługi remontowe dla górnictwa) i Ingot (branża kosmetyczna). W Johannesburgu mieści się Wydział Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady RP.

AMBASADA RP: Pretoria, 14 Amos Street, Colbyn 0083
www.pretoria.ms.gov.pl

powierzchnia: 623 000 km²

ludność: 4,6 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Manovo-Gounda St. Floris (wpisany na listę Światowego Dziedzictwa UNESCO), Specjalny Rezerwat Dzanga-Sangha, Les Chutes de la Mbi (wodospad)

uzyskanie niepodległości: 13 sierpnia 1960 r. (od Francji)

„Dziwaczny świat afrykańskiej dyplomacji, gdzie dżin z tonikiem leje się strumieniami, a przemytnicy diamentów i skorumpowani politycy pozostają na wolności”.

Z opisu filmu *Ambasador* (reż. Mads Brügger)

HISTORIA: Tereny te były pierwotnie zamieszkałe przez Pigmejów i ludy Bantu. W 1894 r. znalazły się pod okupacją francuską. Kolonia Ubangi-Szari (dzisiejsza Republika Środkowoafrykańska) w 1906 r. została połączona z Czadem, a 4 lata później wraz z Kongo Środkowym i Gabonem weszła w skład Francuskiej Afryki Równikowej. W 1958 r. powstała autonomiczna Republika Środkowoafrykańska, która 2 lata później ogłosiła niepodległość. W 1976 r. generał Jean-Bedel Bokassa proklamował Cesarstwo Środkowoafrykańskie i mianował się cesarzem Bokassą I. W 1979 r. został obalony i kraj wrócił do poprzedniej nazwy. W latach 2012-2014 w republice trwała wojna domowa pomiędzy rządem i rebeliantami z koalicji Seleka.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 1,731 mld dol.

PKB (ważone PSN): 2,861 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 600 dol.

wzrost gospodarczy: 1%

struktura PKB: przemysł 12,5%, usługi 32,3%, rolnictwo 55,1%

wartość eksportu: 102,4 mln dol.

dobry eksportowe: diamenty, drewno, bawełna, kawa

główni partnerzy eksportowi: Belgia 31,7%, Chiny 27,9%, Demokratyczna Republika Kongo 7,8%, Indonezja 5,2%, Francja 4,5%

wartość importu: 216,7 mln dol.

dobry importowe: artykuły spożywcze, tekstylia, produkty petrochemiczne, maszyny, sprzęt elektryczny, pojazdy, produkty chemiczne, leki

główni partnerzy importowi: Holandia 20,3%, Francja 9,7%, Kamerun 9,1%, Korea Południowa 9,1%

zasoby naturalne: diamenty, uran, drewno, złoto, ropa naftowa

Republika Środkowoafrykańska jest jednym z najbiedniejszych krajów świata. 70% ludności utrzymuje się z rolnictwa.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 187

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

27 marca 2014 r. Polska wysłała drugi transport z pomocą humanitarną dla RŚA. Największą część pomocy stanowiły leki i artykuły spożywcze.

W 2014 r. siły zbrojne RP udzieliły wsparcia wojskom Francji podczas misji Sangaris, prowadzonej w Republice Środkowoafrykańskiej. W latach 2014-15 Polacy uczestniczyli również w misji ONZ EUFOR RCA.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Angoli.

powierzchnia: 197 000 km²

ludność: 14,1 mln

główne atrakcje turystyczne: Dom Niewolników na wyspie Goree koło Dakaru, Park Narodowy Delta du Saloum, słone jezioro Lac Retba, Narodowe Sanktuarium Ptaków Djoud (ostoja około 1,5 mln ptaków)

uzyskanie niepodległości: 4 kwietnia 1960 (od Francji)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 7-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2019)
obecny prezydent: Macky Sall (od 2012)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Mohammed Dionne (od 2014)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 42,5%
największe miasta: Dakar (stolica, ponad 3 mln, w latach 1979-2001 meta Rajdu Paryż – Dakar)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: wolof, pulaar, mandinka, jola
grupy etniczne: Wolof 43,3%, Pulaar 23,8%, Serer 14,7%, Jola 3,7%, Mandinka 3%
religie: islam 94%, chrześcijaństwo 5%, pozostałe wyznania 1%
Wysokie bezrobocie, szczególnie wśród coraz lepiej wykształconych młodych Senegalczyków, skłania ich do nielegalnej emigracji do Europy (głównie Francji).

HISTORIA: W XI w. lokalne plemiona przyjęły islam, a od XVII w. stopniowo uznawały zwierzchnictwo Francji, która zarządzała swymi afrykańskimi koloniami z senegalskiego Saint-Louis. Pod koniec XIX w. terytorium Senegalu znalazło się w składzie Francuskiej Afryki Zachodniej. W 1959 r. Senegal i Sudan Francuski utworzyły Federację Mali, zaś rok później kraj uzyskał pełną niepodległość. Pierwszym prezydentem został Leopold Sedar Senghor – wykształcony we Francji intelektualista, poeta, filozof i autor senegalskiego hymnu. W okresie 1982-2004 rząd w Dakarze był zaangażowany w konflikt z separatystami z regionu Casamance na południu kraju. W latach 1979-2001 w Senegalu metę miał słynny rajd samochodowy Paryż – Dakar.

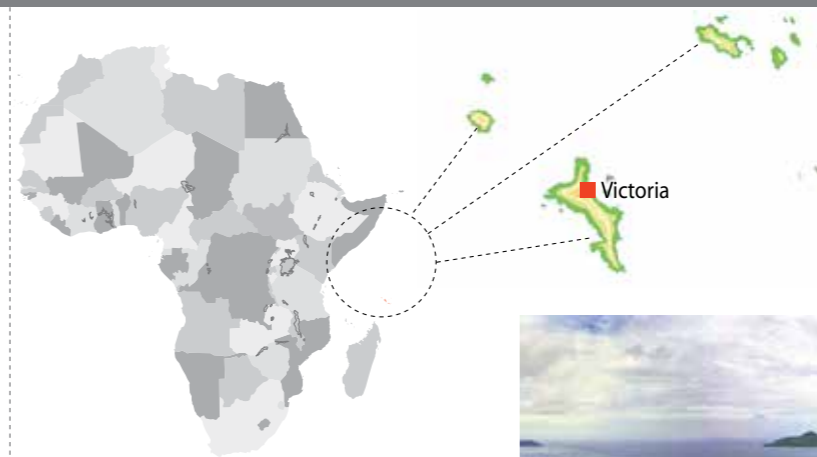
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 15,88 mld dol.
PKB (ważone PSN): 33,68 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2,3 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 4,5%
struktura PKB: usługi 60,6%, przemysł 23,8%, rolnictwo 15,6%
wartość eksportu: 2,462 mld dol.
dobra eksportowe: wyroby przemysłu petrochemicznego, cynamon, złoto, dekatlenek tetrafluorku i kwas fosforowy
główni partnerzy eksportowi: Mali 27%, Indie 8%, Szwajcaria 7%
wartość importu: 5,481 mld dol.
dobry importowe: ropa naftowa i paliwa, ryż, samochody, leki, medykamenty
główni partnerzy importowi: Francja 18%, Nigeria 8%, Chiny 8%
zasoby naturalne: ryby, fosforyty, rudy żelaza
 Eksport ropy naftowej stanowi 19% ogólnej wartości eksportu państwa. Ważną rolę w gospodarce odgrywa turystyka i rolnictwo oraz środki finansowe przekazywane przez Senegalczyków pracujących za granicą. Chociaż kraj zmaga się z biedą i bezrobociem, jest uznawany za jedną z najstabilniejszych gospodarek w regionie.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 161

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Senegal jest kluczowym partnerem Polski w Afryce Zachodniej. W 2014 r. wartość polsko-senegalskiej wymiany handlowej wyniosła ponad 69 mln dol. (wzrost o ok. 17% w stosunku do 2013 r., eksport do Senegalu – ponad 47 mln dol., import – 22 mln dol.). Polska eksportuje na rynek senegalski przede wszystkim artykuły rolno-spożywcze, wyroby przemysłu elektromaszynowego i produkty mineralne, a importuje produkty mineralne oraz pochodzenia roślinnego (głównie pomidory). W 2013 r. Grupa Azoty Zakłady Chemiczne „Police” SA przejęła kontrolny pakiet akcji w spółce African Investment Group SA z Dakaru. W 2015 r. otwarto Ambasadę Senegalu w Warszawie.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej (zostanie ponownie otwarta na przełomie 2015/2016 r.). Akredytację ma Ambasador RP w Maroku.

powierzchnia: 459 km²

ludność: 90 tys.

główne atrakcje turystyczne: plaże Anse Royale i Anse Intendance na wyspie Mahe, Park Narodowy Morne Seychellois, Park Narodowy Vallée de Mai (z osiemsetletnimi palmami coco-de-mer o gigantycznych kokosach, będących symbolem Seszeli), wyspa Curieuse (w XIX w. miejsce wysiedlania chorych na trąd)

uzyskanie niepodległości: 29 czerwca 1976 (od Wielkiej Brytanii)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym; pełni też funkcję szefa rządu
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)
obecny prezydent: James Alix Michel (od 2004)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 53,6%
największe miasta: Victoria (stolica, 27 tys.), Anse Boileau (4 tys.), Anse Royal (4 tys.)
oficjalne języki: kreolski seszelski, angielski, francuski
inne używane języki: włoski, niemiecki
grupy etniczne: Kreole 89%, Hindusi 5%, Malgasze (rdzenna ludność Madagaskaru) 3%
religie: katolicyzm 76,2%, protestantyzm 10,6%, inne obrządku chrześcijańskie 2,4%, hinduizm 2,4%, islam 1,6%
Prawie 90% ludności zamieszkuje wyspę Mahé. Seszelskie społeczeństwo jest matriarchalne.

HISTORIA: Niezamieszkanne wyspy archipelagu Seszeli zostały odkryte przez arabskich i malediwskich kupców. Pierwszym Europejczykiem, który tam dotarł, był Portugalczyk Vasco da Gama (w 1502 r.). Ponad 250 lat później rozpoczęła się francuska kolonizacja wysp. W XIX stuleciu Seszele przeszły pod wpływ Wielkiej Brytanii, a w 1903 r. zostały kolonią Imperium. Archipelag uzyskał niepodległość w 1976 r. jako republika w ramach Brytyjskiej Wspólnoty Narodów. W latach 1977-2004 rządy w państwie sprawował prezydent France-Albert Rene, który w pierwszej połowie lat 90. przeprowadził proces demokratyzacji ustroju państwa. W 2013 r. tropikalne deszcze i powódzie zniszczyły znaczną część archipelagu.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 1,473 mld dol.
PKB (ważone PSN): 2,304 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 24,5 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3,7%
struktura PKB: usługi 83%, przemysł 14%, rolnictwo 3%
wartość eksportu: 525,1 mln dol.
dobry eksportowe: wyroby z tuńczyka, mrożone ryby, kora cynamonowa, mięsz kokosowy, wyroby przemysłu petrochemicznego (reeksport)
wartość importu: 1,074 mld dol.
główni partnerzy eksportowi: Francja 28%, Wielka Brytania 18%, Japonia 15%, Włochy 11%
dobry importowe: maszyny, żywność, wyroby przemysłu petrochemicznego, chemikalia
główni partnerzy importowi: Arabia Saudyjska 24%, Hiszpania 12%, Francja 6%
zasoby naturalne: ryby, palmy kokosowe, drzewa cynamonowe
Turystyka stanowi podstawę gospodarki Seszeli (50% wartości PKB i 30% udziału w strukturze zatrudnienia w skali państwa). Ważną branżą jest również przetwórstwo ryb. Republika znajduje się na liście krajów stosujących szkodliwą konkurencję podatkową.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 85

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nie prowadzi żywej współpracy gospodarczej z Seszelami, brak również wizyt dwustronnych.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 72 000 km²

ludność: 6,1 mln

główne atrakcje turystyczne: Wyspa Bananów (w 1730 roku szkocki handlarz niewolnikami William Cleveland rozbił się u jej brzegów i musiał się tam osiedlić z resztką załogi, ogłaszając się królem wyspy), Wyspa Bunce, Park Narodowy Outamba-Kilimi

uzyskanie niepodległości: 27 kwietnia 1961 (od Wielkiej Brytanii)

„Sierraleończycy jak wszyscy inni ludzie chcą posyłać dzieci do szkół, żyć w pokoju, mieć zagwarantowane podstawowe prawa”.

Ishmael Beah, byłe dziecko-żołnierz

HISTORIA: W XV w. Portugalczycy dotarli w te rejony i nadali im dzisiejszą nazwę – „Góry Lwie”. Przez następne trzy stulecia region był jednym z centrów handlu niewolnikami. Pod koniec XVIII w. w Sierra Leone rozpoczęła się brytyjska kolonizacja, w 1896 r. ustanowiono protektorat, a w 1961 r. kraj uzyskał niepodległość. Trzydzieści lat później w Sierra Leone wybuchła krwawa wojna domowa. Różnorodne konflikty, toczone m.in. w celu zajęcia kopalni diamentów, trwały do 2002 r. Zginęło w nich ponad 100 tys. osób, a około pół miliona opuściło kraj. Gospodarka znalazła się w stanie upadku. Od kilku lat Sierra Leone powoli przezwycięża skutki kryzysu i zaczyna być postrzegane jako stosunkowo stabilne państwo.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym; pełni też funkcję szefa rządu
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)
obecny prezydent: Ernest Bai Koroma (od 2007)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
parlament: jednoizbowy (Parlament Sierra Leone zwany też Izbą Reprezentantów)
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2017)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 39,2%
największe miasta: Freetown (stolica, 941 tys.), Bo (ok. 150 tys.), Kenema (ok. 130 tys.)
oficjalny język: angielski
inne używane języki: mende, temne, krio
grupy etniczne: Temne 35%, Mende 31%, Limba 8%, Kono 5%, Kriole 2%
religie: islam 60%, wyznania tradycyjne 30%, chrześcijaństwo 10%
W 2014 r. wirus eboli wywołał w Sierra Leone kryzys zdrowotny (i gospodarczy).

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

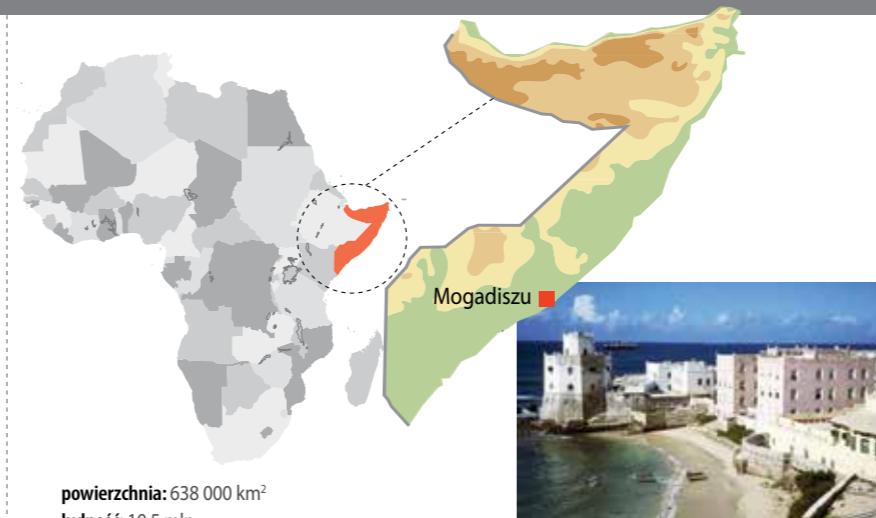
PKB: 5,411 mld dol.
PKB (ważone PSN): 12,89 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2,1 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 8%
struktura PKB: rolnictwo 42,5%, usługi 30,7%, przemysł 26,8%
wartość eksportu: 2,241 mld dol.
dobry eksportowe: diamenty, kakao, kawa, ryby
główni partnerzy eksportowi: Chiny 51%, Belgia 18%, Japonia 8%
wartość importu: 2,069 mld dol.
dobry importowe: maszyny, paliwa, chemikalia, żywność, smary przemysłowe
główni partnerzy importowi: Chiny 16%, Indie 10%, RPA 7%, USA 7%
zasoby naturalne: diamenty, rudy tytanu, rudy żelaza, boksyty, złoto
Republika jest jednym z najbiedniejszych państw świata. Gospodarka opiera się prawie wyłącznie na wydobyciu minerałów. W Sierra Leone został znaleziony 3. największy diament na kuli ziemskiej (o wadze 969,8 karatów). Dynamiczny rozwój branży wydobycia rud żelaza spowodował znaczące przyspieszenie tempa wzrostu gospodarczego. Od kilku lat kraj ma stabilną sytuację polityczną i tworzy podstawy wolnorynkowej gospodarki.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 140

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2012 r. do Sierra Leone udała się polska ekspedycja naukowa nurków. Odnalazła wrak statku holenderskiej floty wschodnioindyjskiej, który zatonął tam w pierwszej połowie XVIII w. W 2014 r. Ruben Koroma, członek zespołu Refugee All Stars z Sierra Leone, wystąpił na koncercie Globaltica World Cultures Festival w Gdyni.

AMBASADA RP:

Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 638 000 km²

ludność: 10,5 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Lag Badana, Laas Geel (prehistoryczne malowidła naskalne), Maydh (starożytne miasto portowe w prowincji Sanaag na północy kraju i grób szejka Isaaq – założyciela klanu Isaaq)
uzyskanie niepodległości: 1 lipca 1960 r. (od Wielkiej Brytanii i Włoch)

„Nie poznaję moich rodaków. Myślę, że Somalia jest zgubiona. Nie ma Somalii. Pozostała tylko nazwa”.

Hawa Abdi, somalijska działaczka na rzecz praw człowieka

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika półprezydencka
prezydent: wybierany na 4-letnią kadencję przez Parlament Federalny
ostatnie wybory: 2012 (następne w 2016)
obecny prezydent: Hassan Sheikh Mohamud (od 2012)
władza wykonawcza: rząd na czele z premierem wyłaniany przez Parlament Federalny
obecny premier: Omar Abdirashid Ali Sharmarke (od 2014)
parlament: dwuizbowy (Izba niższa – Izba Ludu i Izba wyższa)
ostatnie wybory: parlament wyłoniony z przedstawicieli klanów i regionów w 2012 r. powszechne wybory parlamentarne mają być przeprowadzone w 2016 r.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 37,7%
największe miasta: Mogadishu (ponad 1,5 mln)
oficjalny język: somali, arabski
inne używane języki: włoski, angielski
grupy etniczne: Somalijczycy 85%, Bantu i inni (w tym Arabowie) 15%
religie: islam obrządku sunnickiego

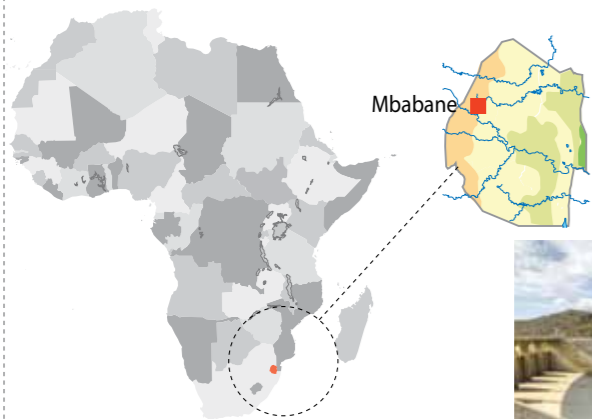
GOSPODARKA (DANE ZA 2013)

PKB: 917 mln dol.
PKB (ważone PSN): 5,896 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 600 dol.
wzrost gospodarczy: 3,9%
struktura PKB: rolnictwo 59,3%, usługi 33,5%, przemysł 7,2%
wartość eksportu: 515,8 mln dol.
wartość importu: 1,263 mld dol.
dobry eksportowe: inwentarz żywy, banany, skóry, ryby, węgiel drzewny
główni partnerzy eksportowi: Zjednoczone Emiraty Arabskie 52%, Jemen 18%, Oman 13%
dobry importowe: produkty przetworzone, paliwa, żywność, materiały budowlane
główni partnerzy importowi: Dżibuti 27%, Indie 13%, Kenia 7%
zasoby naturalne: uran, rudy żelaza, cyna, gips, miedź, sól, boksyty, gaz ziemny, ropa naftowa (złoża w dużym stopniu nie eksploatowane)
Dane dotyczące gospodarki Somalii są trudno dostępne i niemożliwe do dokładnego zweryfikowania ze względu na brak kontroli rządu nad znacznymi obszarami państwa. W najbardziej stabilnych regionach powoli odradza się prywatna przedsiębiorczość.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: Somalia nie została uwzględniona

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2011 roku Polska Akcja Humanitarna otworzyła stałą misję w Garowe, stolicy stanu Puntland. PAH wspierała m.in. rozwój szkoły w Haji Kheyr. Dostarczono uczniom produkty służące do przygotowywania posiłków, zbudowano zbiornik do gromadzenia wody deszczowej i wyposażono placówkę w infrastrukturę sanitarną.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 17 000 km²

ludność: 1,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Hlane Royal, Sanktuarium Dzikiej Przyrody Milwane (niegdyś obszar rolniczy i kopalnia cyny, obecnie najchętniej odwiedzany rezerwat w kraju)

uzyskanie niepodległości: 6 września 1968 r. (od Wielkiej Brytanii)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: monarchia absolutna

głowa państwa: król

obecny król: Mswati III (od 1986)

władza wykonawcza: rząd z premierem mianowanym przez króla

obecny premier: Barnabas Sibusiso Dlamini (od 2008)

parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)

ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

Tytuł głowy państwa przysługuje również królowej-matce Ntombi.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 21%

największe miasta: Manzini (111 tys.), Mbabane (stolica, 76 tys.)

oficjalny język: angielski (używany w administracji publicznej, biznesie), siSwati

grupy etniczne: miejscowa ludność afrykańska 97%, Europejczycy 3%

religie: afrykański syjonizm (mieszanka chrześcijaństwa i tradycyjnych wyznań plemiennych) 40%, chrześcijanie obrządku katolickiego 20%, islam 10%, pozostałe (chrześcijanie obrządków protestanckich, bahaizm, judaizm) 20%

HISTORIA: Pierwszymi osadnikami na terytorium dzisiejszego Suazi były ludy Buszmenów i Bantu. W XVI w. powstało plemienne królestwo Suazi. Trzy stulecia później kraj stał się terenem walk pomiędzy Burami i brytyjskimi kolonizatorami. W 1894 r. Suazi zostało się protektoratem Republiki Południowej Afryki, a dziewięć lat później przeszło pod panowanie Imperium Brytyjskiego. Po kilku dekadach politycznej walki w 1967 r. Suazi uzyskało szeroką autonomię, a rok później ogłosiło niepodległość jako monarchia konstytucyjna. W 1978 r. państwo stało się monarchią absolutną. Od tego czasu w Suazi wprowadzono bardzo niewiele zmian ustrojowych. Obowiązują m.in. zakaz funkcjonowania partii politycznych.

GOSPODARKA (DANE ZA 2013)

PKB: 3,791 mld dol.

PKB (ważone PSN): 6,259 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 5700 dol.

wzrost gospodarczy: 3,5%

struktura PKB: przemysł 47,8%, usługi 44,6%, rolnictwo 7,6%

wartość eksportu: 1,603 mld dol.

wartość importu: 1,545 mld dol.

dobra eksportowe: koncentraty do produkcji napojów, cukier, ścier drzewny, przędza bawełniana, lodówki, cytrusy i przetworzone owoce

główni partnerzy eksportowi: RPA 45%, Botswana 32%, Unia Europejska 15%

dobra importowe: pojazdy maszynowe i maszyny, urządzenia transportowe, żywność, paliwa

główni partnerzy importowi: RPA 93%, Namibia 2%, Lesotho 1%

zasoby naturalne: węgiel, drewno, talk

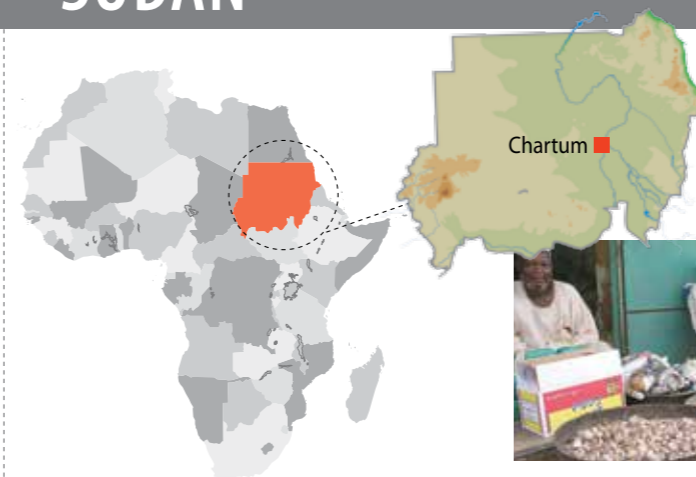
Suazi jest państwem silnie uzależnionym gospodarczo od RPA. Na sąsiednie państwo przypada ponad 90% wartości importu Suazi i blisko połowa wartości eksportu.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 110

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nie prowadzi ożywionej współpracy gospodarczej z Suazi.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 1 886068 km²

ludność: 37 mln

główne atrakcje turystyczne: piramidy Meroe, Park Narodowy Dindar, Jebel Barkal i starożytne nubijskie miasto Napata (ośrodek kultury meroickiej)

uzyskanie niepodległości: 1 stycznia 1956 (od Wielkiej Brytanii i Egiptu)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka

prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym; pełni też funkcję szefa rządu

ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)

obecny prezydent: Omar Hassan Ahmad al-Bashir (od 1989)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta

parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Rada Stanów)

ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 33%

największe miasta: Omdurman (2,8 mln), Chartum (stolica, ok. 2,6 mln), Chartum Północny (ok. 900 tys., miejsce akcji „W pustyni i w puszczy” H. Sienkiewicza)

oficjalne języki: arabski, angielski

inne używane języki: nubijski, beja, fur; ponad 100 dialektów, którymi posługuje się ponad 300 plemion (szacunki dot. Sudanu i Sudanu Pd.)

grupy etniczne: Arabowie 70%, Fur, Beja, Nuba, Fallata

religie: muzułmanie sunniccy 98%, chrześcijanie 2%

Obecnie trwa program „arabizacji” ludności Sudanu.

HISTORIA: W czasach antycznych terytorium dzisiejszego Sudanu było kolebką cywilizacji nubijskiej, której pozostałością są miasta Napata i Meroe. Od wczesnego średniowiecza do XIX w. Sudan znajdował się w granicach kalifatów arabskich i Imperium Osmańskiego. Brytyjskie próby przejścia tych terenów zostały powstrzymane przez powstanie Mahdiego (1881-99). Sudan stał się brytyjsko-egipskim kondominium, w 1948 r. uzyskał autonomię, a 8 lat później – niepodległość. Od 2003 r. trwa wojna domowa w prowincji Darfur. W 2011 r., w wyniku długotrwałego konfliktu pomiędzy arabską (muzułmańską) północą kraju a afrykańską (w większości chrześcijańską) ludnością na południu, proklamowano niezależność Sudanu Południowego.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 70,03 mld dol.

PKB (ważone PSN): 159,5 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 4,5 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 3%

struktura PKB: usługi 37,7%, przemysł 35,6%, rolnictwo 26,8%

wartość eksportu: 7,185 mld dol.

dobra eksportowe: ropa naftowa i produkty przemysłu petrochemicznego, bawełna, sezam, żywy inwentarz, guma arabska, cukier, orzeszki ziemne

główni partnerzy eksportowi:

Zjednoczone Emiraty Arabskie 63%, Arabia Saudyjska 9%, Etiopia 5%

wartość importu: 9,247 mld dol.

dobra importowe: żywność, dobra przetworzone, urządzenia rafinerijne i transportowe, leki, chemikalia, tekstylia, pszenica

główni partnerzy importowi: Makau (Chiny) 18%, Indie 9%, Arabia Saudyjska 8%

zasoby naturalne: ropa naftowa, rudy żelaza, miedź, chrom, cynk

W Sudanie znajdują się złoża 11 spośród 20 minerałów uznanych za szczególnie istotne przez UE. W wyniku secesji Południa w 2011 r. Sudan utracił ok. 75% zasobów ropy naftowej, której eksport stanowił wcześniej główne źródło dochodów kraju.

miejsce w rankingu Doing Business 2015: 160

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polsko-sudańską współpracę gospodarczą regulują umowy UE: Porozumienie z Cotonou i Ekonomiczne Porozumienie Partnerskie.

W 2014 r. wartość wymiany handlowej pomiędzy naszymi krajami wyniosła 46,1 mln euro (wzrost o ok. 60% w stosunku do roku poprzedniego).

Niekorzystne dla Polski saldo wyniosło 17,8 mln euro. W 2013 r. polscy archeolodzy odkryli w al-Ghazali na północy kraju unikatowy kościół, zabytek bizantyńskiej architektury monastycznej.

AMBASADA RP: W Sudanie brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Egipcie.

powierzchnia: 619 745 km²

ludność: 10,8 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Boma (ostoja koba żółtego, antylopy topi i gazeli Mongalla), Park Narodowy Bandingilo

uzyskanie niepodległości: 9 lipca 2011 (w wyniku podziału Sudanu) – najmłodsze państwo świata

„Nie znam kraju, w którym ludzie byłoby bardziej żądni edukacji niż w Sudanie Południowym”.

Emmanuel Jal, muzyk, byłe dziecko-żołnierz

HISTORIA: W przeciwieństwie do islamskiej północy na południu Sudanu wraz z kolonializmem rozprzestrzeniło się chrześcijaństwo. W latach 70. XIX w. Egipt podjął próbę zajęcia tych obszarów, ustanawiając prowincję Ekwatoria. W I połowie XX w. terytorium całego Sudanu było kondominium egipsko-brytyjskim, w 1948 r. uzyskało autonomię, a w 1956 r. niepodległość. Południe dążyło do uniezależnienia się od rządu w Chartumie. W latach 1955-72 i 1983-2005 trwały wojny narodowowyzwoleńcze. Tereny te zostały niemal doszczętnie zniszczone, zginęło ponad 2,5 mln osób, a kilka milionów opuściło kraj. W 2011 r. ogłoszono niepodległość Sudanu Południowego, lecz zaledwie dwa lata później wybuchła kolejna wojna domowa.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka

prezydent: wybierany na 4-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym, pełni też funkcję szefa rządu

ostatnie wybory: 2010 (następne w 2018), termin wyborów przesunięty o trzy lata w 2015 r.

obecny prezydent: Salva Kiir Mayardit (od 2011)

władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta

parlament: dwuizbowy (izba niższa: Narodowe Zgromadzenie Ustawodawcze, izba wyższa: Rada Stanów)

ostatnie wybory: 2010 (następne w 2018), termin wyborów przesunięty o trzy lata w 2015 r.

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 18%

największe miasta: Dżuba (stolica, 269 tys.) Wau (ok. 120 tys.), Malakal (ok. 115 tys.)

oficjalny język: angielski

inny używany język: arabski

grupy etniczne: Dinka 35,8%, Nuer 15,6%, Shilluk, Azande

religie: chrześcijaństwo 61%, wyznania tradycyjne 33%, islam 6%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 11,89 mld dol.

PKB (ważone PSN): 23,31 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 2 tys. dol.

wzrost gospodarczy: -12,3%

struktura PKB: brak danych

wartość eksportu: brak wiarygodnych danych

dobra eksportowe: ropa naftowa, rośliny strączkowe, żłom żelazny

główni partnerzy eksportowi: Chiny 77%, Japonia 22%

wartość importu: brak wiarygodnych danych

dobry importowe: cukier, pojazdy i urządzenia budowlane, cement, samochody

główni partnerzy importowi: Chiny 30%, Pakistan 23%, Uganda 15%

zasoby naturalne: ropa naftowa, złoto, srebro, miedź, rudy żelaza

Gospodarka Południowego Sudanu jest jedną z najsłabiej rozwiniętych w Afryce i na świecie. Eksport ropy naftowej sięga 75% wartości PKB, lecz trudne relacje z Sudanem uniemożliwiają pełne wykorzystanie potencjału surowcowego państwa.

Fiasco rozmów dotyczących podziału roponośnych obszarów (w 2011 r.) doprowadziło do wstrzymania wydobycia ropy. W 2013 r. wznowiono produkcję i transport tego surowca przez Sudan.

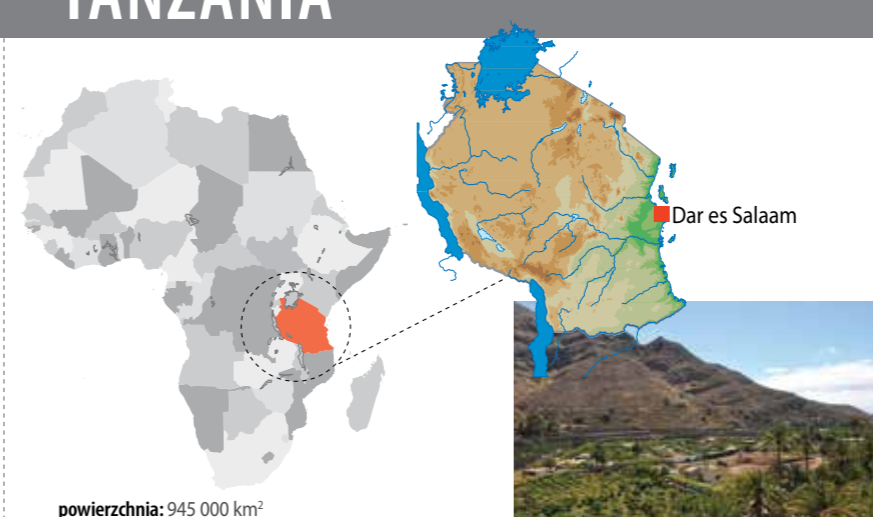
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 186

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z Sudanem Południowym w 2013 r.

Polskie organizacje pozarządowe realizowały (i nadal realizują) w tym kraju szereg projektów, polegających na wsparciu szkolnictwa wyższego, instalowaniu oświetlenia w obiektach użyteczności publicznej, pomocy dzieciom poszkodowanym w wyniku konfliktu zbrojnego. Polska Akcja Humanitarna zorganizowała dostawy pomocy w stanie Jonglei, najbardziej dotkniętym skutkami wojny.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 945 000 km²

ludność: 49,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Kilimandżaro (najwyższy szczyt Afryki), „krater księżycowy” Ngorongoro, Park Narodowy Serengeti, malowidła naskalne w Kondoa, kamienne miasto Zanzibaru, ruiny portów Kilwa Kisiwani i Songo Mnara, Pemba (wyspa koralowa)

uzyskanie niepodległości: 26 kwietnia 1964 (od Terytorium Powierniczego ONZ i Wielkiej Brytanii)

„Do końca życia Zanzibar będzie kojarzył mi się ze słowem *deszcz* w Suahili”.

Kristine K. Stevens, *A solo journey around the world*

HISTORIA: W średniowieczu wybrzeża dzisiejszej Tanzanii były znane jako arabski sułtanat Kilwy. W XIX w. region stał się celem wypraw europejskich podróżników. W 1890 r. na terytorium Tanganiki (obecnej kontynentalnej Tanzanii z wyłączeniem wyspy Zanzibar) Niemcy ustanowiły protektorat pod nazwą Niemiecka Afryka Wschodnia. Po I wojnie światowej Tanganika zyskała status terytorium mandatowego Ligi Narodów pod zarządem Wielkiej Brytanii, a po II wojnie światowej stała się Terytorium Powierniczym ONZ. W 1964 r. proklamowano niepodległość Zjednoczonej Republiki Tanganiki i Zanzibaru pod nazwą Tanzania. W latach 1964-85 prezydentem był Julius Nyerere, współzałożyciel Organizacji Jedności Afrykańskiej.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 36,62 mld dol.

PKB (ważone PSN): 92,53 mld dol.

PKB per capita (ważone PSN): 1,9 tys. dol.

wzrost gospodarczy: 7,2%

struktura PKB: usługi 48%, rolnictwo 26,9%, przemysł 25,1%

wartość eksportu: 6,084 mld dol.

dobry eksportowe: złoto, kawa, orzechy nerkowca, bawełna

główni partnerzy eksportowi: Indie 15%, Chiny 11%, Japonia 6%, Niemcy 5%, Zjednoczone Emiraty Arabskie 5%

wartość importu: 11,95 mld dol.

dobry importowe: trwałe dobra konsumpcyjne, maszyny, ropa naftowa, materiały przemysłowe

główni partnerzy importowi: Chiny 21%, Indie 16%, RPA 6%, Kenia 6%, Zjednoczone Emiraty Arabskie 5%

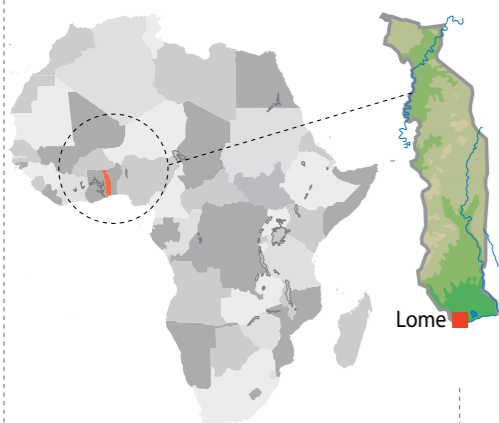
zasoby naturalne: złoto, energia wodna, fosforyty, cyna, rudy żelaza, węgiel, diamenty, kamienie szlachetne, gaz ziemny, nikiel

Gospodarka Tanzanii zajmuje 12. miejsce w Afryce pod względem wielkości. Kraj jest w dużym stopniu uzależniony od rolnictwa zatrudniającego ponad połowę aktywnych zawodowo obywateli. Perspektywy dla Tanzanii stwarzają odkryte u jej wybrzeży na początku 2012 r. ogromne złoża gazu. **miejsce w rankingu Doing Business 2015:** 131

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W miejscowości Tengeru znajduje się cmentarz polskich uchodźców z okresu II wojny światowej (największy polski cmentarz w Afryce). W 2014 roku obroty handlowe między naszymi krajami wyniosły niemal 55 mln dol., w tym eksport z Polski – 17,3 mln dol. (głównie pszenica i meslin, odzież używana, paliwa i oleje mineralne, maszyny i urządzenia elektryczne), a import – 37,5 mln dol. (przede wszystkim tytoń, a także kawa, herbata i przyprawy). W 2014 r. Polskę odwiedził premier Tanzanii z delegacją biznesową.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 56 785 km²

ludność: 7,3 mln

główne atrakcje turystyczne: Wielki Rynek w Lome, jezioro Togo, Park Narodowy Keran, obszar Koutammakou zamieszkały przez lud Batammariba (ich domy z gliny w kształcie wież stały się symbolem Togo)
uzyskanie niepodległości: 27 kwietnia 1960 r. (od Terytorium Powierniczego ONZ pod administracją Francji)

„Togo jest jednym z nielicznych państw w Afryce Subsaharyjskiej, w którym nie rozgorzała wojna domowa”.
diastode.org

HISTORIA: Terytoria dzisiejszego Togo zostały w XV w. odkryte przez Portugalczyków. Przez kolejne trzy wieki region był jednym z centrów handlu niewolnikami. W latach 1885-1914 tereny te stanowiły niemiecką kolonię Togoland. W 1922 r. zostały podzielone na dwa terytoria mandatowe Ligi Narodów, administrowane przez Wielką Brytanię i Francję. Po II wojnie światowej zyskały status Terytoriów Powierniczych ONZ. W 1957 r. Brytyjski Togoland wszedł w skład niepodległej Ghany, a Francuski Togoland proklamował w 1960 r. niezależność jako Togo. Siedem lat później, w wyniku puczu wojskowego, władzę objął generał Eyadema Gnassingbe, który rządził do 2005 r. Jego następcą został syn Faure.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym (nie ma ograniczeń liczby kadencji)
ostatnie wybory: 2015 (następne w 2020)
obecny prezydent: Faure Gnassingbe (od 2005)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowanym przez prezydenta
obecny premier: Komi Selom Klassou (od 2015)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 38%
największe miasta: Lome (stolica, około 1,5 mln wraz z zespołem miejskim), Sokode (118 tys.), Kara (ponad 100 tys.)
oficjalny język: francuski
inne używane języki: kewe i kina (dwa główne języki afrykańskie na południu kraju), kabye i dagomba (dwa główne języki afrykańskie na północy)
grupy etniczne: Afrykanie (37 plemion, z których największymi są Ewe, Mina i Kabre) 99%, Europejczycy i inni 1%
religie: tradycyjne wyznania 51%, chrześcijaństwo 29%, islam 20%
Kuchnia Togo opiera się głównie na kukurydzy, ryżu, proso, manioku, ziemniakach yam, bananach i fasoli.

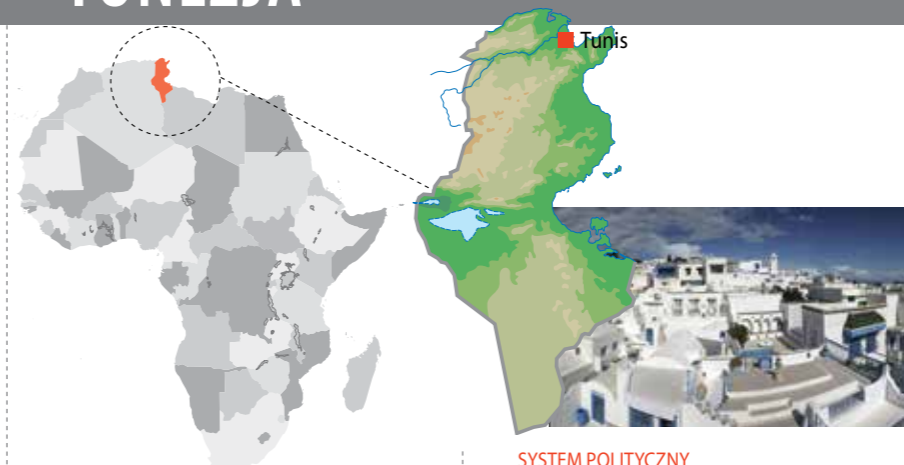
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 4,838 mld dol.
PKB (ważone PSN): 10,18 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,5 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,6%
struktura PKB: przemysł 33,9%, usługi 38,5%, rolnictwo 27,6%
wartość eksportu: 1,381 mld dol.
dobry eksportowe: bawełna, fosforyty, kawa, kakao
główni partnerzy eksportowi: Indie 14%, Liban 11%, Burkina Faso 8%
wartość importu: 2,284 mld dol.
dobry importowe: maszyny, produkty spożywcze, paliwa
główni partnerzy importowi: Chiny 41%, Holandia 8%, Francja 6%
zasoby naturalne: fosforyty, wapień, marmur
Togo należy do najsłabszych państw globu nawet pomimo tego, że jest czwartym światowym producentem fosforytów.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 149

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Minister handlu Togo Essossima Balouki odwiedziła Polskę w 2014 r. W 2011 r. w Togo gościł wiceminister spraw zagranicznych RP Krzysztof Stanowski. Wartość obrotów handlowych pomiędzy Polską i Togo wyniosła w 2014 r. (trzy pierwsze kwartały) 15,976 tys. euro (w tym eksport z Polski 11,0335 tys. euro, a import z Togo 4,925 tys. euro). Główne pozycje polskiego eksportu w 2014 r. to: maszyny i urządzenia mechaniczne, oleje ropy naftowej, mięso i podroby jadalne z drobiu oraz odzież używana. W przypadku importu największe pozycje stanowiły: sól, siarka, ziemie i kamienie, materiały gipsowe, wapno i cement (dane z 2013 r.). Najbardziej perspektywicznymi branżami dla polskiego eksportu są rolnictwo i przetwórstwo spożywcze, sektor wydobywczy oraz energetyka.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 163 610 km²

ludność: 11 mln

główne atrakcje turystyczne: Wielki Meczety w Kairouan, Byrsa, Kartagina, medyna w Susie (miasto z okresu wczesnego islamu wpisane na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO), fenickie miasto i sanktuarium w Kerkouane (miasto zostało opuszczone w 250 r. p.n.e. podczas I wojny punickiej), amfiteatr w Al-Dżamm, jezioro Aszkal, antyczne miasto Thugga
uzyskanie niepodległości: 20 marca 1956 r. (od Francji)

„Tunezja, w której od jaśminowej rewolucji w grudniu 2010 r. zaczęła się arabska wiosna, jest jedynym krajem Bliskiego Wschodu i Maghrebu, w którym odniosła ona sukces”.

AFP

HISTORIA: W starożytności terytorium Tunezji było częścią Imperiów Kartagińskiego i Rzymskiego. W VII w. tereny te zostały podbite przez Arabów i przyjęły islam, a potem należały do Imperium Osmańskiego. W 1881 r. Francja utworzyła Protektorat Tunezji, co zapoczątkowało epokę europejskiego osadnictwa. Ruch niepodległościowy pod wodzą Habiba Bourgiby doprowadził w 1956 r. do utworzenia republiki. W 2010 r. w Tunezji wybuchła rewolucja, która zapoczątkowała zmiany na Bliskim Wschodzie, znane pod nazwą „arabskiej wiosny”. Protesty spowodowane złą sytuacją gospodarczą i wysokim bezrobociem doprowadziły do zmiany władzy w kraju. Od 2014 r. nasiliły się zamachy terrorystyczne wymierzone w turystów z Zachodu.

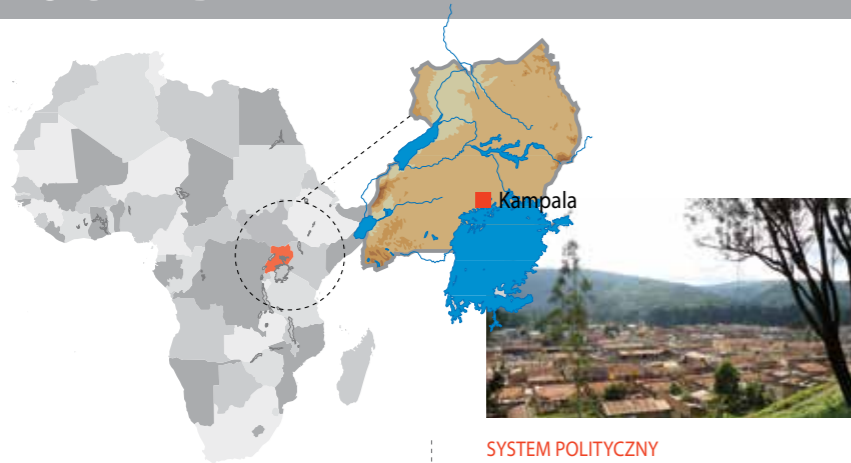
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 49,12 mld dol.
PKB (ważone PSN): 125,1 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 11,4 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 2,8%
struktura PKB: przemysł 29%, usługi 62,3%, rolnictwo 8,7%
wartość eksportu: 16,61 mld dol.
dobry eksportowe: ubrania, produkty nieprzetworzone i tekstylia, płody rolne, wyroby maszynowe, fosforyty, chemikalia, węglowodory, urządzenia elektryczne
główni partnerzy eksportowi: Francja 26%, Włochy 16%, Niemcy 9%
wartość importu: 23,4 mld dol.
dobry importowe: tekstylia, maszyny, węglowodory, chemikalia, żywność
główni partnerzy importowi: Francja 20%, Włochy 17%, Niemcy 8%
zasoby naturalne: ropa naftowa, fosforyty, rudy żelaza, ołów, cynk, sól
Wychodząca z kryzysu polityczno-społecznego Tunezja odnotowała w 2013 r. wzrost gospodarczy. Turystyka pozostaje kluczowym sektorem gospodarki państwa.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 60

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Stosunki dyplomatyczne Polski z Tunezją ustanowiono w 1959 r. W 2014 r. wzajemne obroty wyniosły 240 mln euro (wzrost o 29% w porównaniu z 2013 r.), z czego eksport do Tunezji 96 mln euro (wzrost o 18,5%), import zaś 144 mln euro (wzrost o 37%). W imporcie dominują: urządzenia mechaniczne i elektryczne (43%), tekstylia (22%), obuwie (20%), a w eksporcie – oleje i produkty do destylacji (22%), maszyny, urządzenia mechaniczne i elektryczne. Największymi eksporterami do Tunezji są Volkswagen Poznań, Coroplast i Glencore. Główni importerzy to Sagem Communications Warsaw, WISI Automotive i Volkswagen Motor Polska. Perspektywy współpracy handlowej dotyczą m.in.: urządzeń odlewniczych i do wytwarzania energii odnawialnej, produktów chemicznych, towarów rolno-spożywczych. W 2009 r. Tunezja zniosła wizy dla Polaków.

AMBASADA RP: Tunis, Grand Boulevard de la Corniche, 2045 Les Berges du Lac II
tunis.msz.gov.pl

powierzchnia: 241 000 km²
ludność: 37,6 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Gór Ruwenzori (trzeci najwyższy szczyt w Afryce), Park Narodowy Nieprzenikniony Las Bwindi (ochrona wielu zagrożonych gatunków roślin i zwierząt), groby królów Bugandy w Kasubi, Park Narodowy Kibale, Park Narodowy Mgahinga Gorilla
uzyskanie niepodległości: 9 października 1962 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Problemem Afryki w ogóle, a Ugandy w szczególności, nie są ludzie, lecz przywódcy, którzy chcą latami pozostawać u władzy”.

Yoweri Museveni, obecny prezydent Ugandy

HISTORIA: Rdzennymi mieszkańcami terytoriów dzisiejszej Ugandy były plemiona Bantu, które zostały podbite przez Nilotów. Od lat 60. XIX w. ziemie te były w sferze zainteresowania Brytyjczyków. W 1894 r. powstał protektorat Ugandy pod kontrolą Imperium Brytyjskiego, w którego skład weszło pięć lokalnych królestw. W 1962 r. Uganda uzyskała niepodległość, a 9 lat później doszło do rebelii wojskowej i władzę objął dyktator Idi Amin. W wyniku represji w latach 1971-79 zginęło około 300 tys. Ugandyjczyków. Reżim Amina upadł po wojnie z Tanzanią, po czym kraj pogrążył się w walkach między rządem i Armią Bożego Oporu – bojówką dowodzoną przez Josepha Kony'ego, oskarżaną o zbrodnie przeciwko ludzkości.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2016 (następne w 2021)
obecny prezydent: Yoweri Museveni (od 1986)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowanym przez prezydenta
obecny premier: Ruhakana Rugunda (od 2014)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2016 (następne w 2021)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 16,4%
największe miasta: Kampala (stolica, ponad 1,5 mln), Kira (314 tys.), Mbarara (195 tys.)
oficjalny język: angielski
inne używane języki: ganda, luganda
grupy etniczne: Baganda 16,9%, Banyankole 9,5%, Basoga 8,4%, Bakiga 6,9%, Iteso 6,4%
religie: chrześcijaństwo obrządku protestanckiego 42%, chrześcijaństwo obrządku katolickiego 41,9%, islam 12,1%
Uganda jest pionierem w liberalizacji mediów w Afryce. Prywatne stacje telewizyjne i radiowe pojawiły się już w 1993 r. Brytyjski film „Ostatni król Szkocji” (2006) opowiadał o krwawych rządach dyktatora Ugandy Idi'ego Amina.

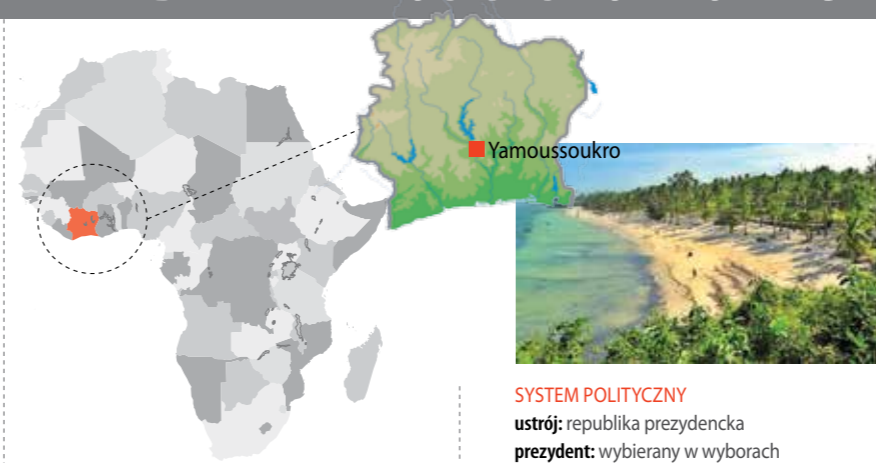
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 26,09 mld dol.
PKB (ważone PSN): 66,65 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 1,8 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5,9%
struktura PKB: przemysł 26,7%, usługi 51,3%, rolnictwo 21,9%,
wartość eksportu: 2,776 mld dol.
dobra eksportowe: kawa, sprzęt radiowo-telewizyjny, ropa naftowa, cement, filety rybne
główni partnerzy eksportowi: Sudan 15%, Rwanda 9%, Demokratyczna Republika Konga 9%
wartość importu: 5,116 mld dol.
dobry importowe: ropa naftowa, lekarstwa, olej palmowy, samochody
główni partnerzy importowi: Indie 20%, Chiny 12%, Kenia 10%
zasoby naturalne: ropa naftowa, miedź, kobalt, energia wodna, wapień, sól, złoto
Uganda posiada czwarte największe udokumentowane zasoby ropy naftowej w Afryce Subsaharyjskiej (3,5 mld baryłek). Większe złoża surowca znajdują się tylko w Nigerii, Angoli i Sudanie Południowym.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 150

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Obroty handlowe Polski z Ugandą w 2014 r. wyniosły 50 mln dol. (z czego eksport niemal 31 mln dol., natomiast wartość importu ponad 19 mln dol.). W latach 2013-2014 eksport zwiększył się aż o 54%, a import o 9%. W 2014 r. obroty handlowe z Polską były wyższe o 32% w porównaniu z rokiem 2013. W strukturze polskiego eksportu w 2014 r. dominowały produkty pochodzenia roślinnego (głównie pszenica), materiały i wyroby włókiennicze oraz paliwa mineralne. Polska importowała z Ugandy artykuły spożywcze (m.in. kawę i tytoń). Największymi polskimi eksporterami do Ugandy są Vive-Textile Recycles i Lotos Asphalt, importerami Strauss Cafe Poland i Bero Polska. Do perspektywicznych obszarów współpracy gospodarczej należą: kwiaciarstwo, hodowla ryb, budownictwo, górnictwo, uprawa bawełny i przemysł tekstylny.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Kenii.

powierzchnia: 322 460 km²
ludność: 22,7 mln

główne atrakcje turystyczne: Park Narodowy Taï (ostatni obszar pierwotnych lasów deszczowych w zachodniej Afryce), Ścisły Rezerwat Przyrody Mount Nimba, Bazylika Matki Boskiej Królowej Pokoju w Yamoussoukro (największy kościół na świecie)
uzyskanie niepodległości: 7 sierpnia 1960 r. (od Francji)

„Gdyby móc zobaczyć Ziemię przed pojawieniem się człowieka, być może Wybrzeże Kości Słoniowej wydałoby się piękniejsze niż Lazurowe Wybrzeże”.

Dejan Stojanovic, *The Sun watches the Sun*

HISTORIA: Na wybrzeże zawitali najpierw Portugalczycy, a w połowie XV w. francuscy misjonarze i kupcy, którzy rozwinęli handel kością słoniową. W 1904 r. Wybrzeże Kości Słoniowej stało się częścią Francuskiej Afryki Zachodniej, jako zamorskie terytorium III Republiki. W 1943 r. kontrolę nad tym terytorium przejęła od Republiki Vichy Wolna Francja Charles'a de Gaulle'a. W 1960 r. wybrzeże uzyskało niepodległość, a sprzyjający Zachodowi prezydent Houphouët-Boigny sprawował władzę dyktatorską do śmierci w 1993 r. Walki frakcyjne i bankructwo państwa doprowadziły do zbrojnego buntu i wojen domowych. Od 2011 r. sytuacja się ustabilizowała.

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 33,96 mld dol.
PKB (ważone PSN): 71,95 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2900 dol.
wzrost gospodarczy: 8,5%
struktura PKB: przemysł 21,9%, usługi 52,1%, rolnictwo 25,9%,
wartość eksportu: 14,58 mld dol.
dobry eksportowe: kakao, kawa, drewno, ropa naftowa, bawełna, banany, ananasy, olej palmowy, ryby
główni partnerzy eksportowi: Holandia 8,8%, USA 8,1%, Nigeria 8%, Niemcy 7,5%, Francja 4,5%, Kanada 4,2%
wartość importu: 9,788 mld dol.
dobry importowe: paliwa, dobra kapitałowe, artykuły spożywcze
główni partnerzy importowi: Nigeria 25%, Francja 11%, Chiny 7,2%
zasoby naturalne: ropa naftowa, gaz ziemny, diamenty, mangan, rudy żelaza, kobalt, boksyty, miedź, złoto, nikiel, tantal, piasek kwarcowy, glina, ziarna kakaowca, kawa, olej palmowy, energia wodna
Wybrzeże Kości Słoniowej jest światowym liderem w produkcji kakao (1,4 mln ton kakao w skali rocznej).
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 147

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska nawiązała stosunki dyplomatyczne z WKS w 1974 roku. Wybrzeże Kości Słoniowej jest jednym z ważniejszych partnerów gospodarczych Polski w Afryce Zachodniej. W 2012 r. wartość importu WKS z Polski wyniosła 25,8 mln dol., co stanowiło 0,27% całkowitego importu tego kraju, natomiast wartość eksportu do Polski wyniosła 164 mln dol. (1,35% całkowitego eksportu).

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Nigerii.

powierzchnia: 1001 km²
ludność: 200 tys.

główne atrakcje turystyczne: Boca do Inferno („usta piekiel”, szczelina skalna wyżłobiona przez wodę), Pico Cao Grande (skała wulkaniczna w kształcie igły), Park Przyrodniczy Obo, miasto São Tomé z kolonialną portugalską architekturą i katedrami
uzyskanie niepodległości: 12 lipca 1975 (od Portugalii)

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika półprezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym
ostatnie wybory: 2011 (następne w 2016)
obecny prezydent: Manuel Pinto da Costa (od 2011)
władza wykonawcza: rząd z premierem mianowany przez prezydenta
obecny premier: Patrice Trovoada (od 2014)
parlament: jednoizbowy (Zgromadzenie Narodowe)
ostatnie wybory: 2014 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 19,1%
największe miasta: São Tomé (stolica, 65 tys., Wyspy Świętego Tomasza), Santo António (1,4 tys., jedyne miasto na Wyspie Książęcej)
oficjalny język: portugalski
inne używane języki: forro, angolar, francuski, kabowerdyjski, angielski
grupy etniczne: ludność pochodzenia afrykańskiego przywieziona na wyspy przez Portugalczyków 95%, Kreole 4%, ludność pochodzenia europejskiego 1%
religie: chrześcijaństwo różnych obrządków (przewaga katolików) 97%, islam 2%

„Jeśli twoje życie to wszechobecny stres, na Wypach Świętego Tomasza możesz się pozbierać i iść spacerem”.

opentravel.com

HISTORIA: Archipelag pozostawał niezamieszany do przybycia Portugalczyków około 1470 r. Przekształcili oni wyspy w bazę wykorzystywaną w celach handlowych i rozpoczęli handel niewolnikami. W XVI w. archipelag został portugalską kolonią. Na początku XIX stulecia na wyspach wprowadzono uprawy kawy i kakao. Pod względem produkcji kakao kraj zajmuje od 1908 r. pierwsze miejsce na świecie. Wyspy Świętego Tomasza i Książęca uzyskały niepodległość w 1975 r., a 15 lat później zainicjowały demokratyczne reformy jako jeden z pierwszych krajów w Afryce. W 2011 r. na urząd prezydenta powrócił pierwszy przywódca państwa – Manuel Pinto da Costa, sprawujący wcześniej władzę w latach 1975-90.

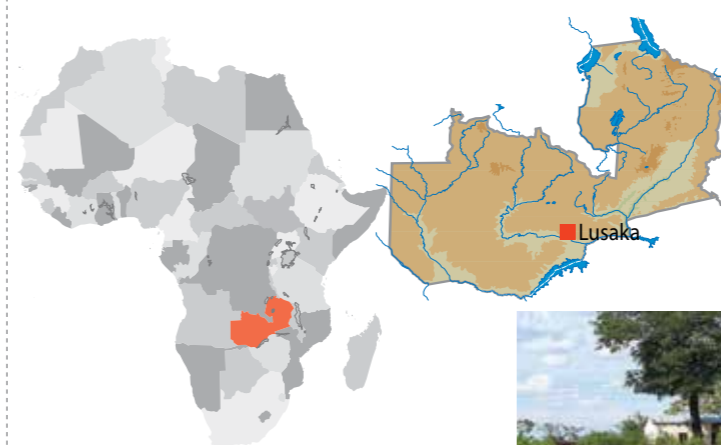
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 362 mln dol.
PKB (ważone PSN): 612 mln dol.
PKB per capita (ważone PSN): 3,1 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 5%
struktura PKB: usługi 65,1%, rolnictwo 18,8%, przemysł 16,1%,
wartość eksportu: 12,6 mln dol.
dobry eksportowe: kakao, kopra, kawa, olej palmowy
główni partnerzy eksportowi: Holandia 33%, Belgia 21%, Hiszpania 11%
dobry importowe: maszyny, sprzęt elektryczny, wyroby przemysłu petrochemicznego, żywność
wartość importu: 126,2 mln dol.
główni partnerzy importowi: Portugalia 63%, Gabon 6%
zasoby naturalne: ryby, energia wodna
Wyspy Świętego Tomasza są 22. największym producentem cynamonu na świecie. Gospodarka państwa zależy jednak głównie od produkcji kakao, którego eksport stanowi 95% ogólnego krajowego eksportu. Rząd Republiki pokłada nadzieje w rozwoju przemysłu naftowego w rejonie Zatoki Gwinejskiej (gdzie złoża ropy naftowej w dnie morskim mogą okazać się najbogatsze). W 2004 r. wydano pierwsze koncesje na poszukiwanie i wydobycie tego surowca.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 153

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

Polska uznała niepodległość Wysp Świętego Tomasza zaledwie 3 dni po jej ogłoszeniu. Stosunki dyplomatyczne na szczeblu ambasad zostały ustanowione w 1978 r. Papież Jan Paweł II zatrzymał się na Wypach podczas pielgrzymki do Angoli.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Angoli.

powierzchnia: 752 618 km²
ludność: 14,5 mln

główne atrakcje turystyczne: Wodospady Wiktorii (jeden z siedmiu naturalnych cudów świata), wodospady na rzece Zambezi (o szerokości ponad 2 km), Park Przyrodniczy Munda Wanga, muzeum Livingstone'a
uzyskanie niepodległości: 24 października 1964 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Zambia to jeden z nielicznych krajów afrykańskich, w którego historii brak aktów przemocy. Słynie ze stabilności politycznej, co roku odwiedzają go tysiące turystów”.
zambia.pushtherock.org

HISTORIA: W XIX w. lokalne plemiona założyły dwa państwa – Barotse i Bemba. Były celem wypraw europejskich misjonarzy, handlarzy i odkrywców (m.in. Davida Livingstone'a). W 1902 r. terytorium dzisiejszej Zambii znalazło się pod kontrolą Brytyjskiej Kompanii Południowoafrykańskiej, zarządzanej przez Cecila Rhodesa, a dziewięć lat później utworzono tam brytyjską kolonię pod nazwą Rodezja Północna. W latach 1953-63 była ona częścią Federacji Rodezji i Niasy, a w 1964 r. ogłoszono jej niepodległość pod nową nazwą Zambia (pochodząca od rzeki Zambezi). Od początku państwo wyróżnia się stabilnością i bezpieczeństwem, co jest rzadkością w Afryce. Nie odnotowano tam przewrotów politycznych ani wojen domowych.

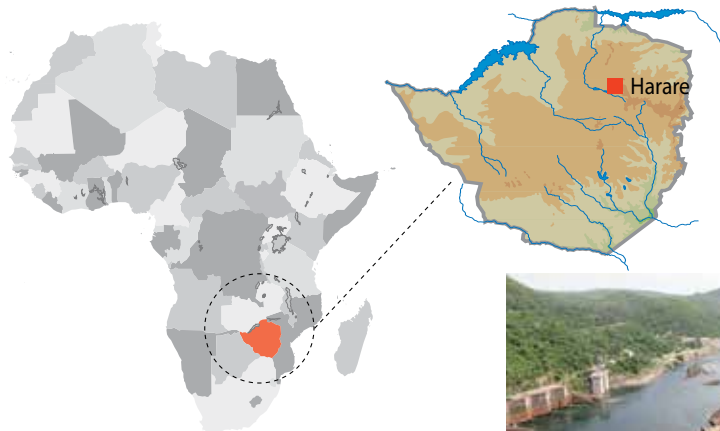
GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 25,61 mld dol.
PKB (ważone PSN): 61,79 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 4,1 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 6,5%
struktura PKB: przemysł 32,9%, usługi 56,3%, rolnictwo 10,8%
wartość eksportu: 9,214 mld dol.
dobry eksportowe: miedź/kobalt (64%), elektryczność, tytoń, kwiaty, miedź, cukier, kamienie szlachetne, bawełna
główni partnerzy eksportowi: Chiny 42%, RPA 7%, Demokratyczna Rep. Konga 7%
wartość importu: 5,116 mld dol.
dobry importowe: maszyny i urządzenia transportowe, paliwa, elektryczność, nawozy, żywność, ubrania
główni partnerzy importowi: RPA 36%, Demokratyczna Rep. Konga 21%, Chiny 10%
zasoby naturalne: miedź, kobalt, cynk, ołów, węgiel, szmaragdy, złoto, srebro, uran
Eksport miedzi stanowi 57,51% eksportu kraju. Chiny są największym inwestorem w Zambii. W kraju przebywa obecnie ok. 100 tys. obywateli Chin i działa ok. 500 chińskich firm.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 111

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2014 r. obroty towarowe Polski z Zambią wyniosły 11,2 mln dol., w tym eksport do Zambii 9,7 mln dol. (wzrost o 117,1% w stosunku do 2013 r.), a import 1,5 mln dol. Dominującymi towarami w eksporcie z Polski były: urządzenia mechaniczne i elektryczne, metale nieszlachetne i art. spożywcze. W imporcie z Zambii dominowały art. spożywcze, napoje bezalkoholowe, alkohol, ocet i tytoń. Do głównych polskich eksporterów należą Vive-Textile Recycling i Mota-Engil Central Europe, a do importerów z Zambii – Imperial Tobacco Polska i JTI Polska. W 2014 r. w Warszawie odbyło się Forum Ekonomiczne Polska – Zambia. Perspektywy współpracy dotyczą branży maszynowej, budowlanej i wydobywczej. Polska ma do zaoferowania Zambii m.in. technologie wydobycia rud miedzi. Premier D. Tusk odwiedził Zambię w 2013 r.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.

powierzchnia: 390 757 km²

ludność: 14,2 mln

główne atrakcje turystyczne: Wodospady Wiktorii, zespół zabytkowy Wielkiego Zimbabwe (miasta zbudowanego w średniowieczu), Park Narodowy Hwange, Wzgórza Matobo, Park Narodowy Mana Pools (obszar ochrony dzikiej przyrody), narodowy monument ruin Khami
uzyskanie niepodległości: 18 kwietnia 1980 r. (od Wielkiej Brytanii)

„Zimbabwe, niegdyś spichlerz Afryki, zmieniło się w żebraka”.

Ilana Mercer, południowoafrykańska felietonistka i blogerka

HISTORIA: Pierwszymi mieszkańcami tych terenów byli Buszmeni, a potem ludy Bantu, które w X w. stworzyły Wielkie Zimbabwe. W kolejnych stuleciach rozwinęło się tam kilka innych królestw. W 1890 r. terytorium stało się częścią Imperium Brytyjskiego. W 1965 r. biała mniejszość ogłosiła niepodległość nowego kraju – Rodezji – który nie został uznany przez społeczność międzynarodową. Walkę o wolność podjęła czarnoskóra większość, reprezentowana przez Front Patriotyczny. W 1980 r. proklamowano Republikę Zimbabwe. Od 1987 r. władzę sprawuje dyktator Robert Mugabe, którego reżim jest uważany za jeden z najbardziej opresyjnych w Afryce. Na początku XXI w. Zimbabwe zostało dotknięte hiperinflacją.

SYSTEM POLITYCZNY

ustrój: republika prezydencka
prezydent: wybierany na 5-letnią kadencję w głosowaniu powszechnym (nie ma ograniczeń liczby kadencji); pełni też funkcję szefa rządu
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)
obecny prezydent: Robert Mugabe (od 1987)
władza wykonawcza: rząd mianowany przez prezydenta
obecny premier: funkcja zlikwidowana po wyborach prezydenckich w 2013 r.
parlament: dwuizbowy (izba niższa: Zgromadzenie Narodowe, izba wyższa: Senat)
ostatnie wybory: 2013 (następne w 2018)

SPOŁECZEŃSTWO

urbanizacja: 39,58%
największe miasta: Harare (stolica, ponad 1,5 mln), Bulawayo (ponad 650 tys.), Chitungwiza (około 370 tys.)
oficjalny język: angielski
inne używane języki: shona, sindebele
grupy etniczne: Shona 82%, Ndebele 14%
religie: chrześcijaństwo obrządku protestanckiego 75,9%, chrześcijaństwo obrządku katolickiego 8,4%, inne obrządki chrześcijańskie 8,4%

GOSPODARKA (DANE ZA 2014)

PKB: 13,74 mld dol.
PKB (ważone PSN): 26,88 mld dol.
PKB per capita (ważone PSN): 2 tys. dol.
wzrost gospodarczy: 3,1%
struktura PKB: przemysł 25,7%, usługi 54,2%, rolnictwo 20,1%
wartość eksportu: 3,263 mld dol.
dobry eksportowe: platyna, bawełna, tytoń, złota, stopy żelaza, tekstylia/ubrania
główni partnerzy eksportowi: Chiny 20%, RPA %, Demokratyczna Republika Konga 13%, Botswana 12%
wartość importu: 5,135 mld dol.
dobry importowe: maszyny i urządzenia transportowe, wyroby chemiczne, paliwa,
żywność główni partnerzy importowi: RPA 51%, Chiny 10%
zasoby naturalne: metale z grupy platynowców, węgiel, rudy chromu, azbest, złoto, nikiel, miedź, rudy żelaza, wanad, lit, cyna
Zimbabwe jest jednym z głównych światowych producentów platyny.
 W styczniu 2013 r. wartość eksportu surowców mineralnych z Zimbabwe wyniosła 1,8 mld dol. Gospodarka kraju stopniowo stabilizuje się po latach kryzysu i głębokiej inflacji, „deindustrializacji” oraz niedoborów żywności i paliw.
miejsce w rankingu Doing Business 2015: 171

ZWIĄZKI Z POLSKĄ

W 2013 r. obroty handlowe pomiędzy Polską a Zimbabwe wyniosły 27,1 mln dol., z tego import Polski z Zimbabwe 21,9 mln dol., a eksport Polski do Zimbabwe 5,2 mln dol.. Najważniejszymi pozycjami w imporcie Polski z Zimbabwe w 2013 r. były: gotowe artykuły spożywcze, napoje bezalkoholowe, alkohol, ocet, tytoń, produkty pochodzenia roślinnego oraz produkty mineralne.
 W 2014 r. wartość importu Polski z Zimbabwe wyniosła 31,3 mln dol., co stanowiło wzrost o 42,9% w porównaniu z rokiem 2013 r. Polski trener Wiesław Grabowski kilkakrotnie prowadził piłkarską reprezentację Zimbabwe.

AMBASADA RP: Brak polskiej placówki dyplomatycznej. Akredytację ma Ambasador RP w Republice Południowej Afryki.